



FINA
OPĆA PRAVILA PRUŽANJA USLUGA CERTIFICIRANJA ZA
NEKVALIFICIRANE CERTIFIKATE

Verzija 1.5

Datum stupanja na snagu: 03.05.2022.

OID Dokumenta: 1.3.124.1104.5.0.4.1.1.5

Informacije o dokumentu

Ime dokumenta:	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate
OID dokumenta:	1.3.124.1104.5.0.4.1.1.5
Tip dokumenta:	Opća pravila pružanja usluga certificiranja (<i>Certificate Policy</i> , CP)
Oznaka distribucije	Javno
Vlasnik dokumenta	Financijska agencija, Fina
Kontakt	pma@fina.hr

Povijest izmjena

Verzija	Datum	Razlog izmjene
1.0	22.05.2017.	Inicijalna verzija
1.1	19.04.2018.	Ažuriranje referente liste zakonske regulative, proširenje primjerene uporabe certifikata u točkama 1.4.1.2. i 1.4.1.4., izmjene u načinima dostave zahtjeva za opoziv, suspenziju i reaktivaciju certifikata u točkama 3.4., 4.9.3. i 4.9.15., dopuna razloga za opoziv certifikata u točki 4.9.1. te ispravljanje prepoznatih grešaka.
1.2	11.09.2018	Ažuriranje referente liste zakonske regulative, dodavanje izjave o usklađenosti strukture dokumenta s RFC 3647, dodavanje SHA-256 <i>fingerprint</i> -a CA certifikata, dopuna odredbi vezanih uz prestanak pružanja usluga povjerenja, poboljšanja u postupcima prihvaćanja certifikata, reduciranje potrebnih podataka koji se prikupljaju prilikom opoziva certifikata, dodavanje izjave o postupcima vezanim za upravljanje kritičnim ranjivostima, dodavanje izjave o obavljanju opoziva i suspenzije certifikata bez obzira na status naplate i dodavanje izjave o dostupnosti usluga osobama s invaliditetom.
1.3	22.05.2019.	Dodani su profili certifikata „Osobni udaljeni certifikat (NCP+)“, „Poslovni udaljeni certifikat (NCP+)“, „Osobni udaljeni certifikat (LCP)“ i „Poslovni udaljeni certifikat (LCP)“ te su u dokumentu opisani postupci vezani uz te certifikate, opisan servis udaljenog elektroničkog potpisivanja i pečatiranja „ePotpis u oblaku“, u poglavljima 3. i 4. dodana su pojašnjenja u postupcima registracije i provjere podataka, u poglavljima 3. i 4. dodane specifikacije razina elektroničkih potpisa koje Fina prihvaća na korisničkim zahtjevima i ugovorima o obavljanju usluga certificiranja, u točkama 4.6. i 4.7. dodana su pojašnjenja za dostavu javnog ključa kod obnove certifikata, u točki 4.9. izmijenjeni su i dodatno specificirani vremenski periodi vezani uz opoziv i suspenziju certifikata, u točki 5.2.4. dopunjeno je pravilo za odvajanje dužnosti, u točki 5.4.1. proširena je specifikacija revizijskih zapisa, u točki 6.1.4. poboljšana je i prošireni opis dostave javnog ključa CA pouzdajućim stranama, u poglavlju 8. dodan je opis za vanjski nadzorni audit, u točki 9.4. dodana su proširenja u opisu zaštite osobnih podataka, u točki 9.6.1. dopunjen je opis odgovornosti Fine, u točki 9.6.3. dopunjen je opis odgovornosti korisnika, u točki 9.7. ispravljen je tekst odricanja odgovornosti Fine te su ispravljene prepoznate greške u dokumentu.

1.4	07.12.2020.	Ažuriran referenti popis zakonske regulative, dodane odgovarajuće odredbe za Fina RDC 2020 CA u točkama 1.1., 1.3., 2.2., 3.1.4., 4.9.7., 6.1.1., 6.1.4. i 9.17., izmijenjene odredbe za provođenje ceremonije generiranja para ključeva za Fina CA-ove u točki 6.1.1., u točki 1.1.2. izmijenjeni podaci o izdavatelju certifikata i CP OID-ovima certifikata koji se izdaju s vremenom važenja od 60 mjeseci, izmijenjeni podaci o izdavanju segmentirane CRL u točki 4.10.1., u točki 4.9.3. dodana odredba o uništavanju korisničkog privatnog ključa nakon opoziva certifikata koji se koristi u servisu ePotpis u oblaku, u 4.9.15. dodana odredba o zaustavljanju korištenja korisničkog privatnog ključa nakon suspenzije certifikata koji se koristi u servisu ePotpis u oblaku, u točki 6.2.4. napisana jasnija odredba o sigurnosnom kopiranju privatnih ključeva te su ispravljene prepoznate greške u dokumentu.
1.5	29.04.2022.	U točki 3.2.3.1. dopunjen tekst provođenja neposredne identifikacije, u točki 3.2.3.2. dodana metoda identifikacije putem automatiziranog računalnog softvera kod izdavanja LCP certifikata, u točkama 4.1.1., 4.7.2., 4.8.2. i 4.9.15.2 i 4.10.1. obavljene manje izmjene teksta odredbi radi poboljšanja njihove jasnoće, u točki 6.2.8. dodan opis ograničenja aktivacije privatnog ključa kod izrade više uzastopnih elektroničkih potpisa u servisu ePotpis u oblaku, u točki 6.2.9. dodan opis deaktivacije privatnog ključa kod izrade više uzastopnih elektroničkih potpisa u servisu ePotpis u oblaku te su ispravljene prepoznate manje greške u dokumentu.

SADRŽAJ

REFERENTNE DOKUMENTIRANE INFORMACIJE	11
Temeljni zakon	11
Podzakonski akti	11
Ostali zakoni	11
Normizacijski dokumenti	11
Finini dokumenti	13
1 UVOD	14
1.1 Pregled	14
1.1.1 Opseg i namjena ovih Općih pravila pružanja usluge certificiranja	15
1.1.2 Tipovi certifikata	16
1.2 Naziv dokumenta i identifikacijski podaci	20
1.3 Sudionici u PKI	20
1.3.1 Certifikacijska tijela	20
1.3.2 Registracijski uredi	23
1.3.3 Korisnici	23
1.3.4 Pouzdajuće strane	24
1.3.5 Ostali sudionici	24
1.4 Uporaba certifikata	24
1.4.1 Primjerena uporaba certifikata	24
1.4.2 Zabrane uporabe certifikata	25
1.5 Administracija dokumenta	25
1.5.1 Organizacija odgovorna za održavanje dokumenta	25
1.5.2 Kontakt podaci	25
1.5.3 Tijelo koje utvrđuje usklađenost CPS-a s Općim pravilima	26
1.5.4 Procedure odobravanja CPS-a	26
1.6 Definicije i kratice	26
1.6.1 Definicije	26
1.6.2 Kratice	33
2 OBJAVE I ODGOVORNOSTI ZA REPOZITORIJ	35
2.1 Identifikacija tijela koje vodi repozitorij	35
2.2 Objava informacija o certificiranju	35
2.3 Vrijeme ili učestalost objavljivanja	36
2.4 Kontrole pristupa repozitoriju	36
3 IDENTIFIKACIJA I POTVRĐIVANJE IDENTITETA SUBJEKTA	37
3.1 Određivanje imena	37
3.1.1 Tipovi imena	37
3.1.2 Smislenost imena	37
3.1.3 Anonimnost korisnika ili pseudonimi	37
3.1.4 Pravila tumačenja raznih oblika imena	38
3.1.5 Jedinostvenost imena	40
3.1.6 Prepoznavanje, potvrđivanje identiteta i uloga zaštitnog znaka	40
3.2 Inicijalno utvrđivanje identiteta	41
3.2.1 Metoda dokazivanja posjeda privatnog ključa	41
3.2.2 Potvrda identiteta poslovnog subjekta	41
3.2.3 Potvrda identiteta fizičke osobe	42
3.2.4 Informacije o Korisniku koje se ne provjeravaju	43

3.2.5	Provjera identiteta ovlaštenih osoba.....	43
3.2.6	Kriteriji interoperabilnosti.....	44
3.3	Identifikacija i potvrđivanje identiteta kod podnošenja zahtjeva za obnovu certifikata uz generiranje novog para ključeva.....	44
3.3.1	Identifikacija i potvrđivanje identiteta kod redovne obnove certifikata uz generiranje novog para ključeva.....	44
3.3.2	Identifikacija i potvrđivanje identiteta korisnika za ponovno izdavanje certifikata nakon opoziva.....	45
3.3.3	Identifikacija i potvrđivanje identiteta korisnika za ponovno izdavanje certifikata nakon isteka.....	45
3.3.4	Identifikacija i potvrđivanje identiteta korisnika za oporavak certifikata.....	45
3.4	Identifikacija i potvrđivanje identiteta kod zahtjeva za opoziv i suspenziju certifikata.....	45
3.4.1	Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva kod opoziva i suspenzije certifikata.....	46
3.4.2	Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva kod reaktivacije certifikata.....	46
4	OPERATIVNI ZAHTEVI NA ŽIVOTNI CIKLUS CERTIFIKATA.....	47
4.1	Podnošenje zahtjeva za izdavanje certifikata.....	47
4.1.1	Tko može podnijeti zahtjev za izdavanje certifikata.....	47
4.1.2	Postupak prijave korisnika s podnošenjem zahtjeva za izdavanje certifikata i odgovornosti.....	47
4.2	Obrada zahtjeva za izdavanje certifikata.....	49
4.2.1	Provedba identifikacije i potvrđivanje identiteta.....	49
4.2.2	Odobranje ili odbijanje zahtjeva za izdavanje certifikata.....	49
4.2.3	Vrijeme obrade zahtjeva za izdavanje certifikata.....	49
4.3	Izdavanje certifikata.....	49
4.3.1	Postupci CA tijekom izdavanja certifikata.....	49
4.3.2	Obavještanje korisnika od strane CA o izdavanju certifikata.....	49
4.4	Prihvatanje certifikata.....	50
4.4.1	Provedba prihvatanja certifikata.....	50
4.4.2	Objava certifikata od strane CA.....	50
4.4.3	Obavještanje drugih strana od strane CA o izdavanju certifikata.....	50
4.5	Par ključeva i korištenje certifikata.....	51
4.5.1	Korištenje privatnog ključa i certifikata od strane korisnika.....	51
4.5.2	Korištenje javnog ključa i certifikata od strane pouzdajuće strane.....	51
4.6	Obnova certifikata.....	52
4.6.1	Razlozi za obnovu certifikata.....	52
4.6.2	Tko može tražiti obnovu certifikata.....	52
4.6.3	Obrada zahtjeva za obnovu certifikata.....	52
4.6.4	Obavještanje korisnika o obnovi certifikata.....	52
4.6.5	Provedba prihvatanja obnovljenog certifikata.....	52
4.6.6	Objava obnovljenog certifikata od strane CA.....	52
4.6.7	Obavještanje drugih strana o obnovi certifikata.....	52
4.7	Obnova certifikata uz generiranje novog para ključeva.....	52
4.7.1	Razlozi za obnovu certifikata uz generiranje novog para ključeva.....	53
4.7.2	Tko može zatražiti certificiranje novog javnog ključa.....	53
4.7.3	Obrada zahtjeva za obnovu certifikata uz generiranje novog para ključeva.....	53
4.7.4	Obavještanje korisnika o obnovi certifikata uz generiranje novog para ključeva.....	54
4.7.5	Provedba prihvatanja obnovljenog certifikata s generiranim novim parom ključeva.....	54
4.7.6	Objavljivanje certifikata po obnovi s generiranjem novog para ključeva.....	54
4.7.7	Obavještanje drugih strana o obnovi certifikata s generiranim parom ključeva.....	54

4.8	Izmjene u certifikatu	54
4.8.1	Razlozi za izmjene u certifikatu	54
4.8.2	Tko može zatražiti izmjene u certifikatu	55
4.8.3	Obrada zahtjeva za izmjenama u certifikatu	55
4.8.4	Obavješćavanje korisnika o izdavanju izmijenjenog certifikata.....	55
4.8.5	Provedba prihvatanja izmijenjenog certifikata	56
4.8.6	Objavljivanje izmijenjenog certifikata od strane CA	56
4.8.7	Obavješćavanje drugih strana o izdavanju izmijenjenog certifikata	56
4.9	Opoziv i suspenzija certifikata	56
4.9.1	Razlozi za opoziv	56
4.9.2	Tko može tražiti opoziv	56
4.9.3	Procedura za zahtjev za opozivom.....	57
4.9.4	Poček zahtjeva za opozivom	58
4.9.5	Vremenski period u kojem CA mora obraditi zahtjev za opozivom	58
4.9.6	Zahtjevi pouzdajućim stranama za provjeru opoziva.....	58
4.9.7	Učestalost izdavanja CRL	58
4.9.8	Maksimalno kašnjenje za CRL	58
4.9.9	Raspoloživost <i>online</i> provjere statusa opozvanosti certifikata	58
4.9.10	Zahtjevi na online provjeru statusa opozvanosti certifikata.....	59
4.9.11	Ostali načini objave statusa opozvanosti certifikata	59
4.9.12	Posebni zahtjevi vezani uz kompromitiranje privatnog ključa	59
4.9.13	Razlozi za suspenziju	59
4.9.14	Tko može tražiti suspenziju.....	59
4.9.15	Procedura za zahtjev za suspenziju i reaktivaciju	60
4.9.16	Ograničenje na trajanje suspenzije.....	61
4.10	Usluge statusa certifikata	61
4.10.1	Operativna svojstva	61
4.10.2	Dostupnost usluga	62
4.10.3	Opcionalna svojstva.....	62
4.11	Kraj korištenja	62
4.12	Sigurno skladištenje i oporavak privatnog ključa	62
5	PROVJERA SUSTAVA, UPRAVLJANJA I RADNIH POSTUPAKA.....	63
5.1	Mjere fizičke zaštite	63
5.1.1	Lokacija objekta i konstrukcija	63
5.1.2	Fizički pristup.....	63
5.1.3	Sustavi za napajanje i klimatizaciju	64
5.1.4	Opasnost od poplave	64
5.1.5	Protupožarna zaštita.....	64
5.1.6	Pohrana medija	64
5.1.7	Zbrinjavanje otpada	64
5.1.8	Sigurnosne kopije na drugoj lokaciji	65
5.2	Organizacijske mjere zaštite.....	65
5.2.1	Povjerljive uloge.....	65
5.2.2	Broj osoba potrebnih za obavljanje aktivnosti	65
5.2.3	Identifikacija i potvrđivanje identiteta za svaku ulogu	65
5.2.4	Uloge koje zahtijevaju odvajanje dužnosti	66
5.3	Osoblje	66
5.3.1	Kvalifikacije, radno iskustvo i zahtjevi za provjerom osoblja	66
5.3.2	Procedure provjere prikladnosti osoblja.....	66
5.3.3	Zahtjevi za školovanjem.....	66
5.3.4	Periodičko obavljanje znanja i osvježavanje	66
5.3.5	Učestalost i slijed izmjene zaposlenika.....	66

5.3.6	Kazne za neovlaštene radnje	67
5.3.7	Zahtjevi na vanjske suradnike	67
5.3.8	Dokumentacija koja je dostupna osoblju	67
5.4	Postupci upravljanja revizijskim zapisima	67
5.4.1	Tipovi događaja koji se zapisuju	67
5.4.2	Učestalost obrade revizijskih zapisa	68
5.4.3	Vremenski period pohrane revizijskih zapisa	68
5.4.4	Zaštita revizijskih zapisa	68
5.4.5	Postupci izrade sigurnosnih kopija revizijskih zapisa	68
5.4.6	Sustav prikupljanja revizijskih zapisa (unutarnji ili vanjski)	68
5.4.7	Obavještanje subjekta uzročnika događaja	68
5.4.8	Procjena ranjivosti	69
5.5	Arhiviranje zapisa	69
5.5.1	Tipovi arhiviranih zapisa	69
5.5.2	Vremenski period arhiviranja	69
5.5.3	Zaštita arhive	69
5.5.4	Postupci izrade sigurnosnih kopija arhive	70
5.5.5	Zahtjevi na zaštitu zapisa vremenskim žigom	70
5.5.6	Sustav prikupljanja arhivskih zapisa (unutarnji ili vanjski)	70
5.5.7	Postupci dobivanja i provjere arhiviranih zapisa	70
5.6	Promjena CA ključa	70
5.7	Oporavak od kompromitiranja ili nepogode	71
5.7.1	Postupci u slučaju incidenta ili kompromitiranja	71
5.7.2	Postupci u slučaju oštećenja u računalnim resursima, programima i/ili podacima	71
5.7.3	Postupci u slučaju kompromitiranja privatnog ključa	71
5.7.4	Mogućnost nastavka poslovanja nakon nepogode	72
5.8	Prestanak rada CA ili RA	72
6	TEHNIČKE MJERE ZAŠTITE	74
6.1	Generiranje i instalacija para ključeva	74
6.1.1	Generiranje para ključeva	74
6.1.2	Dostava privatnog ključa Korisniku	76
6.1.3	Dostava javnog ključa CA-u	77
6.1.4	Dostava javnog ključa CA pouzdajućim stranama	77
6.1.5	Duljine ključeva	78
6.1.6	Generiranje i provjera kvalitete parametara javnog ključa	78
6.1.7	Namjene ključeva	78
6.2	Zaštita privatnog ključa i tehnike upravljanja kriptografskim modulom	79
6.2.1	Norme i tehničke mjere zaštite kriptografskog modula	79
6.2.2	Upravljanje privatnim ključem od strane više osoba (n od m)	79
6.2.3	Sigurno skladištenje privatnog ključa	79
6.2.4	Sigurnosno kopiranje privatnog ključa	80
6.2.5	Arhiviranje privatnog ključa	80
6.2.6	Prijenos privatnog ključa	80
6.2.7	Spremanje privatnog ključa u kriptografskom modulu	81
6.2.8	Metoda aktivacije privatnog ključa	81
6.2.9	Metoda deaktivacije privatnog ključa	81
6.2.10	Metoda uništavanja privatnog ključa	82
6.2.11	Ocjena kriptografskog modula	83
6.3	Ostali vidovi upravljanja parom ključeva	83
6.3.1	Arhiviranje javnog ključa	83
6.3.2	Vremenski period važenja certifikata i korištenja para ključeva	83

6.4	Aktivacijski podaci	84
6.4.1	Generiranje i instalacija aktivacijskih podataka	84
6.4.2	Zaštita aktivacijskih podataka.....	84
6.4.3	Ostale odredbe o aktivacijskim podacima.....	85
6.5	Upravljanje računalnom sigurnošću	85
6.5.1	Posebni tehnički zahtjevi na računalnu sigurnost.....	85
6.5.2	Ocjena računalne sigurnosti.....	85
6.6	Tehničke kontrole životnog ciklusa	85
6.6.1	Kontrole razvoja sustava.....	85
6.6.2	Kontrole upravljanja sigurnošću	86
6.6.3	Sigurnosne kontrole životnog ciklusa	86
6.7	Provjera mrežne sigurnosti.....	86
6.8	Uporaba vremenskog žiga.....	87
7	SADRŽAJ CERTIFIKATA, LISTA OPOZVANIH CERTIFIKATA I OCSP PROFILI	88
7.1	Profil certifikata	88
7.1.1	Broj(evi) verzije	88
7.1.2	Ekstenzije certifikata	88
7.1.3	Identifikator objekta (OID) algoritama	88
7.1.4	Oblici naziva	88
7.1.5	Ograničenja u nazivima.....	88
7.1.6	Identifikator objekta (OID) općih pravila certificiranja	89
7.1.7	Uporaba ekstenzije <i>Policy Constraints</i>	89
7.1.8	Sintaksa i semantika kvalifikatora općih pravila	89
7.1.9	Procesne semantike za kritičnu ekstenziju <i>Certificate Policies</i>	89
7.2	Profil CRL	89
7.2.1	Broj(evi) verzije	89
7.2.2	CRL i ekstenzije unosa u CRL.....	89
7.3	OCSP profil.....	90
7.3.1	Broj(evi) verzije	90
7.3.2	OCSP ekstenzije.....	90
8	PROVJERA SUKLADNOSTI	91
8.1	Učestalost ili okolnosti ocjene sukladnosti.....	91
8.1.1	Vanjska provjera sukladnosti.....	91
8.1.2	Interna provjera sukladnosti	91
8.2	Identitet/kvalifikacije ocjenitelja	91
8.3	Odnos ocjenitelja s predmetom ocjenjivanja sukladnosti.....	92
8.4	Predmeti ocjenjivanja sukladnosti.....	92
8.5	Mjere u slučaju nesukladnosti.....	92
8.6	Priopćavanje rezultata.....	92
9	OSTALE POSLOVNE I PRAVNE ODREDBE	93
9.1	Naknade za usluge	93
9.1.1	Naknade za izdavanje ili obnovu certifikata	93
9.1.2	Naknade za pristup certifikatu	93
9.1.3	Naknade za opoziv i pristup informacijama o statusu certifikata.....	93
9.1.4	Naknade za ostale usluge.....	93
9.1.5	Povrat naknada	93
9.2	Financijska odgovornost.....	94
9.2.1	Pokrivenost osiguranjem.....	94
9.2.2	Druga sredstva	94

9.2.3	Osiguranje ili garancije krajnjim Korisnicima.....	94
9.3	Povjerljivost poslovnih podataka.....	94
9.3.1	Opseg povjerljivih poslovnih podataka.....	94
9.3.2	Podaci koji se ne smatraju povjerljivim poslovnim podacima.....	94
9.3.3	Odgovornost za zaštitu povjerljivih poslovnih podataka	94
9.4	Zaštita osobnih podataka	95
9.4.1	Plan zaštite osobnih podataka	95
9.4.2	Povjerljivi osobni podaci.....	95
9.4.3	Osobni podaci koji nisu povjerljivi.....	95
9.4.4	Odgovornost za zaštitu osobnih podataka.....	96
9.4.5	Ovlaštenje za korištenje osobnih podataka.....	96
9.4.6	Dostupnost podataka mjerodavnim tijelima	96
9.4.7	Ostale okolnosti objave podataka.....	96
9.5	Prava intelektualnog vlasništva.....	96
9.6	Obveze i odgovornosti.....	96
9.6.1	Obveze i odgovornosti CA	96
9.6.2	Obveze i odgovornosti RA	98
9.6.3	Obveze i odgovornosti korisnika.....	99
9.6.4	Obveze i odgovornosti pouzdajuće strane.....	100
9.6.5	Obveze i odgovornosti ostalih sudionika.....	100
9.7	Odricanje od odgovornosti.....	100
9.8	Ograničenja odgovornosti.....	101
9.9	Naknada štete.....	101
9.10	Trajanje i prestanak važenja.....	102
9.10.1	Trajanje	102
9.10.2	Prestanak važenja	102
9.10.3	Posljedice prestanka važenja i nastavak djelovanja.....	102
9.11	Individualne obavijesti i komunikacija sa sudionicima.....	102
9.12	Izmjene i dopune.....	103
9.12.1	Procedure izmjena i dopuna.....	103
9.12.2	Mehanizmi obavještanja i vremenski periodi	103
9.12.3	Okolnosti pod kojima se mora mijenjati OID	103
9.13	Postupak rješavanja sporova.....	104
9.14	Važeći propisi.....	104
9.15	Usklađenost s primjenjivim propisima	104
9.16	Razne odredbe	104
9.17	Ostale odredbe	104

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	10/105

AUTORSKA PRAVA

Ova Opća pravila pružanja usluga certificiranja su u Fininom vlasništvu, administrirana su od strane Fina PMA te su podložna zaštiti autorskih prava prema zakonima u Republici Hrvatskoj.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	11/105

REFERENTNE DOKUMENTIRANE INFORMACIJE

Temeljni zakon

- [1] Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ
- [2] Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (NN 62/2017)

Podzakonski akti

- [3] Provedbena odluka komisije (EU) 2015/1505 od 8. rujna 2015. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i formata koji se odnose na pouzdane popise u skladu s člankom 22. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu
- [4] Provedbena odluka komisije (EU) 2016/650 od 25. travnja 2016. o utvrđivanju normi za ocjenu sigurnosti kvalificiranih sredstava za izradu potpisa i pečata u skladu s člankom 30. stavkom 3. i člankom 39. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu
- [5] Pravilnik o pružanju i korištenju usluga povjerenja (NN 60/2019)

Ostali zakoni

- [6] Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka)
- [7] Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/2018)

Normizacijski dokumenti

- [8] ISO/IEC 27001:2013 – Information technology – Security techniques – Information security management
- [9] ETSI EN 319 401 V2.3.1. (2021-05) – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); General Policy Requirements for Trust Service Providers
- [10] ETSI EN 319 411-1 V1.3.1. (2021-05) – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Policy and security requirements for Trust Service Providers issuing certificates; Part 1: General requirements
- [11] ETSI EN 319 412-1 V1.4.4. (2021-05) – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Certificate Profiles; Part 1: Overview and common data structures

- [12] ETSI EN 319 412-2 V2.2.1. (2020-07) – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Certificate Profiles; Part 2: Certificate profile for certificates issued to natural persons
- [13] ETSI EN 319 412-3 V1.2.1. (2020-07) – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Certificate Profiles; Part 3: Certificate profile for certificates issued to legal persons
- [14] ETSI EN 319 403 V 2.2.2 (2015-08) - Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Trust Service Provider Conformity Assessment - Requirements for conformity assessment bodies assessing Trust Service Providers
- [15] ETSI TS 119 312 V1.4.1. (2021-08) – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Cryptographic Suites
- [16] HRN EN 419 211-1:2014 – Obrasci zaštite sredstava za izradu elektroničkog potpisa – 1. dio: Pregled (EN 419211-1:2014); Protection profiles for secure signature creation device – Part 1: Overview (EN 419211-1:2014)
- [17] HRN EN 419 211-2:2013 – Obrasci zaštite sredstava za izradu elektroničkog potpisa – 2. dio: Sredstvo za generiranje ključa (EN 419211-1:2013); Protection profiles for secure signature creation device – Part 2: Device with key generation (EN 419211-2:2013)
- [18] HRN EN 419 211-4:2013 – Obrasci zaštite sredstava za izradu elektroničkog potpisa – 4. dio: Dodatna zaštita sredstava za generiranje ključa i povjerljivi kanal do aplikacije za generiranje certifikata (EN 419211-4:2013); Protection profiles for secure signature creation device – Part 4: Extension for device with key generation and trusted channel to certificate generation application (EN 419211-4:2013)
- [19] HRN EN 419 211-5:2013 – Obrasci zaštite sredstava za izradu elektroničkog potpisa – 5. dio: Dodatna zaštita sredstava za generiranje ključa i povjerljivi kanal do aplikacije za izradu elektroničkog potpisa (EN 419211-5:2013); Protection profiles for secure signature creation device – Part 5: Extension for device with key generation and trusted channel to signature creation application (EN 419211-5:2013)
- [20] NIST FIPS PUB 140-2 (2001) – Security Requirements for Cryptographic Modules
- [21] IETF RFC 3647 – Internet X.509 Public Key Infrastructure: Certificate Policy and Certification Practices Framework
- [22] IETF RFC 5280 (2008) – Internet X.509 Public Key Infrastructure; Certificate and Certificate Revocation List (CRL) Profile
- [23] IETF RFC 6960 X.509 Internet Public Key Infrastructure Online Certificate Status Protocol – OCSP (2013)
- [24] CA/Browser Forum - Baseline Requirements for the Issuance and Management of Publicly-Trusted Certificates

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	13/105

Finini dokumenti

- [25] Opća pravila pružanja usluga certificiranja i Pravilnik o postupcima certificiranja za Fina Root CA, CP/CPS_{ROOT}
- [26] Pravilnik o postupcima certificiranja za nekvalificirane certifikate za elektroničke potpise i pečate, CPS_{NQC-eIDAS}

1 UVOD

Fina PKI inicijalno je osmišljen i uspostavljen u Financijskoj agenciji (Fina) kao treća strana od povjerenja (*Trusted Third Party*) s ciljem pružanja usluga certificiranja za građane, Poslovne subjekte i tijela javne vlasti. Fina kao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja omogućuje stvaranje odnosa povjerenja potrebnog za korištenje i razvitak elektroničkog poslovanja (e-poslovanje) i elektroničke javne uprave (e-uprava). Promoviranjem ovih usluga povjerenja i njihova korištenja Fina želi poticati i olakšati razvitak e-poslovanja i e-uprave.

Fina, kao hrvatska tvrtka u državnom vlasništvu, s polustoljetnom tradicijom na području financijskih usluga, partner je državi te surađuje s Hrvatskom narodnom bankom i uspješno posluje s bankama, brojnim poslovnim sustavima i drugim Poslovnim subjektima u Republici Hrvatskoj. Informatički sustav Fine prokušan je najzahtjevnijim poslovima od nacionalne važnosti, a visoka profesionalna razina stručnih timova omogućuje pripremu i provedbu različitih projekata.

Tradicija, pružanje pouzdanih usluga i orijentiranost prema pružanju elektroničkih usluga građane, Poslovne subjekte i tijela javne vlasti glavni su razlozi zbog kojih je Fina prepoznata kao treća strana od povjerenja u e-poslovanju i e-upravi.

Finina poslovna mreža ima nacionalnu pokrivenost podružnicama i poslovnicama, a njihova informatička povezanost jamči brzinu i pouzdanost izvršenja zahtjeva koju koristi i registracijska služba Fine (Fina RA mreža).

Kao treća strana od povjerenja, Fina svoje usluge certificiranja pruža od 2003. godine. Usluge povjerenja koje pruža Fina usklađene su sa zakonskom regulativom [1] – [5] te s mjerodavnim međunarodnim normama iz djelokruga pružanja usluga povjerenja. Fina neprekidno prati potrebe Korisnika, razvoj tehnologije i promjene u normama iz područja pružanja usluga povjerenja te sukladno tome unapređuje i usklađuje svoj PKI sustav.

Nekvalificirani certifikati koje izdaje Fina izdaju se sukladno ovim Općim pravilima.

1.1 Pregled

Fina PKI je PKI infrastruktura uspostavljena u Fini kojom Fina pruža usluge povjerenja, a koje se odnose na izdavanje i upravljanje životnom ciklusom produkcijskih certifikata (u daljnjem tekstu: usluge certificiranja) i izdavanje elektroničkih vremenskih žigova.

Hijerarhijska struktura Fina PKI zasnovana je na Fina Root CA te se temelji na dvorazinskoj arhitekturi produkcijskih certifikacijskih tijela (engl.: *Certification Authorities*, u daljem tekstu: CA ili CA-ovi).

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	15/105

Dvorazinsku arhitekturu produkcijskih certifikacijskih tijela Fine čine:

- korijensko certifikacijsko tijelo (root CA): Fina Root CA
- tri subordinirana certifikacijska tijela:
 - Fina RDC 2015,
 - Fina RDC 2020,
 - Fina RDC-TDU 2015.

Fina Root CA je izdao samopotpisani Fina Root CA certifikat te je certifikate izdao njemu subordiniranim Fina RDC 2015, Fina RDC 2020 i Fina RDC-TDU 2015 CA-ovima.

Opća pravila koja se odnose se na Fina Root CA i Fina PKI hijerarhiju zasnovanu na Fina Root CA opisana su u dokumentu Opća pravila pružanja usluga certificiranja i Pravilnik o postupcima certificiranja za Fina Root CA (CP/CPS_{ROOT}) [25].

Fina RDC 2015, Fina RDC 2020 i Fina RDC-TDU 2015 su CA-ovi koji izdaju certifikate za krajnje Korisnike (u daljnjem tekstu: Korisnički certifikati).

Fina ima uspostavljen servis udaljenog elektroničkog potpisivanja koji djeluje pod nazivom ePotpis u oblaku, a u kojem generiranje ili upravljanje privatnim ključevima u ime Potpisnika provodi Fina kao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja. Certifikate povezane s ključevima generiranim u servisu ePotpis u oblaku za Potpisnike izdaju Fina CA-ovi. Servis ePotpis u oblaku izrađuje napredne elektroničke potpise.

1.1.1 Opseg i namjena ovih Općih pravila pružanja usluge certificiranja

Ova Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate (engl. *Certificate Policy for Non-Qualified Certificates* – CP_{NQC-eIDAS}, u daljnjem tekstu: Opća pravila) sadrže temeljna pravila i skup načela pružanja usluga certificiranja kojim Fina kao pružatelj usluga povjerenja pruža usluge izdavanja certifikata za elektroničke potpise, autentikaciju i enkripciju ključa (u daljnjem tekstu: nekvalificirani certifikat ili certifikat).

Opseg ovih Općih pravila su usluge povjerenja koje pruža Fina, a koje se odnose na izdavanje i upravljanje životnom ciklusom produkcijskih nekvalificiranih certifikata koji se izdaju kao softverski certifikati čiji je privatni ključ zaštićen softverskim tokenom, kao certifikati na sigurnim kriptografskim ili QSCD uređajima i certifikati koji se izdaju za korištenje u HSM modulima. Također, ovaj dokument uključuje i izdavanje i upravljanje životnom ciklusom produkcijskih nekvalificiranih certifikata koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku.

Produkcijski certifikati iz opsega ovih Općih pravila sastavni su dio Registra digitalnih certifikata (Fina RDC), a koji se sastoji od dva certifikacijska tijela (CA) iz opsega ovih Općih pravila: Fina RDC 2015, Fina RDC 2020 i Fina RDC-TDU 2015. U daljem tekstu, gdje je to primjenjivo, radi jednostavnosti Fina RDC 2015, Fina RDC 2020 i Fina RDC-TDU 2015 označavaju se zajedničkim nazivom subordinirani Fina CA-ovi ili samo Fina CA-ovi.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	16/105

Namjena ovog dokumenta je definiranje pravila iz područja određenog opsegom ovog dokumenta, a prema kojima postupaju sudionici Fina PKI navedeni u točki 1.3. ovih Općih pravila.

Struktura ovog dokumenta temelji se na normizacijskom dokumentu IETF RFC 3647 [21].

1.1.2 Tipovi certifikata

Ovim Općim pravilima definirana su pravila certificiranja za (nekvalificirane) certifikate koje izdaju Fina CA-ovi, a koji su usklađeni sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ [1] (u daljem tekstu: Uredbe (EU) br. 910/2014).

Ovim Općim pravilima definirane su grupe certifikata, tipovi certifikata i pripadajuće razine sigurnosti. Grupe certifikata određene su vrstom Subjekta certificiranja. Jedna grupa certifikata može imati jedan ili više tipova certifikata. Svaki tip certifikata ima dodijeljen Finin i ETSI OID općih pravila certificiranja (CP OID). Pomoću CP OID-a Potpisnici, Skrbnici i Pouzdajuće strane određuju prikladnost certifikata za određenu primjenu. Svaki tip certifikata ima dodijeljenu razinu sigurnosti kojom je određen stupanj pouzdanja u certifikat.

U sljedećim tablicama prikazane su grupe i tipovi nekvalificiranih certifikata iz opsega ovih Općih pravila s nazivima certifikata i pripadajućim Fininim i ETSI OID-ovima općih pravila certificiranja (u daljnjem tekstu: CP OID). Tablica 1.1. prikazuje grupe i tipove nekvalificiranih certifikata koje izdaje Fina RDC 2015, Tablica 1.2 prikazuje grupe i tipove kvalificiranih certifikata koje izdaje Fina RDC 2020, a Tablica 1.3. prikazuje grupu i tip nekvalificiranog certifikata koje izdaje Fina RDC-TDU 2015.

Nekvalificirani certifikati koje izdaje Fina RDC 2015 CA			
Naziv grupe certifikata	Naziv tipa certifikata	Finin i ETSI CP OID	Razina sigurnosti
Fina RDC 2015 osobni certifikati	Osobni autentikacijski certifikat (NCP+)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.12.11.4.2 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.2	Srednja
	Osobni udaljeni certifikat (NCP+)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.12.11.10.2 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.2	Srednja
Fina RDC 2015 poslovni certifikati	Poslovni autentikacijski certifikat (NCP+)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.12.12.4.2 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.2	Srednja
	Poslovni udaljeni certifikat (NCP+)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.12.12.10.2 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.2	Srednja
Fina RDC 2015 poslovni certifikati za IT opremu	Aplikacijski certifikat razine 2 (NCP)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.12.15.3.2 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.1	Srednja
	Aplikacijski certifikat razine 2 (NCP+)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.12.15.4.2 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.2	Srednja
	Aplikacijski certifikat razine 3 (NCP+)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.12.15.4.3 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.2	Visoka
Certifikat za e-pečat Trusted liste	Certifikat za e-pečat <i>Trusted</i> liste (NCP+)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.12.17.4.2 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.2	Srednja

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	17/105

Nekvalificirani certifikati koje izdaje Fina RDC 2015 CA			
Naziv grupe certifikata	Naziv tipa certifikata	Finin i ETSI CP OID	Razina sigurnosti
Fina RDC 2015 administrativni certifikati	Administrativni certifikat (NCP+)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.12.16.4.2 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.2	N/A

Tablica 1.1. Grupe i tipovi nekvalificiranih certifikata koje izdaje Fina RDC 2015

Nekvalificirani certifikati koje izdaje Fina RDC 2020 CA			
Naziv grupe certifikata	Naziv tipa certifikata	Finin i ETSI CP OID	Razina sigurnosti
Fina RDC 2020 osobni certifikati	Osobni soft certifikat (NCP)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.13.11.3.1 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.1	Standardna
	Osobni udaljeni certifikat (LCP)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.13.11.9.1 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.3	Standardna
Fina RDC 2020 poslovni certifikati	Poslovni soft certifikat (NCP)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.13.12.3.1 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.1	Standardna
	Poslovni soft certifikat (LCP)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.13.12.5.1 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.3	Standardna
	Poslovni udaljeni certifikat (LCP)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.13.12.9.1 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.3	Standardna
Fina RDC 2020 poslovni certifikati za IT opremu	Aplikacijski certifikat razine 1 (NCP)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.13.15.3.1 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.1	Standardna

Tablica 1.2. Grupe i tipovi nekvalificiranih certifikata koje izdaje Fina RDC 2020

Nekvalificirani certifikati koje izdaje Fina RDC-TDU 2015 CA			
Naziv grupe certifikata	Naziv tipa certifikata	Finin i ETSI CP OID	
Fina RDC-TDU 2015 certifikati	TDU autentikacijski certifikat (NCP+)	Fina CP OID: 1.3.124.1104.5.22.12.4.2 ETSI CP OID: 0.4.0.2042.1.2	Srednja

Tablica 1.3. Grupe i tipovi nekvalificiranih certifikata koje izdaje Fina RDC-TDU 2015

1.1.2.1 Fina RDC 2015 i Fina RDC 2020 osobni certifikati

Fina RDC 2015 i Fina RDC 2020 osobni certifikati namijenjeni su Fizičkim osobama - građanima. Ovim općim pravilima određeni su sljedeći tipovi osobnih nekvalificiranih certifikata:

- **Osobni autentikacijski certifikat (NCP+)** – Osobni autentikacijski certifikat srednje razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u sigurnom kriptografskom uređaju ili QSCD uređaju, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP+“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].

- **Osobni soft certifikat (NCP)** – Osobni autentikacijski certifikat standardne razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u softverskom zaštićenom tokenu, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].
- **Osobni udaljeni certifikat (NCP+)** – Osobni certifikat srednje razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u servisu ePotpis u oblaku, sukladno točki 6.2.1. ovog dokumenta. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP+“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].
- **Osobni udaljeni certifikat (LCP)** – Osobni certifikat standardne razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u servisu ePotpis u oblaku, sukladno točki 6.2.1. ovog dokumenta. Ovaj tip certifikata sukladan je s „LCP“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].

1.1.2.2 Fina RDC 2015 i Fina RDC 2020 poslovni certifikati

Fina RDC 2015 i Fina RDC 2020 poslovni certifikati namijenjeni su za poslovnu uporabu, a izdaju se Fizičkim osobama povezanim s Poslovnim subjektom (u daljnjem tekstu: Pripadajuća osoba).

Fina RDC 2015 i Fina RDC 2020 poslovni certifikati ne izdaju se tijelima državne uprave, već certifikate za tijela državne uprave izdaje na zaseban Fina RDC-TDU 2015 CA sukladno točki 1.1.2.6. ovih Općih pravila.

Ovim općim pravilima određeni su sljedeći tipovi poslovnih certifikata:

- **Poslovni autentikacijski certifikat (NCP+)** – Poslovni autentikacijski certifikat srednje razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u sigurnom kriptografskom uređaju ili QSCD uređaju, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP+“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].
- **Poslovni soft certifikat (NCP)** – Poslovni autentikacijski certifikat standardne razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u softverskom zaštićenom tokenu, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].
- **Poslovni soft certifikat (LCP)** – Poslovni autentikacijski certifikat, standardne razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u softverskom zaštićenom tokenu, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „LCP“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].
- **Poslovni udaljeni certifikat (NCP+)** – Poslovni certifikat srednje razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u servisu ePotpis u oblaku, sukladno točki 6.2.1. ovog dokumenta. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP+“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].
- **Poslovni udaljeni certifikat (LCP)** – Poslovni certifikat standardne razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u servisu ePotpis u oblaku, sukladno točki 6.2.1. ovog dokumenta. Ovaj tip certifikata sukladan je s „LCP“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	19/105

1.1.2.3 Fina RDC 2015 i Fina RDC 2020 poslovni certifikati za IT opremu

Fina RDC 2015 i Fina RDC 2020 poslovni certifikati za IT opremu izdaju se za IT sustave, aplikacije ili servise povezane s Poslovnim subjektom. Certifikati za autentikaciju mrežnih stranica ne smatraju se poslovnim certifikatima za IT opremu iz opsega ovih Općih pravila. Ovim općim pravilima određeni su sljedeći tipovi poslovnih certifikati za IT opremu:

- **Aplikacijski certifikat razine 1 (NCP)** – Certifikat standardne razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u softverskom zaštićenom tokenu, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].
- **Aplikacijski certifikat razine 2 (NCP)** – Certifikat srednje razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u softverskom zaštićenom tokenu, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].
- **Aplikacijski certifikat razine 2 (NCP+)** – Certifikat srednje razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u sigurnom kriptografskom uređaju ili QSCD uređaju, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP+“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].
- **Aplikacijski certifikat razine 3 (NCP+)** – Certifikat visoke razine sigurnosti čiji se pripadajući privatni ključ čuva u HSM modulu, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP+“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1[10].

1.1.2.4 Certifikat za e-pečat Trusted liste

Certifikat za e-pečat Trusted liste koristi se za elektronički pečat Pouzdanog popisa (engl. *Trusted List*, u daljnjem tekstu. *Truste lista*), a izdaje se središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove gospodarstva. Pripadajući privatni ključ čuva se u sigurnom kriptografskom uređaju ili QSCD uređaju, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP+“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [9].

1.1.2.5 Fina RDC 2015 administrativni certifikati

Administrativni certifikat (NCP+) koristi ovlašteno osoblje Fine. Pripadajući privatni ključ ovog certifikata čuva se u sigurnom kriptografskom uređaju ili QSCD uređaju, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP+“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [9].

1.1.2.6 Fina RDC-TDU 2015 certifikati

Fina RDC-TDU 2015 certifikati namijenjeni su za uporabu u TDU, a izdaju se državnim dužnosnicima i zaposlenicima u tijelima državne uprave (u daljnjem tekstu: TDU).

- **TDU autentikacijski certifikat (NCP+)** – TDU autentikacijski certifikat srednje razine sigurnosti, koji se izdaje Pripadajućim osobama, a čiji se pripadajući privatni ključ sigurnom kriptografskom uređaju ili QSCD uređaju, sukladno točki 6.2.1. ovih Općih

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	20/105

pravila. Ovaj tip certifikata sukladan je s „NCP+“ općim pravilima za certifikate iz norme ETSI EN 319 411-1 [10].

1.2 Naziv dokumenta i identifikacijski podaci

OID za Finu dodijeljen je od strane *British Standards Institution (BSI) International Code Designator (ICD)*. Na temelju tog OID-a Fina je za potrebe Fina PKI dodijelila OID: 1.3.124.1104.5.

U nastavku je naveden naziv ovog dokumenta i pripadajući identifikacijski podaci.

- Naziv: Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate
- Verzija: 1.5
- Datum stupanja na snagu: 03.05.2022.
- OID: 1.3.124.1104.5.0.4.1.1.5
- Internetske adrese na kojima je dokument objavljen su:
 - <https://rdc.fina.hr/RDC2015/FinaRDC2015-CPNQC1-5-hr.pdf> i
 - <https://rdc.fina.hr/RDC-TDU2015/FinaRDC-TDU2015-CPNQC1-5-hr.pdf>

1.3 Sudionici u PKI

Sudionici unutar Fina PKI su:

- certifikacijska tijela (*Certification Authorities, CA-ovi*),
- registracijska mreža (RA mreža) koja se sastoji od registracijskih ureda (*Registration Authority, RA*) i lokalnih registracijskih ureda (*Local Registration Authority, LRA*),
- Korisnici,
- Pouzdajuće strane.

1.3.1 Certifikacijska tijela

Certifikacijska tijela u Fina PKI iz opsega ovih Općih pravila su Fina RDC 2015, Fina RDC 2020 i Fina RDC-TDU 2015 (Fina CA-ovi). Fina kao pružatelj usluga povjerenja preko svojih Fina CA-ova obavlja usluge izdavanja i upravljanja životnim ciklusom certifikata sukladno ovim Općim pravilima.

Obveze i odgovornosti Fine koja preko svojih Fina CA-ova izdaje Korisničke certifikate navedene su u točki 9.6.1. ovih Općih pravila, a postupci certificiranja koje Fina CA-ovi provode u cilju ispunjenja zahtjeva iz ovih Općih pravila opisani su u CPS_{NQC-eIDAS} [26] dokumentu.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	21/105

1.3.1.1 Fina Root CA

Osnovni podaci o Fina Root CA certifikatu dani su u Tablici 1.4.

Polje	Atribut	Vrijednost
Issuer	commonName	Fina Root CA
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
Validity	notBefore	<i>Vrijeme izdavanja certifikata</i>
	notAfter	<i>Vrijeme izdavanja certifikata + 20 godina</i>
Subject	commonName	Fina Root CA
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
SHA-1 fingerprint: 62:02:bf:16:9a:f2:7f:a6:7e:d0:ce:c6:6b:78:2b:83:22:61:26:e9		
SHA-256 fingerprint: 5a:b4:fc:db:18:0b:5b:6a:f0:d2:62:a2:37:5a:2c:77:d2:56:02:01:5d:96:64:87:56:61:1e:2e:78:c5:3a:d3		

Tablica 1.4. Osnovni podaci o Fina Root CA certifikatu

Fina Root CA ne izdaje certifikate Korisnicima.

Fina Root CA certifikat dostupan je na internetskoj adresi navedenoj u točki 6.1.4. ovog dokumenta.

1.3.1.2 Fina RDC 2015 CA

Fina RDC 2015 izdaje nekvalificirane certifikate za javnost koji su navedeni u Tablici 1.1 u točki 1.1.2. ovih Općih pravila.

Administrativni certifikati i certifikati za elektronički pečat *Trusted* liste iz opsega ovih Općih pravila ne smatraju se certifikatima koje Fina izdaje za javnost.

Fina RDC 2015 izdaje nekvalificirane certifikate po istim pravilima za ovlaštene osobe Fine te za osobe s povjerljivim ulogama u Fina PKI.

Osnovni podaci o Fina RDC 2015 CA certifikatu dani su u Tablici 1.5.

Polje	Atribut	Vrijednost
Issuer	commonName	Fina Root CA
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
Validity	notBefore	<i>Vrijeme izdavanja certifikata</i>
	notAfter	<i>Vrijeme izdavanja certifikata + 10 godina</i>
Subject	commonName	Fina RDC 2015
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
SHA-1 fingerprint: d8:86:43:90:c7:6c:9b:71:f0:40:4f:f3:76:fc:38:fd:73:78:7d:08		
SHA-256 fingerprint: 85:7b:fc:e4:3b:1b:b4:60:1f:f4:54:3b:46:d3:fb:2e:21:3b:f9:b4:fe:eb:6f:13:be:9e:f4:5c:04:ff:6f:8b		

Tablica 1.5. Osnovni podaci o Fina RDC 2015 CA certifikatu

Fina RDC 2015 CA certifikat dostupan je na internetskoj adresi navedenoj u točki 6.1.4. ovog dokumenta.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	22/105

1.3.1.3 Fina RDC 2020 CA

Fina RDC 2020 izdaje nekvalificirane certifikate za javnost koji su navedeni u Tablici 1.2 u točki 1.1.2. ovog dokumenta.

Osnovni podaci o Fina RDC 2020 CA certifikatu dani su u Tablici 1.6.

Polje	Atribut	Vrijednost
Issuer	commonName	Fina Root CA
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
Validity	notBefore	25. studenog 2020. 13:37:10
	notAfter	25. studenog 2030. 13:37:10
Subject	commonName	Fina RDC 2020
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
SHA-1 fingerprint: 46:d5:d3:e3:76:59:c9:e2:5b:6a:56:78:c7:82:5e:43:4e:53:66:c3		
SHA-256 fingerprint: 41:40:b7:06:29:fd:a4:b8:a3:6f:d5:3f:b0:aa:53:23:71:57:86:99:31:b8:b2:30:8f:d0:5d:f3:ff:7d:78:ab		

Tablica 1.6. Osnovni podaci o Fina RDC 2020 CA certifikatu

Fina RDC 2020 CA certifikat dostupan je na internetskoj adresi navedenoj u točki 6.1.4. ovog dokumenta.

1.3.1.4 Fina RDC-TDU 2015 CA

Fina RDC-TDU 2015 izdaje nekvalificirane certifikate državnim dužnosnicima i zaposlenicima u TDU. Nekvalificirani certifikati koje izdaje Fina RDC-TDU 2015 navedeni su u Tablici 1.2. u točki 1.1.2. ovih Općih pravila.

Osnovni podaci o Fina RDC-TDU 2015 CA certifikatu dani su u Tablici 1.7..

Polje	Atribut	Vrijednost
Issuer	commonName	Fina Root CA
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
Validity	notBefore	<i>Vrijeme izdavanja certifikata</i>
	notAfter	<i>Vrijeme izdavanja certifikata + 10 godina</i>
Subject	commonName	Fina RDC-TDU 2015
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
SHA-1 fingerprint: 1c:f5:2f:38:06:4b:fa:95:1e:45:b2:f3:9c:de:3f:d5:13:31:35:cd		
SHA-256 fingerprint: 0a:af:b7:83:43:b5:30:ba:06:17:c0:9a:70:ab:28:5b:30:42:59:f4:96:e0:19:af:ef:84:08:f2:a6:dd:00:f3		

Tablica 1.7. Osnovni podaci o Fina RDC-TDU 2015 CA certifikatu

Fina RDC-TDU 2015 CA certifikat dostupan je na internetskoj adresi navedenoj u točki 6.1.4. ovog dokumenta.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	23/105

1.3.2 Registracijski uredi

Poslovi registracije Korisnika za Fina CA-ove obavljaju se u registracijskim uredima Fine. Za potrebe registracije Korisnika za Fina CA-ove, Fina može s drugim Poslovnim subjektom ugovoriti obavljanje usluge registracije.

Mrežu registracijskih ureda (u daljnjem tekstu: RA mreža) čine Fina RA mreža i mreža pojedinog vanjskog ugovorenog RA.

Fina RA mrežu čini mreža lokalnih registracijskih ureda (u daljnjem tekstu: Fina LRA) u poslovnoj mreži Fine te Središnji RA Fine. Registraciju Korisnika u Fina RA mreži provodi Fina LRA, a može je provoditi i Središnji RA Fine.

Mreža vanjskog ugovorenog RA je mreža lokalnih registracijskih ureda poslovnog subjekta s kojim je Fina sklopila ugovor o obavljanju usluga registracije za Fina CA-ove. RA mreža obvezna je poslove registracije obavljati u skladu s ovim Općim pravilima.

Registraciju Korisnika u RA mreži provode ovlaštene osobe kojima je dodijeljena povjerljiva uloga Službenik za registraciju.

Poslovima registracije u RA mreži koordinira Središnji RA Fine.

Obveze i odgovornosti Fina RA mreže i vanjskih ugovorenih RA navedene su u točki 9.6.2. ovih Općih pravila.

Pored poslova registracije Fina s vanjskim RA može ugovoriti i uslugu delegirane autentikacije Potpisnika na servis ePotpis u oblaku, a koja se provodi sukladno točki 6.4.1 i 6.4.2. ovog dokumenta.

1.3.3 Korisnici

Korisnik je Poslovni subjekti ili Fizička osoba koja je sklapanjem ugovora s Finom kao pružateljem usluga povjerenja preuzela ugovorne obveze Korisnika.

Za korištenje usluge certificiranja Korisnici obavljaju postupak predaje zahtjeva i registracije te prihvaćaju obaveze i odgovornosti Korisnika koje su navedene u točki 9.6.3. ovih Općih pravila.

1.3.3.1 Subjekti certificiranja

Subjekt certificiranja je u certifikatu identificiran kao Subjekt te je nositelj privatnog ključa koji je povezan s javnim ključem sadržanim u certifikatu.

Subjekt certificiranja u certifikatima koje izdaje Fina RDC 2015 i Fina RDC 2020 je:

- u osobnim certifikatima je Fizička osoba – građanin,
- u poslovnim certifikatima je Pripadajuća osoba poslovnog subjekta,
- u poslovnim certifikatima za IT opremu je IT sustav, aplikacija ili uređaj,
- u certifikatima za elektronički pečat *Trusted* liste je tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva.

Subjekt certificiranja u certifikatima koje izdaje Fina RDC-TDU 2015 je Pripadajuća osoba TDU.

1.3.4 Pouzdajuće strane

Pouzdajuće strane su Fizičke osobe ili Poslovni subjekti koji se oslanjaju na uslugu povjerenja. Certifikat omogućuje Pouzdajućoj strani provjeru identiteta Subjekta te validaciju elektroničkog potpisa.

1.3.5 Ostali sudionici

Nema odredbi.

1.4 Uporaba certifikata

Pouzdajuća strana odgovorna je za prihvaćanje i ostvarivanje razumnog pouzdanja u certifikat koji ima određenu razinu sigurnosti.

U Tablici 1.8. opisane su razine sigurnosti za nekvalificirane certifikate koje izdaju Fina CA-ovi. Za pojedinu razinu sigurnosti u tablici je prikazan pripadajući opis područja primjene i preporučeni financijski limit.

Razina sigurnosti	Područje primjene	Preporučeni financijski limiti
Standardna	Ova razina prikladna je za transakcije manje vrijednosti i u okolinama u kojima potencijalna zlorporaba certifikata može nanijeti manju štetu ili je rizik od zlorporabe certifikata mali.	do 8.000,00 kn
Srednja	Ova razina prikladna je za transakcije koje imaju umjerenu vrijednost i u okolinama u kojima potencijalna zlorporaba certifikata može nanijeti umjerenu štetu ili je rizik od zlorporabe certifikata umjeren.	do 80.000,00 kn
Visoka	Ova razina je prikladna za transakcije koje imaju visoku vrijednost i u okolinama u kojima potencijalna zlorporaba certifikata može nanijeti veliku štetu ili je rizik od zlorporabe certifikata velik.	do 400.000,00 kn

Tablica 1.8. Razine sigurnosti za nekvalificirane certifikate

1.4.1 Primjerena uporaba certifikata

1.4.1.1 Primjerena uporaba osobnih certifikata

Osobne certifikate navedene u Tablici 1.1. i Tablici 1.2. ovih Općih pravila upotrebljavaju Fizičke osobe – građani za podršku u elektroničkim potpisima, za jaku autentikaciju i enkripciju ključa. Ovi certifikati i pripadajući privatni ključevi prikladni su za podršku i izradu naprednog elektroničkog potpisa koji nije zasnovan na kvalificiranom certifikatu.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	25/105

1.4.1.2 Primjerena uporaba poslovnih certifikata

Poslovne certifikate navedeni u Tablici 1.1. i Tablici 1.2. ovih Općih pravila upotrebljavaju Pripadajuće osobe za podršku u elektroničkim potpisima, za jaku autentikaciju i enkripciju ključa. Ovi certifikati i pripadajući privatni ključevi prikladni su za podršku i izradu naprednog elektroničkog potpisa koji nije zasnovan na kvalificiranom certifikatu. Poslovni certifikati koriste se u poslovne svrhe, a Potpisnici ih mogu koristiti i u osobne svrhe ukoliko to ne priječe interni akti poslovnog subjekta.

1.4.1.3 Primjerena uporaba poslovnih certifikata za IT opremu

Poslovni certifikati za IT opremu navedeni u Tablici 1.1. i Tablici 1.2. ovih Općih pravila upotrebljavaju Poslovni subjekti za podršku u elektroničkim potpisima, za jaku autentikaciju i enkripciju ključa. Ovi certifikati upotrebljavaju su u poslovne svrhe.

1.4.1.4 Primjerena uporaba TDU certifikata

TDU autentikacijski certifikat (NCP+) naveden u Tablici 1.3. ovih Općih pravila upotrebljavaju Pripadajuće osobe u TDU za podršku u elektroničkim potpisima, za jaku autentikaciju i enkripciju ključa. Ovi certifikati i pripadajući privatni ključevi prikladni su za podršku i izradu naprednog elektroničkog potpisa koji nije zasnovan na kvalificiranom certifikatu. Ovaj tip certifikata koristi se za potrebe tijela državne uprave. TDU certifikate Potpisnici mogu koristiti i u osobne svrhe ukoliko to ne priječe interni akti tijela državne uprave.

1.4.2 Zabrane uporabe certifikata

Osim uporaba navedenih u točki 1.4.1. ovog dokumenta, sve ostale uporabe certifikata izdanih sukladno ovim Općim pravilima su zabranjene.

1.5 Administracija dokumenta

1.5.1 Organizacija odgovorna za održavanje dokumenta

Za izradu i održavanje ovog dokumenta Općih pravila ovlaštena je i odgovorna Fina.

Ovlaštene osobe iz organizacijskih jedinica Fine koje sudjeluju u izradi, održavanju, implementaciji i odobravanju pravila i postupaka u Fina PKI koja se primjenjuju u pružanju usluga povjerenja u daljnjem tekstu nazivaju se zajedničkim nazivom Fina PMA.

Promjene sadržaja ovog dokumenta Općih pravila obavljaju se na temelju internih prijedloga i zahtjeva za usklađivanjem sa zakonskom regulativom i mjerodavnim normama.

1.5.2 Kontakt podaci

Kontakt podaci za administraciju i sadržaj ovih Općih pravila dani su u nastavku.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	26/105

Poštanska adresa:

Fina
 Sektor komercijalnih digitalnih rješenja
 Ured za upravljanje politikama e-poslovanja
 Koturaška cesta 43
 10000 Zagreb
 Hrvatska

Telefon: +385-1-6128-171

Telefaks: +385-1-6304-081

E-mail: pma@fina.hr

1.5.3 Tijelo koje utvrđuje usklađenost CPS-a s Općim pravilima

Usklađenost CPS_{NQC-eIDAS} [26] s ovim Općim pravilima utvrđuje Fina PMA.

1.5.4 Procedure odobranja CPS-a

Procedura odobranja CPS_{NQC-eIDAS} dokumenta opisana je u CPS_{NQC-eIDAS} [26] dokumentu.

1.6 Definicije i kratice

1.6.1 Definicije

POJAM	ZNAČENJE
Aktivacijski podaci	Tajni podaci potrebni za pristup ili aktivaciju kriptografskog modula. Aktivacijski podatak može biti PIN, zaporka ili elektronički ključ kojeg osoba zna ili posjeduje.
Autentikacija	Elektronički postupak koji omogućava da elektronička identifikacija Fizičke ili pravne osobe, ili izvornost i cjelovitost podataka u elektroničkom obliku budu potvrđeni.
Autor pečata	Pravna osoba koja izrađuje elektronički pečat.
Certifikacijsko tijelo (CA)	Tijelo koje izrađuje i dodjeljuje certifikate javnog ključa, a kojem vjeruje jedan ili više Korisnika. Certifikacijsko tijelo može biti: <ul style="list-style-type: none"> • pružatelj usluga povjerenja koji izrađuje i dodjeljuje certifikate javnog ključa, ili • tehnički servis izrade certifikata kojeg upotrebljava pružatelj usluga certificiranja koji izrađuje i dodjeljuje certifikate javnog ključa.
Certifikat	Vidi pojam „certifikat javnog ključa“.

POJAM	ZNAČENJE
Certifikat javnog ključa	Javni ključ Subjekta koji je zajedno s drugim informacijama zaštićen od krivotvorenja digitalnim potpisom izrađenim privatnim ključem certifikacijskog tijela koje je izdalo certifikat.
Certifikat za elektronički pečat	Elektronička potvrda koja povezuje podatke za validaciju elektroničkog pečata s pravnom osobom i potvrđuje naziv te osobe.
Certifikat za elektronički potpis	Elektronička potvrda koja povezuje podatke za validaciju elektroničkog potpisa s Fizičkom osobom i potvrđuje barem ime ili pseudonim te osobe.
Elektronički pečat	Podaci u elektroničkom obliku koji su pridruženi drugim podacima u elektroničkom obliku ili su logički povezani s njima radi osiguravanja izvornosti i cjelovitosti tih podataka.
Elektronički potpis	Podaci u elektroničkom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani s drugim podacima u elektroničkom obliku i koje Potpisnik koristi za potpisivanje.
Elektronički vremenski žig	Podaci u elektroničkom obliku koji povezuju druge podatke u elektroničkom obliku s određenim vremenom i na taj način dokazuju da su ti podaci postojali u to vrijeme.
ePotpis u oblaku	Finin servis udaljenog elektroničkog potpisivanja i pečatiranja koji koordinira i upravlja procesom kojim krajnji Korisnik uporabom osobnog uređaja može udaljeno potpisati ili pečatirati dokument ili drugu informaciju, uporabom potpisnog ključa koji se čuva u ovom servisu, udaljeno od Korisnika.
Fina LRA	Lokalni registracijski ured u Fina poslovnoj mreži.
Fina PKI	Infrastruktura javnog ključa (PKI) uspostavljena u Fini koja je namijenjena za pružanje usluga certificiranja Fizičkim osobama – građanima, Poslovnim subjektima i tijelima državne uprave, a koja je uspostavljena kao treća strana od povjerenja (engl. <i>Trusted Third Party</i>).
Fina RA mreža	Mreža registracijskih ureda u Fini, a sastoji se od Središnjeg RA Fine i Fina LRA ureda.
Fizička osoba - građanin	Fizička osoba koja uslugu certificiranja traži sa svrhom korištenja certifikata u vlastito ime i za vlastiti račun i isključuje Fizičku osobu s registriranom djelatnošću, Fizičku osobu u obavljanju slobodnog zanimanja te Fizičku osobu koja nastupa u ime i za račun druge Fizičke ili pravne osobe (Pripadajuća osoba).
Infrastruktura javnog ključa (PKI)	Infrastruktura za upravljanje javnim ključevima koji podržavaju usluge autentikacije, enkripcije, cjelovitosti i neporecivosti.

POJAM	ZNAČENJE
Javni imenik	Informatički sustav koji služi za <i>online</i> objavu informacija vezanih uz certifikate, uključujući i informacije o opozvanosti certifikata.
Javni ključ	U kriptografskom sustavu javnog ključa, javno poznati ključ iz Subjektovog para ključeva.
Koordinirano svjetsko vrijeme (UTC)	Vremenska ljestvica koja se temelji na sekundi kako je definirana ITU-R preporukom TF.460-5. Za većinu primjena u praksi UTC je ekvivalentan srednjem sunčevom vremenu na nultom meridijanu (0°). Točnije, UTC je kompromis između vrlo stabilnog atomskog vremena (<i>Temps Atomique International</i> - TAI) i sunčevog vremena koje se izvodi iz nepravilne rotacije Zemlje (u odnosu na dogovoreno Greenwich srednje zvjezdano vrijeme (GMST)).
Korisnik	Poslovni subjekt ili fizička osoba koja je sklapanjem ugovora s pružateljem usluga povjerenja preuzela ugovorne obveze Korisnika.
Kriptografski modul	Softver ili uređaj određene razine sigurnosti koji: <ul style="list-style-type: none"> ▪ generira par ključeva i/ili, ▪ štiti kriptografske informacije i/ili, ▪ obavlja kriptografske funkcije.
Kvalificirani certifikat za elektronički potpis	Certifikat za elektroničke potpise koji izdaje kvalificirani pružatelj usluga povjerenja i koji ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu I. Uredbe (EU) br. 910/2014 [1].
Kvalificirani elektronički potpis	Napredan elektronički potpis koji je izrađen pomoću kvalificiranih sredstava za izradu elektroničkog potpisa i temelji se na kvalificiranom certifikatu za elektroničke potpise.
Kvalificirani elektronički vremenski žig	Elektronički vremenski žig koji ispunjava sljedeće zahtjeve: <p>(a) povezuje datum i vrijeme s podacima na način kojim se u razumnoj mjeri isključuje mogućnost nezapažene promjene podataka,</p> <p>(b) temelji se na izvoru točnog vremena povezanom s koordiniranim svjetskim vremenom, i</p> <p>(c) potpisan je pomoću naprednog elektroničkog potpisa ili pečaćen pomoću naprednog elektroničkog pečata kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja ili jednakovrijednom metodom.</p>
Kvalificirani ocjenitelj	Fizička ili pravna osoba koja zadovoljava zahtjeve navedene u dokumentu CA/Browser Forum BRG [24] kojeg objavljuje CA/Browser Forum.
Kvalificirani pružatelj usluga povjerenja	Pružatelj usluga povjerenja koji pruža jednu ili više kvalificiranih usluga povjerenja i kojemu je nadzorno tijelo odobrilo kvalificirani status.

POJAM	ZNAČENJE
Kvalificirano sredstvo za izradu elektroničkog potpisa	Sredstvo za izradu elektroničkog potpisa koje ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu II Uredbe (EU) br. 910/2014 [1].
LCP certifikat	Certifikat usklađen s <i>Lightweight</i> općim pravilima pružanja usluge certificiranja (<i>Lightweight Certificate Policy</i>).
Lista opozvanih certifikata (CRL)	Potpisana lista u kojoj su naznačeni certifikati koje je opozvao izdavatelj certifikata.
Napredan elektronički potpis	Elektronički potpis koji ispunjava sljedeće zahtjeve: (a) na nedvojben način je povezan s Potpisnikom, (b) omogućava identificiranje Potpisnika, (c) izrađen je korištenjem podacima za izradu elektroničkog potpisa koje Potpisnik može, uz visoku razinu pouzdanja, koristiti pod svojom isključivom kontrolom, i (d) povezan je s njime potpisanim podacima na način da se može otkriti bilo koja naknadna izmjena podataka.
NCP certifikat	Certifikat usklađen s normaliziranim općim pravilima pružanja usluge certificiranja (<i>Normalized Certificate Policy</i>).
Opća pravila pružanja usluge certificiranja - <i>Certificate Policy</i> (CP)	Imenovani skup pravila koji ukazuje na primjenjivost certifikata za određenu skupinu i/ili klasu primjena sa zajedničkim zahtjevima na sigurnost.
Opoziv certifikata	Trajni prestanak valjanosti certifikata prije isteka roka važenja navedenog u certifikatu.
Osoba ovlaštena za zastupanje	Osoba koja je po zakonu ovlaštena zastupati Korisnika koji je Poslovni subjekt.
Ovlašteni predstavnik	Fizička osoba koja je po zakonu ili na temelju punomoći ovlaštena zastupati Autora pečata u postupku izdavanja i /ili opoziva certifikata za elektronički pečat.
Par ključeva	Dva jedinstveno povezana kriptografska ključa, od kojih je jedan privatni ključ, a drugi javni ključ.
Podaci za izradu elektroničkog pečata	Jedinstveni podaci koje autor elektroničkog pečata koristi za izradu elektroničkog pečata.
Podaci za izradu elektroničkog potpisa	Jedinstveni podaci koje Potpisnik koristi za izradu elektroničkog potpisa
Podaci za validaciju	Podaci koji se koriste za validaciju elektroničkog potpisa ili elektroničkog pečata.

POJAM	ZNAČENJE
Podaci za verifikaciju potpisa	Podaci, poput kodova ili javnih kriptografskih ključeva koji se koriste u svrhu verifikiranja potpisa.
Poslovni subjekt	<ol style="list-style-type: none"> Pravne osobe, primjerice <ul style="list-style-type: none"> trgovačka društva, kreditne i financijske institucije, javne i privatne ustanove, udruge s pravnom osobnošću, neprofitne i nevladine organizacije s pravnom osobnošću, fondovi s pravnom osobnošću, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (općine, gradovi i županije) i dr. Tijela javne vlasti, primjerice <ul style="list-style-type: none"> tijela državne vlasti, tijela državne uprave, državne agencije i dr. Fizičke osobe s registriranom djelatnošću, primjerice <ul style="list-style-type: none"> obrtnici, odvjetnici, javni bilježnici i dr.
Potpisnik	Fizička osoba koja izrađuje elektronički potpis.
Pouzdanja strana	Fizička osoba ili Poslovni subjekt koji se oslanja na elektroničku identifikaciju ili uslugu povjerenja.
Pouzdana popis	Popis države članice EU koji pruža informacije o statusu i povijesti statusa usluga povjerenja pružatelja usluga povjerenja u odnosu na usklađenost s važećim zahtjevima i odgovarajućim odredbama važećih propisa (engl. <i>Trusted List</i>).
Povjerljive uloge	Uloge o kojima ovisi sigurnost rada pružatelja usluga povjerenja. Povjerljive uloge (engl. <i>Trusted Roles</i>) i pripadajuće odgovornosti pružatelj usluga povjerenja jasno opisuje u opisu posla djelatnika.
Pravilnik o postupcima certificiranja (CPS)	Pravilnik operativnih postupaka koje certifikacijsko tijelo provodi u izdavanju, upravljanju, opozivu ili obnovi certifikata.
Pripadajuća osoba	Fizička osoba zaposlena u Poslovnom subjektu ili na drugi način povezana s Poslovnim subjektom, a koja je od strane istog poslovnog subjekta autorizirana za dobivanje certifikata. Takav certifikat identificira osobu i Poslovni subjekt te naznačuje da je ta osoba povezana s Poslovnim subjektom.
Privatni ključ	U kriptografskom sustavu javnog ključa, ključ iz Subjektovog para ključeva koji je poznat samo Subjektu.

POJAM	ZNAČENJE
Pružatelj usluga povjerenja	Fizička ili pravna osoba koja pruža jednu ili više usluga povjerenja bilo kao kvalificirani ili nekvalificirani pružatelj usluga povjerenja.
QSCD uređaj	Kvalificirano sredstvo za izradu elektroničkog potpisa/pečata (vidi pojam „kvalificirano sredstvo za izradu elektroničkog potpisa“, odnosno „sredstvo za izradu kvalificiranog elektroničkog pečata“.
RA mreža	Cjelokupna mreža registracijskih tijela, a sastoji se od Fina RA mreže te od vanjskih ugovorenih RA s kojima Fina ima sklopljen ugovor o obavljanju poslova registracije.
Razlikovno ime (DN)	Jedinstveno ime Subjekta upisano u certifikat. Razlikovno ime subjekta jedinstveno identificira Subjekt kojem je izdan certifikat i jedinstveno je unutar jednog CA.
Reaktivacija certifikata	Radnja koja suspendirani certifikat ponovno čini valjanim.
Redovna obnova certifikata	Obnova certifikata u FINA PKI podrazumijeva izdavanje novog certifikata čiji su parametri jednaki kao i parametri certifikata na koji se zahtjev odnosi, ali s novim javnim ključem, novim serijskim brojem certifikata, novim vremenskim periodom važenja i novim potpisom istog CA, a provodi se u definiranom periodu prije datuma isteka važenja certifikata.
Registracijski ured (RA)	Tijelo odgovorno za identifikaciju i autentikaciju subjekata certificiranja, kao i drugih osoba ili organizacija.
Root CA	Certifikacijsko tijelo najviše razine unutar domene pružatelja usluga povjerenja i koje potpisuje certifikate subordiniranih CA-ova.
Root CA certifikat	CA certifikat kojeg je samom sebi izdao root CA.
Siguran kriptografski uređaj	Uređaj koji čuva privatni Korisnički ključ, štiti ga protiv kompromitiranja i obavlja potpisne ili dekripcijske funkcije u ime Korisnika.
Skrbnik	Fizička osoba zaposlena u Poslovnim subjektu ili na drugi način povezana s Poslovnim subjektom, a koja je od strane istog poslovnog subjekta ovlaštena za podnošenje zahtjeva za izdavanje poslovnih certifikata za sustave, uređaje i autentikaciju mrežnih stranica te za preuzimanje certifikata i pripadajućih aktivacijskih podataka. Skrbnik je ovlašten za podnošenje zahtjeva za upravljanje životnim ciklusom certifikata. Skrbnik je kontakt osoba poslovnog subjekta prema pružatelju usluge povjerenja za predmetni certifikat.
Službenik za opoziv certifikata	Osoba koja je odgovorna za promjenu operativnog statusa certifikata.
Službenik za registraciju	Osoba odgovorna za potvrđivanje podataka koji su potrebni za izdavanje certifikata i za odobravanje zahtjeva za izdavanje certifikata.

POJAM	ZNAČENJE
Središnji RA	Središnji registracijski ured koji je primarno je zadužen za koordiniranje cjelokupne RA mreže, ali može i izravno obavljati registriranje Korisnika
Sredstvo za izradu elektroničkog pečata	Konfigurirani softver ili hardver koji se koristi za izradu elektroničkog pečata.
Sredstvo za izradu elektroničkog potpisa	Konfigurirani softver ili hardver koji se koristi za izradu elektroničkog potpisa.
Subjekt	Entitet identificiran u certifikatu kao nositelj privatnog ključa koji je povezan s javnim ključem sadržanim u certifikatu.
Suspenzija certifikata	Privremeni prestanak valjanosti certifikata prije isteka roka važenja navedenog u certifikatu. Suspendirani certifikat se reaktivacijom može ponovno učiniti valjanim.
Sustav certificiranja	Sustav IT proizvoda i komponenti organiziranih za pružanje usluga certificiranja.
Tijelo državne uprave (TDU)	Tijelo državne vlasti nadležno za obavljanje poslova državne uprave u upravnom području za koje je nadležno. Tijela državne uprave su ministarstva, državni uredi, državne upravne organizacije i uredi državne uprave u županijama ili druga tijela državne uprave utvrđena mjerodavnim važećim zakonom.
Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti	Tijelo u smislu članka 2. točke 13. Uredbe (EZ) br. 765/2008 koje je u skladu s tom Uredbom ovlašteno kao nadležno za provedbu ocjenjivanja sukladnosti kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja i kvalificiranih usluga povjerenja koje on pruža.
Tijelo za upravljanje pravilima certificiranja (PMA)	Tijelo s konačnom ovlašću i odgovornošću za određivanje i odobravanje pravila pružanja usluga povjerenja (engl. <i>Policy Management Authority</i>)
Usluge certificiranja	Usluge izdavanje i upravljanje životnom ciklusom certifikata.
Usluga povjerenja	Elektronička usluga koja se u pravilu pruža uz naknadu i koja se sastoji od: (a) izrade, verifikacije i validacije elektroničkih potpisa, elektroničkih pečata ili elektroničkih vremenskih žigova, usluge elektroničke preporučene dostave i certifikata koji se odnose na te usluge, ili (b) izrade, verifikacije i validacije certifikata za autentikaciju mrežnih stranica, ili (c) čuvanja elektroničkih potpisa, pečata ili certifikata koji se odnose na te usluge.

POJAM	ZNAČENJE
Validacija	Postupak verifikacije i potvrđivanja da su elektronički potpis ili pečat valjani.
Validacija certifikata	Postupak verificiranja i potvrđivanja da je certifikat valjan.
Verifikacija potpisa	Proces provjere kriptografske vrijednosti potpisa korištenjem podataka za verifikaciju potpisa.

Tablica 1.9. Definicije

1.6.2 Kratice

KRATICA	PUNI NAZIV	ZNAČENJE
CA	<i>Certification Authority</i>	Certifikacijsko tijelo
CP	<i>Certificate Policy</i>	Opća pravila pružanja usluga certificiranja
CP _{NQC-eIDAS}	<i>Certificate Policy for Non-Qualified Certificates</i>	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate
CPS	<i>Certification Practice Statement</i>	Pravilnik o postupcima certificiranja
CPS _{NQC-eIDAS}	<i>Certification Practice Statement for Non-Qualified Certificates</i>	Pravilnik o postupcima certificiranja za nekvalificirane certifikate
CRL	<i>Certificate Revocation List</i>	Lista opozvanih certifikata
DN	<i>Distinguished Name</i>	Razlikovno ime
LCP	<i>Lightweight Certificate Policy</i>	Opća pravila certificiranja za <i>lightweight</i> certifikate
LDAP	<i>Lightweight Directory Access Protocol</i>	Protokol za pristup informacijskim direktorijima
LRA	<i>Local Registration Authority</i>	Lokalni registracijski ured
NCP	<i>Normalized Certificate Policy</i>	Opća pravila certificiranja za normalizirane certifikate
NCP+	<i>Extended Normalized Certificate Policy</i>	Opća pravila certificiranja za proširene normalizirane certifikate
OCSP	<i>Online Certificate Status Protocol</i>	Protokol <i>on-line</i> provjere statusa certifikata
OID	<i>Object Identifier</i>	Identifikator objekta

PIN	<i>Personal Identification Number</i>	Osobni tajni broj za aktivaciju smart kartice, USB tokena ili sličnog uređaja
PKI	<i>Public Key Infrastructure</i>	Infrastruktura javnog ključa
PMA	<i>Policy Management Authority</i>	Tijelo za upravljanje pravilima certificiranja
QSCD	<i>Qualified electronic Signature/Seal Creation Device</i>	Kvalificirano sredstvo za izradu elektroničkog potpisa/pečeta
RA	<i>Registration Authority</i>	Registracijski ured
TDU	Tijelo (ili tijela) državne uprave	Tijelo (ili tijela) državne uprave
UTC	<i>Coordinated Universal Time</i>	Koordinirano svjetsko vrijeme

Tablica 1.10. Kratice

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	35/105

2 OBJAVE I ODGOVORNOSTI ZA REPOZITORIJ

2.1 Identifikacija tijela koje vodi repozitorij

Fina PKI repozitorij vodi Fina kao pružatelj usluga certificiranja. Fina je odgovorna za rad Fina PKI repozitorija te za objavu dokumenata i informacija na repozitoriju.

Fina osigurava dostupnost repozitorija uz raspoloživost 24 sata na dan, 7 dana u tjednu.

2.2 Objava informacija o certificiranju

Na Fina PKI repozitoriju javno su objavljeni dokumenti i informacije o pružanju usluga povjerenja.

Repozitorij se sastoji od dijela dostupnog na internetskim stranicama i dijela dostupnog preko javnog LDAP imenika.

Na internetskim stranicama Fina PKI repozitorija objavljuju se:

- dokumenti općih pravila pružanja usluga certificiranja,
- pravilnik o postupcima certificiranja,
- uvjeti i izjave o pružanju usluga izdavanja certifikata (engl. *Terms and conditions* i *PKI disclosure statement*),
- cjenik usluga certificiranja,
- obrasci za Korisnike,
- Fina Root CA certifikat i certifikati subordiniranih Fina CA-ova,
- CRL Fina Root CA i CRL-ovi subordiniranih Fina CA-ova,
- certifikati namijenjeni za provjeru i testiranje,
- obavijesti Korisnicima i Pouzdajućim stranama vezane uz pružanje usluga certificiranja,
- rezultati vanjske provjere sukladnosti,
- ostale informacije vezane uz rad Fina CA-ova.

Na internetskim stranicama Fina PKI repozitorija omogućen je dohvat pojedinog izdanog certifikata.

Internetske stranice Fina PKI repozitorija dostupne su s internetske adrese <https://www.fina.hr/finadigicert> na hrvatskom i engleskom jeziku.

U dijelu Fina PKI repozitorija dostupnog preko javnog LDAP imenika dostupni su certifikati subordiniranih Fina CA-ova te CRL-ovi koje izdaju subordinirani Fina CA-ovi.

Adresa javnog LDAP imenika:

- za Fina RDC 2015 je <ldap://rdc-ldap2.fina.hr>,
- za Fina RDC 2020 je <ldap://rdc-ldap2.fina.hr>,
- za Fina RDC-TDU je <ldap://rdc-tdu-ldap2.fina.hr>.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	36/105

Putem Fina OCSP servisa dostupne su informacije o statusu izdanih certifikata koje izdaju Fina CA-ovi. Adresa Fina OCSP servisa je <http://ocsp.fina.hr>.

U Fina PKI repozitoriju ne objavljuju se povjerljivi podaci.

2.3 Vrijeme ili učestalost objavljivanja

Fina na godišnjoj razini i prema potrebi održava i ažurira opća pravila i pravilnik o postupcima certificiranja te ih odobrava i objavljuje. Drugi Fina PKI dokumenti i ostale relevantne informacije objavljuju se prema potrebi, nakon odobrenja.

Certifikati su na internetskim stranicama Fina PKI repozitorija dostupni odmah po izdavanju.

Učestalost objave CRL za certifikate koje izdaju Fina CA-ovi definirana je u točki 4.9.7. ovih Općih pravila.

Online informacije o statusu izdanih certifikata dostupne su putem Fina OCSP servisa koji je opisan u točki 4.9.9. ovih Općih pravila.

2.4 Kontrole pristupa repozitoriju

Dokumenti i informacije objavljene na Fina PKI repozitoriju su besplatne i javno su dostupne samo za čitanje.

Fina na repozitoriju ima uspostavljene kontrole pristupa u cilju sprječavanja neautoriziranog dodavanja, promjene ili brisanja informacija te zaštite njihove cjelovitosti i autentičnosti.

Pravo dodavanja, promjene ili brisanja informacija na Fina PKI repozitoriju imaju ovlaštene osobe Fine.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	37/105

3 IDENTIFIKACIJA I POTVRĐIVANJE IDENTITETA SUBJEKTA

3.1 Određivanje imena

3.1.1 Tipovi imena

U svaki certifikat upisuju se podaci o imenu, odnosno nazivu subjekta certificiranja te podatak o mjestu prebivališta Fizičke osobe, odnosno mjestu sjedišta poslovnog subjekta. Podaci o imenu ili nazivu koji se upisuju u certifikat odnose se na autentično ime ili naziv subjekta. Polje *Subject* u certifikatu usklađeno je s dokumentom IETF RFC 5280 [22].

Polje *Subject* u osobnim certifikatima i poslovnim certifikatima koji se izdaju Pripadajućim osobama sadrži ime i prezime osobe te serijski broj kojim se osigurava jedinstvenost polja *Subject*. U poslovnim certifikatima za Pripadajuće osobe polje *Subject* dodatno sadrži puni registrirani naziv poslovnog subjekta i njegov identifikator.

Polje *Subject* u aplikacijskim certifikatima sadrži naziv za IT sustava, aplikacije ili servise (u daljnjem tekstu: naziv aplikacije). Polje *Subject* u aplikacijskim certifikatima dodatno sadrži i puni registrirani naziv poslovnog subjekta i njegov identifikator.

Polje *Subject* u certifikatima za elektronički pečat *Trusted* liste sadrži puni registrirani naziv i identifikator ministarstva nadležnog za gospodarstvo.

Polje *Subject* u Administrativnim certifikatima koji se izdaju ovlaštenim zaposlenicima Fine za internu uporabu sadrži ime i prezime osobe te serijski broj kojim se osigurava jedinstvenost polja *Subject*, a dodatno sadrži i puni registrirani naziv Fine i njen OIB.

3.1.2 Smislenost imena

Imena i nazivi u atributima polja *Subject* koji identificiraju Fizičku osobu i Poslovni subjekt su smisleni.

Za attribute u polju *Subject* u certifikatima koje izdaju Fina CA-ovi primjenjuju se sljedeća pravila:

- osobno ime i prezime moraju biti kako su navedeni u identifikacijskoj ispravi, odnosno u službenim matičnim registrima,
- puni registrirani naziv poslovnog subjekta mora biti kako je naveden u službenim nadležnim nacionalnim registrima,
- naziv aplikacije mora biti kako je naveden u zahtjevu za izdavanje certifikata.

Sadržaj ekstenzije certifikata *Subject Alternative Name* može biti e-mail adresa Subjekta koja ne mora biti smisljena.

3.1.3 Anonimnost korisnika ili pseudonimi

Anonimnost i pseudonimi Korisnika nisu podržani.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	38/105

3.1.4 Pravila tumačenja raznih oblika imena

Tumačenje oblika imena u polju *Subject* po normi X.520 u Fina PKI određeno je na sljedeći način:

- Serial Number

Vrijednost atributa *Serial Number* u polju *Subject* jamči jedinstvenost pojedinog subjekta. Vrijednost ovog atributa jamči i jedinstvenost polja *Subject* u certifikatima unutar Fina PKI produkcijske hijerarhije zasnovane na Fina Root CA.

U osobnim i poslovnim certifikatima izdanim Fizičkim osobama atribut *Serial Number* sastoji se od dvoslovčanog ISO koda države prebivališta Potpisnika, jedanaesteroznamenkastog jedinstvenog identifikatora Fizičke osobe te dva broja W i Z koji predstavljaju oznake koje imaju interno značenje za FINA PKI. Jedanaesteroznamenkasti jedinstveni identifikator Fizičke osobe je OIB ako Fizička osoba ima dodijeljen OIB u Republici Hrvatskoj. Ako Fizička osoba nema dodijeljen OIB, tada jedanaesteroznamenkasti jedinstveni identifikator Fizičke osobe generira Fina.

U certifikatima za elektronički pečat *Trusted* liste vrijednost ovog atributa sastoji se od dvije komponente: W i Z odijeljene točkom. W i Z komponente imaju interno značenje za Fina PKI.

U aplikacijskim certifikatima ovo polje se ne koristi.

- Common Name

U osobnim certifikatima i poslovnim certifikatima izdanim Pripadajućim osobama te u Administrativnim certifikatima ovaj atribut sadrži ime i prezime Fizičke osobe kako je navedeno u identifikacijskoj ispravi.

U aplikacijskim certifikatima ovaj atribut sadrži jedinstveni naziv aplikacije.

U certifikatima za elektronički pečat *Trusted* liste ovaj atribut sadrži naziv kojeg određuje središnje tijelo državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva, a kojim se obično Subjekt predstavlja.

- Given Name

Atribut *Given Name* sadrži ime Fizičke osobe kako je navedeno u identifikacijskoj ispravi.

- Surname

Atribut *Surname* sadrži prezime Fizičke osobe kako je navedeno u identifikacijskoj ispravi.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	39/105

- Organizational Unit Name

U certifikatima za TDU ovaj atribut sadrži naziv organizacijske jedinice povezane s TDU imenovanim u atributu *Organization Name*.

- Organization Name

U osobnim certifikatima atribut *Organization Name* sadrži vrijednost „OSOBNI“.

U poslovnim certifikatima izdanim Pripadajućim osobama atribut *Organization Name* sadrži puni registrirani naziv poslovnog subjekta.

U aplikacijskim certifikatima atribut *Organization Name* sadrži puni registrirani naziv poslovnog subjekta, a u aplikacijskim certifikatima koji se izdaju za potrebe fiskalizacije nakon *Organization Name* slijedi „HR“ i OIB poslovnog subjekta.

U certifikatima za elektronički pečat *Trusted* liste ovaj atribut sadrži puni registrirani naziv središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

U Administrativnim certifikatima atribut *Organization Name* sadrži puni registrirani naziv Fine.

- Organization Identifier

U poslovnim certifikatima izdanim Pripadajućim osobama i aplikacijskim certifikatima atribut *Organization Identifier* sadrži dvoslovčani ISO kod države sjedišta poslovnog subjekta te jedanaesteroznamenasti jedinstveni identifikator poslovnog subjekta. Jedanaesteroznamenasti identifikator poslovnog subjekta je OIB ako Poslovni subjekt ima dodijeljen OIB u Republici Hrvatskoj. Ako Poslovni subjekt nema dodijeljen OIB, tada jedanaesteroznamenasti jedinstveni identifikator poslovnog subjekta generira Fina.

Atribut *Organization Identifier* se ne primjenjuje u aplikacijskim certifikatima koji se izdaju za potrebe fiskalizacije.

U certifikatima za elektronički pečat *Trusted* liste atribut *Organization Identifier* sadrži oznaku „VAT“, dvoslovčani ISO kod za Republiku Hrvatsku te OIB središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva. Za Poslovne subjekte čije je sjedište u Republici Hrvatskoj porezni identifikacijski broj je OIB.

U Administrativnim certifikatima atribut *Organization Identifier* sadrži Dvoslovčani ISO kod države za Hrvatsku i OIB Fine.

- Locality Name

U poslovnim certifikatima atribut *Locality Name* sadrži naziv mjesta u kojem je sjedište poslovnog subjekta.

U osobnim certifikatima atribut *Locality Name* sadrži mjesto prebivališta Potpisnika.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	40/105

U aplikacijskim certifikatima atribut *Locality Name* sadrži naziv mjesta u kojem je sjedište poslovnog subjekta.

U certifikatima za elektronički pečat *Trusted* liste atribut *Locality Name* sadrži naziv mjesta u kojem je sjedište središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

U Administrativnim certifikatima atribut *Locality Name* sadrži naziv mjesta u kojem je sjedište Fine.

- Country Name

Atribut *Country Name* sadrži oznaku dvoslovčanog ISO koda Republike Hrvatske.

- Subject Alternative Name

Subject Alternative Name je opcionalna ekstenzija certifikata koja može sadržavati samo e-mail adresu Potpisnika, odnosno e-mail adresu povezanu s IT sustavom, aplikacijom ili servisom.

3.1.5 Jedinostvenost imena

Razlikovno ime Subjekta jedinstveno je unutar Fina PKI produkcijske hijerarhije zasnovane na Fina Root CA.

Jedinostvenost razlikovnog imena u osobnim certifikatima i poslovnim certifikatima izdanim Pripadajućim osobama osigurana je vrijednošću atributa *Serial Number* u polju *Subject* certifikata.

U aplikacijskim certifikatima jedinstvenost imena osigurava se na način da se u atribut *Common Name* razlikovnog imena certifikata upisuje naziv aplikacije koji unutar istog poslovnog subjekta mora biti jedinstven.

U certifikatima za elektronički pečat *Trusted* liste jedinstvenost imena osigurana je vrijednošću atributa *Serial Number* u polju *Subject* certifikata.

Jedinostvenost razlikovnog imena u Administrativnim certifikatima osigurana je vrijednošću atributa *Serial Number* u polju *Subject* certifikata.

3.1.6 Prepoznavanje, potvrđivanje identiteta i uloga zaštitnog znaka

U slučaju da Korisnik traži izdavanje certifikata koji sadrži zaštitni znak RA mreža provjerava legitimnu uporabu zaštitnog znaka, te u slučaju utemeljenog prigovora ima pravo opozvati takav certifikat.

U slučaju kada Korisnik traži izdavanje certifikata koji sadrži zaštitni znak RA mreža može tražiti dokaz o registraciji zaštitnog znaka kod nadležnog tijela.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	41/105

3.2 Inicijalno utvrđivanje identiteta

Putem Fina RA mreže i mreže vanjskih ugovorenih RA-ova Fina prikuplja osobne podatke Fizičkih osoba i podatke poslovnih subjekata isključivo za potrebe registracije u cilju izdavanja certifikata i korištenja pripadajućih Korisničkih privatnih ključeva u servisu ePotpis u oblaku ukoliko Korisnik zatraži izdavanje certifikata za udaljeni e-potpis ili udaljenog certifikata.

Provjeru podataka iz zahtijeva za izdavanje certifikata Fina preko RA mreže provodi njihovom usporedbom s podacima iz dostavljene ili samostalno prikupljene dokumentacije iz mjerodavnog i nadležnog izvora, sukladno važećim nacionalnim zakonima i propisima.

3.2.1 Metoda dokazivanja posjeda privatnog ključa

Privatni ključ koji odgovara javnom ključu koji se dostavlja za izradu certifikata generira Potpisnik, odnosno Skrbnik ili Autor pečata, ili ga generira Fina.

U slučaju kad Fina generira par Korisničkih ključeva tehnološkim procesima i metodama provjere osigurava se povezanost Potpisnika, Skrbnika, odnosno Autora pečata s privatnim ključem, koji odgovara javnom ključu za koji Fina izdaje certifikat, kao i kontrola Potpisnika, odnosno Ovlaštenog predstavnika nad privatnim ključem.

U slučaju kad Potpisnik, odnosno Skrbnik generira par ključeva Fina tehnološkim procesom i metodom zahtijevanja certifikata obuhvaća provjeru posjeduje li, ili kontrolira li Potpisnik, odnosno Skrbnik, privatni ključ koji je povezan s javnim ključem koji se na zaštićeni način dostavlja u Finu za izradu certifikata.

U slučaju kada opća pravila pružanja usluga certificiranja propisuju da se za određeni tip certifikata generiranje i zaštita privatnog ključa provodi sigurnim kriptografskim uređajem ili QSCD uređajem Fina ili vanjski ugovoreni RA tehnološkim procesima i metodama provjere osigurava da je javni ključ koji se dostavlja na certificiranje iz para ključeva generiranog u sigurnom kriptografskom, odnosno QSCD uređaju te da je povezan s privatnim ključem Potpisnika, privatnog ključa pod kontrolom Skrbnika, odnosno Autor pečata.

3.2.2 Potvrda identiteta poslovnog subjekta

Provjera i potvrda identiteta poslovnog subjekta provodi se provjerom:

- registriranog naziva poslovnog subjekta,
- pravnog postojanja poslovnog subjekta,
- upisa u nadležni registar,
- identifikatora iz nadležnog registra,
- adrese sjedišta poslovnog subjekta.

Provjera i potvrda naziva organizacijske jedinice TDU provodi se provjerom važećeg zakona odnosno drugog propisa temeljem kojeg je TDU osnovan, ili provjerom drugog dokumenta kojim TDU dokazuje postojanje te organizacijske jedinice.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	42/105

Za izdavanje Administrativnih certifikata ovlaštenim zaposlenicima Fine ne provodi se provjera i potvrda identiteta poslovnog subjekta.

3.2.3 Potvrda identiteta fizičke osobe

Inicijalna identifikacija i potvrđivanje identiteta Fizičke osobe koja podnosi zahtjev za izdavanje certifikata provodi se postupcima neposredne ili posredne identifikacije.

Za potrebe inicijalne identifikacija i potvrđivanje identiteta Fizičke osobe RA mreža prikuplja i provjerava sljedeće osobne podatke:

- ime i prezime,
- datum, mjesto i država rođenja,
- OIB (ako je OIB dodijeljen),
- podatke sadržane na identifikacijskoj ispravi iz točke 3.2.3.3. ovih Općih pravila,
- mjesto prebivališta u slučaju izdavanja osobnog certifikata,
- kontakt podatke.

Za izdavanje certifikata za elektroničke potpise koji se izdaju fizičkim osobama povezanim s Poslovnim subjektima RA mreža, sukladno priznatim i prihvatljivim postupcima, prikuplja i dokaz o povezanosti fizičke osobe s Poslovnim subjektom.

Za izdavanje aplikacijskih certifikata Fina, sukladno priznatim i prihvatljivim postupcima, prikuplja i dokaz o povezanosti Skrbnika s Poslovnim subjektom.

Za izdavanje certifikata za elektronički pečat *Trusted* liste RA mreža, sukladno priznatim i prihvatljivim postupcima, prikuplja i dokaz o povezanosti Ovlaštenog predstavnika sa središnjim tijelom državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

3.2.3.1 Postupak neposredne identifikacije

Neposredna identifikacija Fizičke osobe obavlja se u slučaju podnošenja zahtjeva za izdavanje NCP i NCP+ certifikata, može se obavljati i u slučaju podnošenja zahtjeva za izdavanje LCP certifikata, a provodi se u fizičkoj prisutnosti fizičke osobe i uz predočenje važeće identifikacijske isprave iz točke 3.2.3.3. ovih Općih pravila.

3.2.3.2 Postupak posredne identifikacije

Za izdavanje normaliziranih NCP i NCP+ certifikata iz opsega ovih Općih pravila Fina provodi postupak posredne identifikacije Fizičke osobe validacijom kvalificiranog elektroničkog potpisa zasnovanog na kvalificiranom certifikatu kojeg je izdao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja temeljem neposredne identifikacije fizičke osobe. Ovaj postupak pruža jednaku razinu sigurnosti utvrđivanja identiteta fizičke osobe kao i postupak neposredne identifikacije.

Pri izdavanju LCP certifikata iz opsega ovih Općih pravila RA mreža provjerava i potvrđuje identitet fizičke osobe postupkom posredne identifikacije:

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	43/105

- putem automatiziranog računalnog softvera temeljenog na prepoznavanju lica i ispravnosti identifikacijskih isprava, uz korištenje prihvatljive osobne iskaznice ili putovnice kao identifikacijske isprave te uz video prijenos i snimku provjere osobne isprave i lica fizičke osobe, ili
- provjerom podataka iz prikupljene propisane dokumentacije te preslika, skenova ili fotografija dvije identifikacijske isprave s fotografijom fizičke osobe.

3.2.3.3 Prihvatljive vrste identifikacijskih isprava

Podnositelji zahtjeva za izdavanje NCP i NCP+ certifikata te Certifikata za e-pečat *Trusted* liste dokazuju svoj identitet valjanom osobnom iskaznicom ili putovnicom.

Podnositelji zahtjeva za izdavanje LCP certifikata svoj identitet dokazuju valjanom osobnom iskaznicom, putovnicom, vozačkom dozvolom ili jednakovrijednom identifikacijskom ispravom sa slikom, potpisom i svojim osobnim podacima izdanom od strane nadležnog državnog tijela u zemlji izdavanja isprave, sukladno zakonskoj regulativi te zemlje.

Fizičke osobe koje nemaju osobnu iskaznicu ili putovnicu izdanu u Republici Hrvatskoj svoj identitet dokazuju valjanom identifikacijskom ispravom za ulazak u Republiku Hrvatsku.

3.2.4 Informacije o Korisniku koje se ne provjeravaju

Fina ne provjerava telefonski broj za kontakt korisnika u slučajevima podnošenja zahtjeva za izdavanje NCP+ i NCP certifikata, te za izdavanje NCP+ i LCP certifikata koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku.

Napomena!

Telefonski brojevi za kontakt provjeravaju se u postupku provjere prikupljene dokumentacije za izdavanje Poslovnih soft certifikata (LCP).

3.2.5 Provjera identiteta ovlaštenih osoba

Prije izdavanja poslovnih certifikata koji se izdaju Pripadajućim osobama, aplikacijskih certifikata i TDU certifikata provodi se utvrđivanje identiteta osobe ovlaštene za zastupanje provjerom podataka iz dostavljene dokumentacije za utvrđivanje pravnog subjektiviteta poslovnog subjekta navedene u točki 3.2.2., i usporedbom s podacima iz preslike važeće identifikacijske isprave osobe ovlaštene za zastupanje, ako se osoba ovlaštena za zastupanje vlastoručno potpisuje na zahtjev ili ugovor.

Utvrđivanje identiteta opunomoćenika provodi se na jednak način kao i provjera identiteta osobe ovlaštene za zastupanje.

Za izdavanje certifikata za elektronički pečat *Trusted* liste provodi se utvrđivanje identiteta Ovlaštenog predstavnika postupcima neposredne ili posredne identifikacije sukladno točkama 3.2.3.1. i 3.2.3.2. ovih Općih pravila.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	44/105

Za izdavanje Administrativnih certifikata ovlaštenim zaposlenicima Fine ne provodi se utvrđivanje identiteta ovlaštene osobe u Fini.

3.2.6 Kriteriji interoperabilnosti

Nema odredbi.

3.3 Identifikacija i potvrđivanje identiteta kod podnošenja zahtjeva za obnovu certifikata uz generiranje novog para ključeva

Fina preko RA mreže provodi postupke identifikacije i potvrde identiteta podnositelja zahtjeva za:

- redovnu obnovu certifikata,
- izdavanje certifikata nakon isteka,
- ponovno izdavanje certifikata nakon opoziva i
- oporavak certifikata.

Prilikom obnove ili ponovnog izdavanja certifikata Potpisniku, odnosno Ovlaštenom predstavniku se komuniciraju aktualni uvjeti pružanja usluga certificiranja iz točke 9.17. ovog dokumenta te ih on prihvaća prije izdavanja certifikata.

3.3.1 Identifikacija i potvrđivanje identiteta kod redovne obnove certifikata uz generiranje novog para ključeva

Redovna obnova certifikata obavlja se pred kraj životnog vijeka certifikata te uključuje postupak generiranja novog para Subjektovih ključeva (vidi točke 4.6. i 4.7).

Certifikat se obnavlja redovnom obnovom ako su zadovoljeni uvjeti iz točke 4.7.1. ovih Općih pravila.

3.3.1.1 Identifikacija pri podnošenju zahtjeva u RA mreži

Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva provodi se sukladno točki 3.2.3. ovog dokumenta, podnošenjem vlastoručno potpisanog zahtjeva u papirnatom obliku uz neposrednu identifikaciju podnositelja zahtjeva u RA mreži.

Provjeru i potvrdu identiteta Poslovnog subjekta RA mreža provodi usporedbom podataka iz zahtjeva s podacima iz dostavljene ili samostalno prikupljene dokumentacije iz mjerodavnog i nadležnog izvora, sukladno važećoj zakonskoj regulativi, i sukladno točki 3.2.2. ovog dokumenta.

Identifikacija opisana u ovoj točki primjenjuje se za sve tipove certifikata iz opsega ovih Općih pravila.

Ukoliko se podaci o poslovnom subjektu koji su sadržani u certifikatu razlikuju od važećih podataka u Fina RA sustavu, provodi se postupak izmjene podataka u certifikatu sukladno točki 4.8. ovih Općih pravila.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	45/105

3.3.1.2 Identifikacija pri podnošenju online zahtjeva

Za identifikaciju i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva kod redovne obnove certifikata koja se provodi podnošenjem *online* zahtjeva koriste se dokumentacija i podaci za provjeru identiteta Fizičke osobe koji su prikupljeni pri zadnjoj neposrednoj identifikaciji podnositelja zahtjeva u RA mreži sukladno točki 3.3.1.1. ovih Općih pravila, pod uvjetom da od zadnje neposredne identifikacije podnositelja zahtjeva nije prošlo više od šest godina te da je identifikacijska isprava korištena u toj identifikaciji još uvijek važeća. Skup podataka iz zahtjeva za obnovu certifikata elektronički se potpisuje naprednim elektroničkim potpisom, odnosno pečatom, uz korištenje certifikata čija se obnova traži.

U suprotnom provodi se postupak sukladno točki 3.3.1.1. ovih Općih pravila.

Za LCP certifikate koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku obnova se provodi sukladno točki 3.2.

3.3.2 Identifikacija i potvrđivanje identiteta korisnika za ponovno izdavanje certifikata nakon opoziva

Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva za ponovno izdavanje certifikata nakon opoziva provodi se sukladno proceduri inicijalnog utvrđivanja identiteta iz točke 3.2. ovih Općih pravila.

3.3.3 Identifikacija i potvrđivanje identiteta korisnika za ponovno izdavanje certifikata nakon isteka

Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva za ponovno izdavanje certifikata nakon isteka provodi se sukladno proceduri inicijalnog utvrđivanja identiteta iz točke 3.2. ovih Općih pravila.

3.3.4 Identifikacija i potvrđivanje identiteta korisnika za oporavak certifikata

Oporavak certifikata provodi se iz razloga i uz uvjete navedene u točki 4.7.1. ovih Općih pravila.

Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva za oporavak certifikata provodi se sukladno proceduri inicijalnog utvrđivanja identiteta iz točke 3.2. ovih Općih pravila.

3.4 Identifikacija i potvrđivanje identiteta kod zahtjeva za opoziv i suspenziju certifikata

Fina provodi opoziv i suspenziju certifikata na temelju podnesenog zahtjeva. Potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva provodi se kako bi se utvrdio identitet Fizičke osobe u svojstvu podnositelja zahtjeva te je li ta osoba ovlaštena za podnošenje zahtjeva.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	46/105

3.4.1 Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva kod opoziva i suspenzije certifikata

Fina ili vanjski ugovoreni RA provodi identifikaciju i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva za opoziv ili suspenziju certifikata ovisno o načinu dostave zahtjeva:

- Osobno podnošenje zahtjeva za opoziv ili suspenziju u registracijskom uredu RA mreže

Identifikacija i potvrđivanje identiteta provodi se neposrednom identifikacijom podnositelja zahtjeva temeljem njegove identifikacijske isprave ili usporedbom potpisa podnositelja zahtjeva i podataka na zahtjevu s potpisom i podacima prikupljenih prilikom registracije.

- Podnošenje zahtjeva za opoziv ili suspenziju poštanskom dostavom ili dostavom preko dostavljača

Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva provodi se u registracijskom uredu RA mreže usporedbom potpisa podnositelja zahtjeva i podataka na zahtjevu s potpisom i podacima prikupljenih prilikom registracije.

- Elektronička dostava zahtjeva za opoziv ili suspenziju na e-mail adresu zaštićenim komunikacijskim kanalom

Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva provodi se:

- verifikacijom i validacijom zahtjeva potpisanog najmanje naprednim elektroničkim potpisom ili pečatiranog najmanje naprednim elektroničkim pečatom koji su temeljeni na certifikatu izdanom od strane Fina CA, ili su temeljeni na kvalificiranom certifikatu kojeg je izdao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja,
- autentikacijom putem zaporke podnositelja zahtjeva, ili
- dvofaktorskom autentikacijom.
- Podnošenje zahtjeva za opoziv ili suspenziju telefonskim putem

Identifikacija podnositelja zahtjeva provodi se predstavljanjem podnositelja svojim imenom i prezimenom te navođenjem naziva poslovnog subjekta ukoliko je certifikat za koji se podnosi zahtjev povezan s poslovnim subjektom. Potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva provodi se dokazivanjem njegovog poznavanja zaporke za opoziv i suspenziju certifikata.

3.4.2 Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva kod reaktivacije certifikata

Potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva provodi se kako bi se utvrdio identitet Fizičke osobe u svojstvu podnositelja zahtjeva te je li ta osoba ovlaštena za podnošenje zahtjeva.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	47/105

Fina ili vanjski ugovoreni RA provodi identifikaciju i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva za reaktivaciju postupkom neposredne identifikacije podnositelja zahtjeva sukladno točki 3.2.3.1 ovih Općih pravila.

Za LCP certifikate koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva provodi se dvofaktorskom autentikacijom.

4 OPERATIVNI ZAHTJEVI NA ŽIVOTNI CIKLUS CERTIFIKATA

4.1 Podnošenje zahtjeva za izdavanje certifikata

4.1.1 Tko može podnijeti zahtjev za izdavanje certifikata

Zahtjev za izdavanje certifikata, podnose sljedeći subjekti, osim ako im propisi, odnosno akti donijeti temeljem propisa isto priječe.

Zahtjev za izdavanje osobnih certifikata podnose Fizičke osobe – građani.

Zahtjev za izdavanje poslovnih certifikata podnosi Pripadajuća osoba.

Zahtjev za izdavanje TDU certifikata podnosi Pripadajuća osoba TDU.

Zahtjev za izdavanje aplikacijskih certifikata podnosi Skrbnik.

Zahtjev za izdavanje certifikata za elektronički pečat *Trusted* liste podnosi isključivo Ovlašteni predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

Administrativni certifikati iz opsega ovih Općih pravila izdaju se isključivo ovlaštenim zaposlenicima Fine.

4.1.2 Postupak prijave korisnika s podnošenjem zahtjeva za izdavanje certifikata i odgovornosti

Za svako izdavanje novog certifikata obvezno je podnošenje zahtjeva za izdavanje certifikata.

Za svako inicijalno izdavanje certifikata Korisnik s Finom sklapa ugovor o obavljanju usluga certificiranja.

U slučaju aplikacijskih certifikata Ugovor potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje poslovnog subjekta.

U slučaju certifikata za elektronički pečat *Trusted* liste ugovor potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

Zahtjev za izdavanje certifikata može se podnijeti u registracijskim uredima Fina RA mreže. Također, zahtjev za izdavanje certifikata može se podnijeti u registracijskim uredima vanjskih

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	48/105

RA-ova s kojima je Fina sklopila ugovor o pružanju dijela usluga registracije Korisnika za određene tipove certifikata.

Zahtjev za izdavanje certifikata može se podnijeti i u elektroničkom obliku ukoliko je to od strane Fine podržano za pojedini tip certifikata.

4.1.2.1 Proces podnošenja zahtjeva za izdavanje certifikata

Zahtjev za izdavanje osobnih certifikata podnosi Fizička osoba – građanin.

Zahtjev za izdavanje poslovnih certifikata koji se izdaju Pripadajućim osobama i TDU certifikata podnosi Pripadajuća osoba.

Zahtjev za izdavanje aplikacijskih certifikata podnosi Skrbnik.

Zahtjev za izdavanje certifikata za elektronički pečat *Trusted* liste podnosi Ovlašteni predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

Zahtjev za izdavanje administrativnih certifikata podnosi zaposlenik Fine.

U slučaju predaje zahtjeva u elektroničkom obliku zahtjev se potpisuje kvalificiranim elektroničkim potpisom ili naprednim elektroničkim potpisom koji se temelji na kvalificiranom certifikatu kojeg je izdao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja ili na certifikatu kojeg je izdao Fina CA, ili se podnositelja zahtjeva autenticira dvofaktorskom metodom autentikacije te se cjelovitost podataka u zahtjevu osigurava drugim sigurnim metodama.

Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva provodi se na način opisan u točki 3.2. ovih Općih pravila.

4.1.2.2 Odgovornosti i obveze u procesu podnošenja zahtjeva za izdavanje certifikata

Korisnici s Finom sklapaju ugovor o obavljanju usluga certificiranja kojim prihvaćaju ova Opća pravila, CPS_{NQC-eIDAS}[26] i uvjete pružanja usluga certificiranja.

Prije pružanja usluga certificiranja iz opsega ovih Općih pravila pojedinom tijelu državne uprave Fina ugovara poslovni odnos s TDU zaključivanjem posebnog ugovora o obavljanju usluga certificiranja.

U procesu podnošenja zahtjeva za izdavanje certifikata podnositelji trebaju podnijeti točno i cjelovito ispunjen te pravilno potpisan i ovjeren zahtjev za izdavanje certifikata, a dokumentacija koju prilažu ili dostavljaju treba biti točna i cjelovita te valjana u trenutku podnošenja zahtjeva.

Obaveze i odgovornosti Korisnika navedene su u Poglavlju 9.6.3. ovih Općih pravila.

Obaveze i odgovornosti RA mreže navedene su u Poglavlju 9.6.2. ovih Općih pravila.

Obaveze i odgovornosti Fine, kao pružatelja usluga povjerenja, navedene su u Poglavlju 9.6.1. ovih Općih pravila.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	49/105

4.2 Obrada zahtjeva za izdavanje certifikata

4.2.1 Provedba identifikacije i potvrđivanje identiteta

Identifikacija i potvrđivanje identiteta Fizičkih osoba i poslovnog subjekta iz zahtjeva provodi se sukladno Poglavlju 3. ovih Općih pravila.

4.2.2 Odobranje ili odbijanje zahtjeva za izdavanje certifikata

RA mreža provjerava podatke iz dostavljenih ili prikupljenih dokumenata i potvrđuje točnost i cjelovitost informacija u zahtjevu za izdavanje certifikata.

Odobranje ili odbijanje zahtjeva za uslugu izdavanja certifikata provodi registracijski ured RA mreže u kojem je Korisnik podnio zahtjev.

4.2.3 Vrijeme obrade zahtjeva za izdavanje certifikata

U redovnim okolnostima vrijeme obrade zahtjeva za izdavanje certifikata je do pet radnih dana od primitka zahtjeva u RA mreži.

4.3 Izdavanje certifikata

Fina CA izdaje certifikat nakon provedenih svih procesa provjere podataka, odobrenja zahtjeva za izdavanje certifikata te prihvaćanja certifikata od strane Potpisnika, Skrbnika, odnosno Ovlaštenog predstavnika. Izdavanje certifikata provodi se na siguran način kako bi se osigurala autentičnost certifikata. Iz tog razloga Fina ima implementirane mjere kojima se sprječava krivotvorenje certifikata.

4.3.1 Postupci CA tijekom izdavanja certifikata

Fina CA tijekom procesa izdavanja certifikata:

- provjerava je li zahtjev za izdavanje certifikata odobren od Službenika za registraciju ili vanjskog ugovorenog RA,
- generira par Korisničkih ključeva za certifikate sukladno točkama 6.1.1.3. i 6.1.1.4. ovih Općih pravila,
- izrađuje zahtijevani certifikat za javni ključ Subjekta dostavljen sukladno točki 6.1.3. ovih Općih pravila,
- čini certifikat dostupnim Potpisniku, Skrbniku, odnosno Ovlaštenom predstavniku u svrhu njegova preuzimanja,
- čini certifikat javno dostupnim na Fina PKI repozitoriju.

4.3.2 Obavještanje korisnika od strane CA o izdavanju certifikata

Potpisnik, Skrbnik, odnosno Ovlašteni predstavnik obavještava se o mogućnosti preuzimanja certifikata putem *e-maila* ili drugog elektroničkog kanala, telefonom, ili poštom.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	50/105

4.4 Prihvaćanje certifikata

Prihvaćanje certifikata od strane Potpisnika, Skrbnika, odnosno Ovlaštenog predstavnika preduvjet je za izdavanje i korištenje certifikata.

Prihvaćajući certifikat Potpisnik, Skrbnik, odnosno Ovlašteni predstavnik prihvaćaju da su sve informacije koje će biti sadržane u certifikatu točne u trenutku njegova prihvaćanja.

4.4.1 Provedba prihvaćanja certifikata

Potpisnik, Skrbnik, odnosno Ovlašteni predstavnik neposredno prije izdavanja certifikata provodi provjeru sadržaja certifikata.

Potpisnik, Skrbnik, odnosno Ovlašteni predstavnik prihvaća certifikat svojim potpisom ili označavanjem prihvaćanja certifikata na ekranu CMS sučelja.

Nakon prihvaćanja certifikata Fina Potpisniku, Skrbniku, odnosno Ovlaštenom predstavniku izdaje traženi certifikat.

Fina primjenjuje sigurnosne mjere kako bi osigurala da izdani certifikat sadrži iste informacije koje je Potpisnik, Skrbnik, odnosno Ovlašteni predstavnik prije izdavanja tog certifikata prihvatio.

Ukoliko Potpisnik, Skrbnik, odnosno Ovlašteni predstavnik ne prihvaća certifikat, razloge neprihvaćanja može javiti na usmeni ili pisani način. Neprihvaćanjem certifikata Potpisnik, Skrbnik, odnosno Ovlašteni predstavnik odustaje od zahtjeva za izdavanjem certifikata, a Fina ne izdaje certifikat koji se odnosi na taj zahtjev.

Fina Potpisniku, Skrbniku, odnosno Ovlaštenom predstavniku omogućuje podnošenja novog zahtjeva za izdavanje certifikata u kojem su, po potrebi, uneseni korigirani podaci u odnosu na prethodni zahtjev.

4.4.2 Objava certifikata od strane CA

Ukoliko su Potpisnik, Skrbnik, odnosno Ovlašteni predstavnik te osoba ovlaštena za zastupanje poslovnog subjekta odobrili javnu objavu certifikata Fina CA čini certifikat dostupnim na Fina PKI repozitoriju.

Suglasnost za javnu objavu certifikata u Fina PKI repozitoriju daje se prilikom sklapanja ugovora o pružanju usluga certificiranja.

4.4.3 Obavještanje drugih strana od strane CA o izdavanju certifikata

Podrazumijeva se da su druge strane obaviještene o izdavanju certifikata njegovom dostupnošću za preuzimanje u Fina PKI repozitoriju.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	51/105

4.5 Par ključeva i korištenje certifikata

4.5.1 Korištenje privatnog ključa i certifikata od strane korisnika

U slučajevima kada je Korisnik u posjedu para ključeva i njima upravlja tada se Korisnik obvezuje:

- pri generiranju parova ključeva koristiti algoritme propisane normizacijskim dokumentom ETSI TS 119 312 [15] te duljine ključeva sukladno točke 6.1.5. ovih Općih pravila,
- koristiti certifikat i pripadajući privatni ključ samo u svrhe propisane ovim Općim pravilima i uvjetima pružanja usluga certificiranja,
- propisno koristiti i čuvati privatni ključ za elektronički potpis, odnosno elektronički pečat,
- koristiti Subjektov par ključeva sukladno pravilima određenim u točki 1.4.1. ovih Općih pravila,
- štiti privatni ključ od krađe, gubitka, izmjena, kompromitiranja i neovlaštene uporabe,
- na čuvanje aktivacijskih podataka privatnog ključa na zaštićenom mjestu odvojenom od privatnog ključa,
- na obavještanje Fine kao pružatelja usluga povjerenja i zahtijevanje suspenzije ili opoziva certifikata,
- nakon kompromitiranja privatnog ključa odmah i trajno prestati s njegovom uporabom,
- nakon saznanja o opozivu certifikata ili saznanja o kompromitiranju Fina CA koji je izdao taj certifikat osigurati da se pripadajući privatni ključ certifikata od tada više ne koristi.

Korisničkim parom ključeva iz točke 6.1.1.5. ovih Općih pravila u ime Potpisnika upravlja Fina kao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja te se Fina za ove ključeve obvezuje osigurati sljedeće:

- da je korištenje privatnog ključa za elektronički potpis isključivo pod kontrolom Potpisnika,
- da se izrada elektroničkog potpisa provodi sukladno ovim Općim pravilima,
- da se korištenje Subjektovog para ključeva provodi sukladno pravilima određenim u točki 1.4.1. ovih Općih pravila.

4.5.2 Korištenje javnog ključa i certifikata od strane pouzdajuće strane

Pouzdajućoj strani koja namjerava ostvariti pouzdanje u certifikat izdan prema ovim Općim pravilima preporuča se:

- voditi računa o primjerenosti uporabi i zabrani uporabe javnog ključa i certifikata,
- obaviti provjeru roka važenja svih certifikata u certifikacijskom lancu,
- obaviti provjeru statusa opozvanosti i suspendiranosti.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	52/105

4.6 Obnova certifikata

Fina provodi obnovu certifikata na način da za postojećeg Korisnika čiji je certifikat pred istekom, generira novi par ključeva i izdaje novi certifikat.

Ukoliko se ključevi generiraju na lokaciji Korisnika Fina preporuča generiranje novog para ključeva. Fina prihvaća ponovnu dostavu postojećeg javnog ključa Korisničkog certifikata ako javni ključ zadovoljava zahtjeve iz točki 6.1.5. i 6.1.6. ovog dokumenta.

Postupak obnove certifikata opisan je u točki 4.7. ovih Općih pravila.

4.6.1 Razlozi za obnovu certifikata

Vidi točku 4.7.1.

4.6.2 Tko može tražiti obnovu certifikata

Vidi točku 4.7.2.

4.6.3 Obrada zahtjeva za obnovu certifikata

Vidi točku 4.7.3.

4.6.4 Obavještanje korisnika o obnovi certifikata

Vidi točku 4.7.4.

4.6.5 Provedba prihvaćanja obnovljenog certifikata

Vidi točku 4.7.5.

4.6.6 Objava obnovljenog certifikata od strane CA

Vidi točku 4.7.6.

4.6.7 Obavještanje drugih strana o obnovi certifikata

Vidi točku 4.7.7.

4.7 Obnova certifikata uz generiranje novog para ključeva

Fina provodi obnovu certifikata na način da za postojećeg Korisnika čiji je certifikat pred istekom, generira novi par ključeva i izdaje novi certifikat.

Ako se za certifikate navedene u točkama 6.1.1.3. b) i 6.1.1.4. ovog dokumenta par ključeva generira na korisničkoj lokaciji Fina preporuča generiranje novog para ključeva. Fina prihvaća ponovnu dostavu postojećeg javnog ključa Korisničkog certifikata ako javni ključ zadovoljava zahtjeve iz točki 6.1.5. i 6.1.6. ovog dokumenta.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	53/105

Nakon provedene identifikacije i potvrde identiteta podnositelja zahtjeva za:

- redovnu obnovu certifikata,
- izdavanje certifikata nakon isteka,
- ponovno izdavanje certifikata nakon opoziva i
- oporavak certifikata.

Fina izdaje certifikat čiji su parametri jednaki kao i parametri certifikata na koji se zahtjev odnosi, ali s novim javnim ključem, novim serijskim brojem certifikata, novim vremenskim periodom važenja i novim potpisom istog Fina CA.

4.7.1 Razlozi za obnovu certifikata uz generiranje novog para ključeva

Redovna obnova certifikata uz generiranje novog para ključeva provodi se ukoliko Korisniku uskoro ističe certifikat, a Korisnik ima namjeru i dalje koristiti uslugu. Certifikat se obnavlja na ovaj način ako su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

- certifikatu nije istekao period važenja i certifikat ističe kroz period kraći od 45 dana,
- certifikat nije opozvan ili suspendiran,
- podaci o Subjektu i drugi atributi sadržani u certifikatu su točni i cjeloviti u trenutku podnošenja zahtjeva za redovnu obnovu certifikata.

Oporavak certifikata provodi se u slučaju kvara na sigurnom kriptografskom ili QSCD uređaju, brisanja ili uništenja privatnog ključa Korisnika ili kada Korisnik iz nekog drugog razloga više ne može koristiti privatni ključ koji je povezan s javnim ključem u certifikatu, a provodi se prije nastupanja rokova za obnovu certifikata.

Izdavanje certifikata nakon isteka provodi se ukoliko je Korisniku istekao certifikat, a Korisnik ima namjeru i dalje koristiti uslugu. Izdavanje certifikata nakon isteka ne smatra se obnovom postojećeg isteklog certifikata.

Uvjet za takvo izdavanje certifikata je da se podaci Korisnika sadržani u certifikatu nisu u međuvremenu promijenili.

4.7.2 Tko može zatražiti certificiranje novog javnog ključa

Zahtjev za obnovu, oporavak, odnosno izdavanje certifikata nakon njegovog isteka podnose isti subjekti koji sukladno točki 4.1.1. ovih Općih pravila mogu podnijeti zahtjev za izdavanje certifikata.

4.7.3 Obrada zahtjeva za obnovu certifikata uz generiranje novog para ključeva

Fina podržava sljedeće načine obrade zahtjeva za obnovu certifikata s novim parom ključeva:

- obrada zahtjeva podnesenog u RA mreži,
- obrada *online* podnesenog zahtjeva.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	54/105

U slučaju zahtjeva podnesenog u RA mreži identifikacija i potvrđivanje identiteta Fizičkih osoba i poslovnog subjekta iz zahtjeva provodi se sukladno točki 3.3.1.1. ovih Općih pravila.

U slučaju *online* podnesenog zahtjeva identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva provodi se sukladno točki 3.3.1.2. ovih Općih pravila.

Nakon provjere autentičnosti i valjanosti zahtjeva Fina CA izdaje certifikat sukladno točki 4.3.1. ovih Općih pravila.

4.7.4 Obavještanje korisnika o obnovi certifikata uz generiranje novog para ključeva

Fina obavještava Potpisnika, Skrbnika, odnosno Ovlaštenog predstavnika o skorom isteku certifikata te ga poziva na redovnu obnovu certifikata.

Obavještanje Potpisnika, Skrbnika, odnosno Ovlaštenog predstavnika o obavljenoj obnovi certifikata provodi se sukladno točki 4.3.2. ovih Općih pravila.

4.7.5 Provedba prihvaćanja obnovljenog certifikata s generiranim novim parom ključeva

Provedba prihvaćanja certifikata izdanog sukladno točki 4.7.1. provodi se sukladno točki 4.4.1. ovih Općih pravila.

4.7.6 Objavljivanje certifikata po obnovi s generiranjem novog para ključeva

Objavljivanje certifikata izdanog sukladno točki 4.7.1. provodi se sukladno točki 4.4.2. ovih Općih pravila.

4.7.7 Obavještanje drugih strana o obnovi certifikata s generiranim parom ključeva

Obavještanje drugih strana o certifikatu izdanog sukladno točki 4.7.1. provodi se sukladno točki 4.4.3. ovih Općih pravila.

4.8 Izmjene u certifikatu

Potpisnici, odnosno Poslovni subjekti imaju obvezu informiranja Fine o potrebi promjene podataka koji ulaze u sadržaj certifikata u roku od sedam dana od nastalih promjena te zatražiti izmjene podataka u certifikatu.

Fina provodi izmjenu podataka u certifikatu samo u periodu njegovog važenja i ako certifikat nije opozvan ili suspendiran.

4.8.1 Razlozi za izmjene u certifikatu

Razlozi za izmjene unutar osobnih, poslovnih i Administrativnih certifikata te certifikata za TDU mogu biti promjene podataka koje se odnose na Subjekt:

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	55/105

- imena ili prezimena Potpisnika,
- naziva poslovnog subjekta,
- naziva podorganizacijske jedinice u TDU,
- podataka o mjestu prebivališta Fizičke osobe ili sjedišta poslovnog subjekta,
- *e-mail* adrese Subjekta za certifikate koji ove podatke sadrže u *Subject alternative name* ekstenziji certifikata.

Razlozi za izmjene unutar aplikacijskog certifikata mogu biti promjene koje se odnose na Subjekt:

- naziva aplikacije,
- naziva ili mjesta sjedišta poslovnog subjekta,
- *e-mail* adrese, za certifikate koji *e-mail* adresu sadrže u *Subject Alternative Name* ekstenziji certifikata.

Razlozi za izmjene unutar certifikata za elektronički pečat *Trusted liste* mogu biti promjene koje se odnose na Subjekt:

- naziva kojim se Subjekt obično predstavlja,
- naziva ili mjesta sjedišta središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

Razlog za izmjenu unutar certifikata mogu biti i promjene u profilu certifikata kao i promjene u sustavu certificiranja koje utječu na sadržaj polja u certifikatu.

4.8.2 Tko može zatražiti izmjene u certifikatu

Zahtjev za izmjene u certifikatu podnose isti subjekti koji sukladno točki 4.1.1. ovih Općih pravila mogu podnijeti zahtjev za izdavanje certifikata.

4.8.3 Obrada zahtjeva za izmjenama u certifikatu

Zahtjev za izmjene podataka podnosi se u registracijski ured RA mreže. Identifikacija i potvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva provodi se sukladno proceduri inicijalnog utvrđivanja identiteta iz točke 3.2. ovih Općih pravila. Obrada zahtjeva i izdavanje certifikata provodi se sukladno točki 4.2., 4.3. i 4.4. ovih Općih pravila.

Zahtjev za izmjene *e-mail* adrese i za izmjenu podataka koji se ne odnose na Subjekt može se podnijeti *online* uz korištenje naprednog elektroničkog potpisa koji je temeljen na certifikatu kojeg je izdao Fina CA. Nakon provjere autentičnosti i valjanosti zahtjeva Fina CA izdaje certifikat sukladno točki 4.3.1. ovih Općih pravila.

4.8.4 Obavještanje korisnika o izdavanju izmijenjenog certifikata

Pri izdavanju certifikata u procesu izmjene certifikata obavještanje Korisnika provodi se sukladno točki 4.3.2. ovih Općih pravila.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	56/105

4.8.5 Provedba prihvaćanja izmijenjenog certifikata

Provedba prihvaćanja izmijenjenog certifikata provodi se sukladno točki 4.4.1. ovih Općih pravila.

4.8.6 Objavljivanje izmijenjenog certifikata od strane CA

Objavljivanje izmijenjenog certifikata provodi se na način opisan u točki 4.4.2. ovih Općih pravila.

4.8.7 Obavješćavanje drugih strana o izdavanju izmijenjenog certifikata

Obavješćavanje drugih strana o izdavanju izmijenjenog certifikata provodi se na način opisan u točki 4.4.3. Općih pravila.

4.9 Opoziv i suspenzija certifikata

4.9.1 Razlozi za opoziv

Fina opoziva certifikat:

- ako neka od informacija sadržanih u certifikatu postane netočna,
- u slučaju kompromitiranja privatnog ključa ili ako se pojavi osnovana sumnja da je privatni ključ kompromitiran,
- ako privatni ključ ili aktivacijski podaci nisu više u jedinstvenom posjedu Potpisnika, odnosno poslovnog subjekta,
- u slučaju gubitka ili trajne nedostupnosti privatnog ključa,
- ako prestane odnos između Potpisnika i poslovnog subjekta temeljem kojeg je izdan certifikat,
- ako je Fina primila službenu obavijest o smrti Potpisnika,
- ako je Fina primila službenu obavijest o gubitku poslovne sposobnosti Potpisnika,
- u slučaju da certifikat više nije sukladan s općim pravilima prema kojima je bio izdan,
- ako certifikat nije izdan sukladno zahtjevu,
- ako certifikat nije izdan sukladno ovim Općim pravilima ili CPS_{NQC-eIDAS} [26],
- u slučaju otkaza ugovora o obavljanju usluge certificiranja, od strane Korisnika,
- u slučaju službene obavijesti o korištenju certifikata u nezakonite svrhe,
- ako Fina procjeni da certifikat svojim tehničkim karakteristikama, profilom ili sadržajem ne pruža prikladnu razinu povjerenja Pouzdajućim stranama,
- u slučajevima kada to nalaže zakon ili drugi propis.

Fina može opozvati certifikat ako Korisnik, Potpisnik ili Ovlašteni predstavnik ne izvršava svoje obveze u skladu s ovim Općim pravilima i potpisanim ugovorima.

4.9.2 Tko može tražiti opoziv

Zahtjev za opoziv pripadajućeg osobnog certifikata podnosi Potpisnik.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	57/105

Zahtjev za opoziv poslovnih i TDU certifikata podnosi Potpisnik ili osoba ovlaštena za zastupanje poslovnog subjekta.

Zahtjev za opoziv aplikacijskih certifikata podnosi Skrbnik ili osoba ovlaštena za zastupanje poslovnog subjekta.

Zahtjev za opoziv certifikata za elektronički pečat *Trusted* liste podnosi Ovlašteni predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

Zahtjev za opoziv administrativnog certifikata podnosi Potpisnik ili ovlaštena osoba u Fini.

Zahtjev za opoziv certifikata može uputiti RA mreža.

Fina može opozvati certifikat i temeljem autenticirane obavijesti treće strane ili temeljem autenticirane službene obavijesti nadležnog tijela.

4.9.3 Procedura za zahtjev za opozivom

Pisani zahtjev za opoziv certifikata treba odmah po nastupanju razloga za opoziv, koji su navedeni u točki 4.9.1. ovih Općih pravila, točno i cjelovito ispuniti, potpisati i u najkraćem roku dostaviti na jedan od sljedećih načina:

- osobnom dostavom u registracijski ured RA mreže u uredovno vrijeme,
- poštanskom dostavom ili preko dostavljača na adresu registracijskog ureda u RA mreži,
- elektroničkom dostavom zahtjeva za opoziv zaštićenim komunikacijskim kanalom.

Zahtjev za opoziv certifikata može se podnijeti i telefonskim putem pozivom Fini na telefonski broj koji je objavljen na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila. Ovaj Finin telefonski broj dostupan je od 0 do 24 sata, 7 dana u tjednu. Također, zahtjev za opoziv certifikata koji je izdan temeljem registracije u vanjskom ugovorenom RA može se predati i pozivom na telefonski broj vanjskog RA u uredovno vrijeme, ukoliko vanjski RA podržava takvu mogućnost predaje zahtjeva.

U slučaju da je zahtjev za opoziv certifikata temeljen na dojavi treće strane Fina će prije opoziva certifikata provjeriti utemeljenost zahtjeva.

Na osnovu točnog i cjelovito podnesenog zahtjeva za opoziv, nakon identifikacije i potvrđivanja identiteta podnositelja te nakon provjere ovlaštenja podnositelja i razloga za opozivom Službenik za opoziv certifikata odlučuje o provedbi opoziva. Službenik za opoziv certifikata opoziva certifikat, o tome obavještava Potpisnika, Skrbnika, odnosno Ovlaštenog predstavnika te, ukoliko je to primjenjivo, Poslovni subjekt s kojim je Potpisnik povezan.

Nakon opoziva certifikata koji se koristi u sklopu servisa ePotpis u oblaku (tip certifikata naveden točki 6.1.1.5. ovog dokumenta) nepovratno se uništava pripadajući privatni ključ tog certifikata te se trajno zaustavlja korištenje tog privatnog ključa unutar servisa ePotpis u oblaku

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	58/105

Nakon opoziva certifikata Fina CA koji je izdao opozvani certifikat izdaje i objavljuje CRL, a informacija o statusu opozvanosti certifikata postaje dostupna i preko OCSP servisa.

4.9.4 Početak zahtjeva za opozivom

Podnositelji zahtjeva za opoziv certifikata iz točke 4.9.2. ovih Općih pravila trebaju u najkraćem razumnom roku od nastanka razloga za opoziv navedenih u točki 4.9.1. podnijeti zahtjev za opoziv certifikata.

4.9.5 Vremenski period u kojem CA mora obraditi zahtjev za opozivom

Fina obradu opoziva obavlja neposredno nakon zaprimanja zahtjeva za opoziv te u najkraćem razumnom roku, a najkasnije u roku od 24 sata od primitka odgovarajućeg zahtjeva donosi odluku o opozivu certifikata.

Maksimalni vremenski period od donošenja odluke za provedu opoziva certifikata do trenutka kada je informacija opozvanosti certifikata preko nove CRL ili odgovora OCSP servisa dostupna svim pouzdajućim stranama iznosi najviše 60 minuta.

4.9.6 Zahtjevi pouzdajućim stranama za provjeru opoziva

Pouzdanje u opozvan ili suspendiran certifikat može imati osobnu ili poslovnu štetu za Pouzdajuću stranu. Zbog toga, prije ostvarenja pouzdavanja u certifikat, Pouzdajuća strana provodi provjeru statusa certifikata u cilju utvrđivanja njegove opozvanosti ili suspenzije, a sukladno točkama 4.5.2., 4.9.9. i 4.9.10. ovih Općih pravila. Ako Pouzdajućoj strani u danom trenutku nije moguće dobiti informacije o statusu certifikata, ona se ne smije pouzdati u takav certifikat.

4.9.7 Učestalost izdavanja CRL

Fina RDC 2015 izdaje i potpisuje Fina RDC 2015 CRL, Fina RDC 2020 izdaje i potpisuje Fina RDC 2020 CRL, a Fina RDC-TDU 2015 izdaje i potpisuje Fina RDC-TDU 2015 CRL.

Ove liste objavljuju se odmah po opozivu, suspenziji ili reaktivaciji certifikata te svakih 6 sati od prethodnog izdavanja CRL.

4.9.8 Maksimalno kašnjenje za CRL

Maksimalno kašnjenje CRL od trenutka njenog izdavanja do trenutka objave u redovitim uvjetima iznosi manje od 30 sekundi.

4.9.9 Raspoloživost *online* provjere statusa opozvanosti certifikata

Fina CA-ovi podržavaju *online* provjeru statusa opozvanosti izdanih certifikata putem Fina OCSP servisa čiji je rad usklađen s dokumentom IETF RFC 6960 [23].

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	59/105

Informacija o statusu opozvanosti certifikata korištenjem Fina OCSP servisa dostupna je u realnom vremenu.

Adresa Fina OCSP servisa je <http://ocsp.fina.hr>, a upisuje se u ekstenziji *Authority Information Access* svakog certifikata koje izdaju Fina CA-ovi.

CRL je primarno dostupna preko HTTP internetske adrese poslužitelja odgovarajućeg repozitorija, te sekundarno preko LDAP imenika, kao što je to opisano u točki 4.10.1. ovih Općih pravila. Podaci o pristupnim točkama za dohvat CRL sadržani su u svakom izdanom certifikatu.

4.9.10 Zahtjevi na online provjeru statusa opozvanosti certifikata

Za korištenje Fina OCSP servisa Pouzdajuća strana treba imati aplikacijsko rješenje koje može koristiti OCSP servis iz točke 4.10.1. ovog CPS_{QC} dokumenta.

Za *online* preuzimanje CRL, Pouzdajuće strane moraju imati pristup internetu te koristiti aplikacije ili rješenja koja su u mogućnosti preuzeti CRL s internetskih adresa i protokolima iz točke 4.10.1. ovih Općih pravila.

4.9.11 Ostali načini objave statusa opozvanosti certifikata

Nema odredbi.

4.9.12 Posebni zahtjevi vezani uz kompromitiranje privatnog ključa

Nema odredbi.

4.9.13 Razlozi za suspenziju

Fina provodi suspenziju certifikata:

- ako Potpisnik, Skrbnik, odnosno Ovlašteni predstavnik ili osoba ovlaštena za zastupanje, zbog sumnji navedenih u točki 4.9.1. podnese zahtjev za suspenziju certifikata,
- privremeno do opoziva koji je zatražen iz razloga navedenih u točki 4.9.1., a za vrijeme dok RA mreža provodi sve potrebne provjere nužne za opoziv certifikata, odnosno do dostave potrebne dokumentacije za opoziv u registracijski ured RA mreže,
- u slučaju neizvršenja ugovornih obveza od strane Korisnika, a koje se odnose na plaćanje pruženih usluga.

4.9.14 Tko može tražiti suspenziju

Zahtjev za suspenziju pripadajućeg osobnog certifikata potpis podnosi Potpisnik.

Zahtjev za suspenziju poslovnih ili TDU certifikata podnosi Potpisnik ili osoba ovlaštena za zastupanje poslovnog subjekta.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	60/105

Zahtjev za suspenziju aplikacijskih certifikata podnosi Skrbnik ili osoba ovlaštena za zastupanje poslovnog subjekta.

Zahtjev za suspenziju certifikata za elektronički pečat *Trusted* liste podnosi Ovlašteni predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

Zahtjev za suspenziju certifikata može uputiti RA mreža.

Fina može suspendirati certifikat i temeljem autenticirane obavijesti treće strane ili temeljem autenticirane službene obavijesti nadležnog tijela.

Zahtjev za reaktivaciju pripadajućeg osobnog certifikata podnosi Potpisnik.

Zahtjev za reaktivaciju poslovnih ili TDU certifikata podnosi Potpisnik ili osoba ovlaštena za zastupanje poslovnog subjekta.

Zahtjev za reaktivaciju aplikacijskih certifikata podnosi Skrbnik ili osoba ovlaštena za zastupanje poslovnog subjekta.

Zahtjev za reaktivaciju certifikata za elektronički pečat *Trusted* liste podnosi Ovlašteni predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

4.9.15 Procedura za zahtjev za suspenziju i reaktivaciju

4.9.15.1 Procedura za zahtjev za suspenziju

Pisani zahtjev za suspenziju certifikata treba odmah po nastupanju razloga za suspenziju koji su navedeni u točki 4.9.13. ovih Općih pravila točno i cjelovito ispuniti, potpisati i u najkraćem roku dostaviti na jedan od sljedećih načina:

- osobnom dostavom u registracijski ured RA mreže u uredovno vrijeme,
- poštanskom dostavom ili preko dostavljača na adresu registracijskog ureda u RA mreži,
- elektroničkom dostavom zahtjeva za suspenziju zaštićenim komunikacijskim kanalom.

Zahtjev za suspenziju certifikata može se podnijeti i telefonskim putem pozivom Fini na telefonski broj koji je objavljen na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila. Ovaj Finin telefonski broj dostupan je od 0 do 24 sata, 7 dana u tjednu. Također, zahtjev za suspenziju certifikata koji je izdan temeljem registracije u vanjskom ugovorenom RA može se predati i pozivom na telefonski broj vanjskog RA u uredovno vrijeme, ukoliko vanjski RA podržava takvu mogućnost predaje zahtjeva.

U slučaju da je zahtjev za suspenziju certifikata temeljen na dojavi treće strane Fina će prije suspenzije certifikata provjeriti utemeljenost zahtjeva.

Na osnovu točnog i cjelovito podnesenog zahtjeva za suspenziju, nakon identifikacije i potvrđivanja identiteta podnositelja te nakon provjere ovlaštenja podnositelja i razloga za

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	61/105

suspenziju Službenik za opoziv certifikata odlučuje o provedbi suspenzije. Službenik za opoziv certifikata suspendira certifikat, o tome obavještava Potpisnika, Skrbnika, odnosno Ovlaštenog predstavnika te, ukoliko je to primjenjivo, Poslovni subjekt, odnosno TDU.

Nakon suspendiranja certifikata koji se koristi u sklopu servisa ePotpis u oblaku (tip certifikata naveden točki 6.1.1.5. ovog dokumenta) zaustavlja se korištenje tog privatnog ključa unutar servisa ePotpis u oblaku

Nakon suspenzije certifikata Fina CA koji je izdao suspendirani certifikat izdaje i objavljuje CRL, a informacija o statusu suspendiranosti certifikata postaje dostupna i preko OCSP servisa.

4.9.15.2 Procedura za zahtjev za reaktivaciju

Zahtjev za reaktivaciju certifikata podnosi osoba koja može podnijeti zahtjev za izdavanje predmetnog certifikata, a sukladno točki 4.1.1. ovih Općih pravila.

Zahtjev za reaktivaciju certifikata treba točno i cjelovito ispuniti, potpisati i osobno dostaviti u registracijski ured RA mreže u uredovno vrijeme.

Fina na osnovu točnog i cjelovito ispunjenog i potpisanog zahtjeva za reaktivaciju reaktivira certifikat i o tome obavještava Potpisnika, Skrbnika, odnosno Ovlaštenog predstavnika te, ukoliko je to primjenjivo, Poslovni subjekt, odnosno TDU.

Nakon reaktivacije certifikata Fina CA koji je izdao reaktivirani certifikat izdaje i objavljuje CRL, a aktualna informacija o statusu certifikata postaje dostupna i preko OCSP servisa.

4.9.16 Ograničenje na trajanje suspenzije

Maksimalno vrijeme u kojem certifikat može biti u stanju suspendiranosti je 60 dana. Nakon isteka toga vremena Fina CA opoziva certifikat i objavljuje CRL.

Vremenski trenutak opoziva suspendiranog certifikata jednak je trenutku kojem je certifikat suspendiran.

4.10 Usluge statusa certifikata

4.10.1 Operativna svojstva

Fina daje informacije o statusu opozvanosti ili suspendiranosti certifikata kroz pružanje OCSP servisa ili objave CRL.

Informacija o statusu opozvanosti certifikata dostupna je putem OCSP servisa i CRL i nakon isteka certifikata.

Preporuka je Pouzdajućim stranama da za provjeru statusa certifikata koriste Fina OCSP servis te da se provjera statusa dohvatom CRL koristiti kao alternativna metoda provjere u

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	62/105

slučaju nedostupnosti OCSP servisa ili u slučaju da aplikacija Pouzdajuće strane podržava provjeru statusa certifikata samo putem CRL.

Adresa Fina OCSP servisa je <http://ocsp.fina.hr>, a upisuje se u ekstenziji *Authority Information Access* svih certifikata koje izdaju Fina CA-ovi.

CRL za certifikate koje izdaju Fina CA-ovi objavljuju se na internetskom poslužitelju i na javnom imeniku repozitorija određenog Fina CA. Na internetskom poslužitelju i na javnom imeniku objavljuje se objedinjena CRL. Na javnom imeniku objavljuje se i segmentirana CRL za certifikate koje izdaju Fina RDC 2015 i Fina RDC-TDU 2015.

Adrese objave CRL sadržane su u ekstenziji *CRLDistributionPoints* u svakom izdanom certifikatu.

Ako aplikacija Pouzdajuće strane podržava rad sa segmentiranom CRL aplikacija s javnog imenika dohvaća određeni segment segmentirane CRL.

Ako aplikacija Pouzdajuće strane ne podržava rad sa segmentiranom CRL, redosljed kojim se CRL dohvaća je sljedeći:

1. aplikacija s internetskog poslužitelja dohvaća objedinjenu CRL,
2. ako internetski poslužitelj nije dostupan, objedinjenu CRL aplikacija dohvaća s javnog LDAP imenika.

4.10.2 Dostupnost usluga

Dostupnost CRL i OCSP servisa je 24 sata na dan, 7 dana u tjednu. U slučaju ispada sustava, nastanka okolnosti koje su izvan kontrole Fina ili uslijed utjecaja više sile, usluga će biti dostupna u skladu s Planom kontinuiteta poslovanja.

Vrijeme odziva na zahtjev za dohvat CRL ili dobivanje OCSP odgovora u normalnim radnim uvjetima je manje od 10 sekundi.

4.10.3 Opcionalna svojstva

Nema odredbi.

4.11 Kraj korištenja

Ako Korisnik otkaže ugovor prije isteka certifikata, Fina CA će opozvati sve certifikate na koje se odnosi taj ugovor.

4.12 Sigurno skladištenje i oporavak privatnog ključa

Sigurno skladištenje privatnih korisničkih ključeva nekvalificiranih certifikata nije dozvoljeno.

5 PROVJERA SUSTAVA, UPRAVLJANJA I RADNIH POSTUPAKA

Fina osigurava primjerenu zaštitu imovine koja se upotrebljava za pružanje usluga izdavanja nekvalificiranih certifikata te u tu svrhu vodi cjelokupni popis te imovine s pripadajućom klasifikacijom koja je sukladna procjeni rizika.

Mjere fizičke zaštite, postupci koje Fina primjenjuje u zaštiti sustava za izdavanje certifikata (u daljnjem tekstu: sustav certificiranja), kao i postupci provjere tog sustava, upravljanja i radnih postupaka u Fina PKI interne su prirode te se njihovi detalji ne objavljuju javno.

5.1 Mjere fizičke zaštite

Fina kao pružatelj usluga povjerenja primjenjuje mjere fizičke zaštite sustava certificiranja s ciljem minimiziranja rizika vezanih uz fizički zaštitu i u skladu s poslovnom politikom Fine i važećom zakonskom regulativom.

5.1.1 Lokacija objekta i konstrukcija

Primarni produkcijski sustav certificiranja Fine smješten je u zgradi Fine, u posebnom štíćenom prostoru izdvojenom za tu namjenu uz primjenu više razina fizičke i tehničke zaštite koje onemogućuju neovlašten fizički pristup sustavu i podacima i time sprječavaju kompromitiranje sustava i usluga. Fizička zaštita temeljena je na konceptu uporabe sigurnosnih zona te se razina zaštite povećava svakim prolaskom u sljedeću zonu. Fizička zaštita od upada ostvarena je sigurnosnim perimetrima koji razdvajaju zone postavljene oko sustava certificiranja u kojem se provode operacije izrade i opoziva nekvalificiranih certifikata.

Sekundarni sustav certificiranja Fine namijenjen je za preuzimanje funkcija primarnog produkcijskog sustava certificiranja u slučaju prestanka rada primarnog produkcijskog sustava do njegovog oporavka te ponovnog uspostavljanja njegovih servisa. Sekundarni sustav certificiranja smješten je na izdvojenoj udaljenoj lokaciji Fine i u odnosu na primarni sustav udovoljava jednakim ili višim sigurnosnim zahtjevima.

Sigurni prostori i podprostori u kojima se nalaze komponente Fininog sustava certificiranja na primarnoj i sekundarnoj lokaciji u daljnjem tekstu nazivaju se zajedničkim nazivom Fina PKI štíćeni prostor.

5.1.2 Fizički pristup

Fizički pristup sustavu certificiranja u Fina PKI štíćenom prostoru i pripadnim podprostorima unutar tog prostora ostvaruje se uz dualnu kontrolu prolaza ovlaštenih osoba Fina PKI, a u skladu s njihovim ulogama i ovlastima.

Osobama koje nemaju ovlaštenje fizičkog pristupa sustavu certificiranja pristup je dozvoljen samo u pratnji i uz cjelovremeni nadzor ovlaštenih osoba Fina PKI uz njihovu dualnu kontrolu, a u skladu s Fininim internim procedurama.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	64/105

O svakom pristupu sustavima certificiranja vodi se evidencija.

Oprema, informacije, mediji i softver iz Fina PKI šticeenog prostora iznosi se isključivo uz minimalno dualnu kontrolu ovlaštenih osoba u Fina PKI kojima su dodijeljene odgovarajuće povjerljive uloge, i uz prethodno ovlaštenje.

Fizički pristup podacima registriranih Korisnika koje prikuplja RA mreža imaju samo ovlašteni zaposlenici Fina PKI i ovlašteni zaposlenici Fina RA mreže, odnosno ovlašteni zaposlenici vanjskog ugovorenog RA koji osobne podatke o Fizičkim osobama prikupljaju, pohranjuju, koriste i brišu u skladu s odgovarajućim propisima o zaštiti osobnih podataka.

5.1.3 Sustavi za napajanje i klimatizaciju

Uređaji i prostor u kojem se nalaze Fina CA-ovi, Fina RA sustav i repozitorij te sustavi tehničke zaštite opskrbljeni su neprekidnim napajanjem električnom energijom i klimatizacijom koja je dimenzionirana na način koji osigurava odgovarajuće radne uvjete i u slučaju prekida vanjskog napajanja.

5.1.4 Opasnost od poplave

Lokacija na kojem se nalaze Fina CA-ovi, Fina RA sustavi i repozitorij zaštićena je od poplave.

5.1.5 Protupožarna zaštita

Fina CA-ovi, Fina RA sustav i repozitorij zaštićeni su sustavom za detekciju požara i sustavom za automatski gašenje požara sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

5.1.6 Pohrana medija

Mediji na kojima se nalaze arhivske i sigurnosne kopije Fina PKI podataka u elektroničkom obliku, kopije sadržaja repozitorija te sigurnosne kopije programske opreme pohranjuju se na dvije odvojene šticeene lokacije s uspostavljenom protupožarnom zaštitom i koje su osigurane od poplave. Ovi mediji zaštićeni su od oštećenja, krađe i neovlaštenog pristupa.

5.1.7 Zbrinjavanje otpada

Uređaji i mediji koji sadrže povjerljive informacije u elektroničkom obliku, a koji više nisu potrebni, sigurnosno se uništavaju tako da povjerljive informacije ne mogu više biti čitljive niti obnovljene. Uništavanje ovih uređaja i medija odvija se pod nadzorom ovlaštenih osoba u Fina PKI.

Papirnati dokumenti i materijali koji sadrže povjerljive informacije sigurnosno se uništavaju prije odlaganja u otpad.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	65/105

5.1.8 Sigurnosne kopije na drugoj lokaciji

Sigurnosne kopije Fina CA i RA sustava, arhivske ili sigurnosne kopije podataka, kopije sadržaja repozitorija te sigurnosne kopije programske opreme pohranjuju se na lokaciji sekundarnog sustava certificiranja koji je izdvojen od primarnog produkcijskog sustava certificiranja. Ove su sigurnosne kopije u odnosu na njihove originale zaštićene jednakom ili višom razinom mjera fizičke zaštite.

5.2 Organizacijske mjere zaštite

5.2.1 Povjerljive uloge

Poslovi upravljanja informacijskim i komunikacijskim sustavom, poslovi upravljanja životnim ciklusom certifikata, administriranje i implementacije sigurnosnih postupaka te poslovi nadzora djelovanja Fina PKI obavljaju se unutar odvojenih organizacijskih jedinica Fine.

Poslovi, obaveze i odgovornosti zaposlenika podijeljene su prema odgovarajućim povjerljivim ulogama. Povjerljive uloge čine temelj povjerenja u Fina PKI i dodjeljuju se ovlaštenim zaposlenicima iz nadležnih organizacijskih jedinica Fine. Svaka povjerljiva uloga je dokumentirana s jasno definiranim opisom poslova i odgovornostima.

Povjerljive uloge uključuju uloge Službenika za sigurnost, Administratora sustava, Operatera sustava, Službenik za registraciju, Službenika za opoziv certifikata i Službenika za nadzor sustava.

5.2.2 Broj osoba potrebnih za obavljanje aktivnosti

Poslove u Fina PKI obavljaju isključivo ovlaštene osobe. Fina ima stalno zaposlen dovoljan broj stručnih osoba sa znanjem, iskustvom i kvalifikacijama koji je potreban u Fina PKI za pružanje usluga iz opsega ovih Općih pravila.

Pristup i poslovi u štićenom Fina PKI prostoru provode se isključivo uz istovremenu prisutnost najmanje dvije osobe s povjerljivim ulogama koje imaju dozvole pristupa tom sustavu.

Za obavljanje pojedinih sigurnosno osjetljivih zadataka u Fina PKI štićenom prostoru zahtjeva se sudjelovanje propisanog broja osoba s određenim povjerljivim ulogama.

5.2.3 Identifikacija i potvrđivanje identiteta za svaku ulogu

Prilikom prijave na kritične aplikacije i servise unutar Fina PKI provodi se identifikacija i potvrda identiteta osobe koja pristupa aplikaciji ili servisu. Identifikacija i potvrda identiteta osobe provodi se odgovarajućom metodom autentikacije. Pristup i korištenje aplikacija i servisa unutar Fina PKI omogućen je samo ovlaštenim osobama sukladno povjerljivoj ulozi koju obnašaju. Tijekom korištenja kritičnih aplikacija i servisa aktivnosti prijavljene osobe propisno se bilježe, spremaju i čuvaju.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	66/105

5.2.4 Uloge koje zahtijevaju odvajanje dužnosti

Zbog sigurnosnih zahtjeva izdavanja nekvalificiranih certifikata provodi se odvajanje sljedećih dužnosti:

- osobi kojoj je dodijeljena povjerljiva uloga Službenik za sigurnost, Službenik za registraciju ili Službenik za opoziv certifikata ne dodjeljuje se povjerljiva uloga Službenik za nadzor sustava,
- osobi kojoj je dodijeljena povjerljiva uloga Administrator sustava ne dodjeljuje se povjerljiva uloga Službenik za sigurnost ili Službenik za nadzor sustava.

5.3 Osoblje

5.3.1 Kvalifikacije, radno iskustvo i zahtjevi za provjerom osoblja

Prije početka rada na poslovima Fina PKI kandidati moraju posjedovati odgovarajuća stručna znanja, iskustvo, kvalifikacije i edukacije u radu s kriptografskim tehnologijama, zaštitom računalnih sustava, informacijskom sigurnošću te zaštitom osobnih podataka u domeni vlastitog djelokruga rada u okviru poslova Fina PKI.

Zaposlenici koji rade na poslovima Fina PKI ne smiju biti u radnom, odnosno poslovnom odnosu s drugim pružateljima usluga povjerenja.

5.3.2 Procedure provjere prikladnosti osoblja

Prije početka rada na poslovima Fina PKI, Fina provodi odgovarajuće provjere kandidata u cilju procijene njihove stručnosti, sposobnosti i pouzdanosti u skladu s potrebama poslova Fina PKI.

5.3.3 Zahtjevi za školovanjem

Zaposlenicima koji obavljaju poslove unutar Fina PKI osigurava se školovanje i usavršavanje sukladno s njihovim povjerljivim ulogama.

5.3.4 Periodičko obavljanje znanja i osvježavanje

Osvježavanje o informacijskoj sigurnosti provodi se jednom godišnje za sve zaposlenike Fina PKI.

Zaposlenici Fina PKI s povjerljivim ulogama u Fina PKI imaju obavezu stjecati i usavršavati svoje znanje.

Obnova znanja zaposlenika Fina RA mreže, a obzirom na poslove koje obavljaju, provodi se redovito, najmanje jednom godišnje.

5.3.5 Učestalost i slijed izmjene zaposlenika

Nema odredbi.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	67/105

5.3.6 Kazne za neovlaštene radnje

Nepridržavanje propisanih mjera za ovlaštene osobe pri radu u Fina PKI podliježe povredi radne obveze, a eventualne kaznene mjere određuju se disciplinskim postupkom.

U slučaju neovlaštenih radnji od strane ugovornih partnera primijenit će se odredbe definirane ugovorom s ugovornim partnerom.

5.3.7 Zahtjevi na vanjske suradnike

Za ugovorene vanjske suradnike koji za Finu obavljaju dio usluga iz opsega usluga izdavanja nekvalificiranih certifikata vrijede isti zahtjevi pri radu u Fina PKI kao i za interne zaposlenike.

Zahtjevi za dobavljače roba i usluga za Fina PKI regulirani su internim dokumentima o radu s dobavljačima. Pristup vanjskih suradnika informacijskoj imovini u Fina PKI odobrava se isključivo temeljem ugovora za samo onu informacijsku imovinu koja je predmet ugovora i samo za aktivnosti navedene u ugovoru.

5.3.8 Dokumentacija koja je dostupna osoblju

Svakom zaposleniku dostupna je dokumentacija potrebna za obavljanje njegovih radnih zadataka sukladno dodijeljenoj povjerljivoj ulozi i pripadnim ovlaštenjima.

5.4 Postupci upravljanja revizijskim zapisima

5.4.1 Tipovi događaja koji se zapisuju

U Fina PKI zapisuju se revizijski zapisi o svim događajima vezanim uz:

- upravljanje životnim ciklusom CA ključeva Fina CA-ova,
- registraciju Fizičke osobe, poslovnog subjekta i sustava ili aplikacije,
- pripremu i izdavanje sigurnih kriptografskih, odnosno QSCD uređaja na kojima se izdaju i nekvalificirani certifikati,
- životni ciklus ključeva i upravljanje ključevima,
- životni ciklus certifikata koje izdaju Fina CA-ovi,
- zahtjeve za opoziv, suspenziju i reaktivaciju certifikata te pripadajuće provedene radnje,
- autentikaciju korisnika, aktivaciju i uporabu korisničkih privatnih ključeva u servisu ePotpis u oblaku.

U Fina PKI zapisuju se revizijski zapisi o sigurnosnim događajima vezanim uz promjene sigurnosnih politika, fizičku i tehničku zaštitu Fina PKI prostora, pokretanje i zaustavljanje rada sustava, systemske greške i kvarove hardvera, aktivnosti vatrozida i usmjerivača te pokušaja pristupa sustavu.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	68/105

5.4.2 Učestalost obrade revizijskih zapisa

Revizijski zapisi sustava u Fina PKI redovito se pregledavaju na dnevnoj razini. Revizijski zapisi pregledavaju se i u svrhu praćenja i utvrđivanja zlonamjernih aktivnosti na sustavu. Fina koristi automatske mehanizme za upozorenja i dojavu o mogućim kritičnim sigurnosnim događajima. Takve obavijesti dostavljaju se ovlaštenim osobama U Fina PKI. Radnje poduzete na osnovu prikupljanja revizijskih zapisa se dokumentiraju.

5.4.3 Vremenski period pohrane revizijskih zapisa

Revizijski zapisi iz točke 5.4.1. čuvaju se najmanje 10 godina od prestanka valjanosti certifikata na kojeg se zapisi odnose.

5.4.4 Zaštita revizijskih zapisa

Revizijski zapisi u Fina PKI zaštićeni su tijekom cijelog vremena čuvanja. Zaštita revizijskih zapisa obuhvaća zaštitu zapisa od njihovog neovlaštenog čitanja i otkrivanja te očuvanje cjelovitosti zapisa.

Tako zaštićeni revizijski zapisi su na zahtjev raspoloživi samo ovlaštenim osobama, posebice u svrhu pružanja dokaza o certifikatu za potrebe sudskih postupaka.

5.4.5 Postupci izrade sigurnosnih kopija revizijskih zapisa

Revizijski zapisi Fina PKI sustava svakodnevno se spremaju i arhiviraju u dvije kopije na fizički odvojenim lokacijama.

Kopije revizijskih zapisa na sekundarnoj lokaciji zaštićuju se jednakom ili višom razinom zaštite u odnosu na revizijske zapise na primarnoj lokaciji (vidi točku 5.4.4.).

5.4.6 Sustav prikupljanja revizijskih zapisa (unutarnji ili vanjski)

Ovisno o vrsti podataka, revizijski zapisi prikupljaju se automatski ili ih prikuplja ovlaštena osoba.

Revizijski zapisi nastali u Fina PKI i Fina RA mreži prikupljaju se interno.

Prikupljanje revizijskih zapisa nastalih u vanjskim ugovorenim RA-ovima reguliraju se ugovorom.

5.4.7 Obavještavanje subjekta uzročnika događaja

U slučaju uočavanja zapisa o značajnom događaju u radu Fina PKI koji je povezan s određenim sudionikom Fina zadržava pravo odlučiti o obavještavanju sudionika koji je taj događaj uzrokovao.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	69/105

5.4.8 Procjena ranjivosti

Fina obavlja redovitu procjenu rizika informacijske imovine, procjenu ranjivosti za prepoznate javne i privatne adrese te penetracijsko testiranje.

Procjena rizika informacijske imovine provodi se jednom godišnje. Procjena ranjivosti sustava za prepoznate javne i privatne adrese Fina PKI provodi se kvartalno. Penetracijski test provodi se jednom godišnje.

Svaku novu kritičnu ranjivost Fina će od njezina saznanja razmotriti u roku od 48 sati te će postupiti sukladno utvrđenim postupcima.

5.5 Arhiviranje zapisa

5.5.1 Tipovi arhiviranih zapisa

Fina PKI arhivira niže navedene podatke koji, ovisno o tipu, mogu biti u elektroničkom i/ili papirnatom obliku:

- dokumenti Fina PKI općih pravila i pravilnika o postupcima certificiranja,
- uvjeti pružanja usluga certificiranja,
- ugovori povezani s pružanjem usluga certificiranja,
- podaci i pripadajuća dokumentacija prikupljena postupkom registracije fizičkih osoba i Poslovnih subjekata,
- podaci i dokumentacija vezana uz sigurne kriptografske, odnosno QSCD uređaje,
- certifikati i podaci vezani uz životni ciklus pojedinog certifikata,
- podaci i dokumentacija vezana uz promjenu statusa certifikata,
- revizijski zapisi iz točke 5.4.1. ovih Općih pravila,
- drugi Finini interni dokumenti.

Svaki zapis koji se arhivira sadržava podatak o vremenu koji se odnosi na taj zapis.

Vanjski ugovoreni RA arhivira one podatke navedene u ovoj točki koji su obuhvaćeni ugovorenim poslovima

5.5.2 Vremenski period arhiviranja

Sve arhivirane podatke i dokumentaciju Fina čuva najmanje 10 godina od prestanka valjanosti certifikata na kojeg se odnosi.

5.5.3 Zaštita arhive

Arhivirani podaci i dokumentacija zaštićuju se mehanizmima i postupcima propisane razine sigurnosti koje osiguravaju povjerljivost i cjelovitost arhive. Arhiva se štiti od neovlaštenog pregleda, modificiranja i brisanja podataka.

Jednaka razina zaštite provodi se i za arhiviranje podataka i dokumentacije koja se prikuplja u vanjskim ugovorenim RA-ovima.

Tako zaštićeni arhivirani zapisi su na zahtjev raspoloživi samo ovlaštenim osobama, posebice u svrhu pružanja dokaza o izdanom certifikatu za potrebe sudskih postupaka.

5.5.4 Postupci izrade sigurnosnih kopija arhive

Sigurnosna kopija arhiviranih podataka u elektroničkom obliku izrađuje se u Fina PKI štitičenom prostoru te se čuva na siguran način na drugoj lokaciji izdvojeno od primarnog produkcijskog sustava certificiranja, sukladno točki 5.1.8. ovih Općih pravila.

5.5.5 Zahtjevi na zaštitu zapisa vremenskim žigom

Nema odredbi.

5.5.6 Sustav prikupljanja arhivskih zapisa (unutarnji ili vanjski)

Zapisi za arhiviranje prikupljaju se na način koji ovisi o vrsti zapisa.

Zapisi za arhiviranje nastali u Fina PKI i Fina RA mreži prikupljaju se i arhiviraju interno.

Prikupljanje zapisa za arhiviranje nastalih u vanjskim ugovorenim RA-ovima regulira se ugovorom.

5.5.7 Postupci dobivanja i provjere arhiviranih zapisa

Pristup zapisima iz arhive imaju samo osobe ovlaštene za pristup tim podacima.

Verifikacija podataka iz arhive obavlja se provjerom njihove cjelovitosti.

5.6 Promjena CA ključa

Fina osigurava da Fina CA kontinuirano pruža uslugu povjerenja sa svojim validnim parom ključeva i pripadajućim CA certifikatom. Iz tog razloga Fina CA će dovoljno vremena prije isteka CA certifikata, generirati novi par CA ključeva. Također, Fina CA će dovoljno vremena ranije generirati novi par CA ključeva i u slučaju kada tu promjenu zahtjeva razina sigurnosti kriptografskog algoritma privatnog CA ključa u uporabi. U oba slučaja za novi javni CA ključ Fina Root CA izdati će CA certifikat.

Fina CA će o promjeni svojeg javnog ključa i o svojem novom CA certifikatu pravodobno obavijestiti sudionike Fina PKI.

Novi pripadajući javni ključ biti će dostupan sudionicima Fina PKI na način na koji je to bio i prethodni Fina CA javni ključ, a sukladno opisu u točki 2.2. ovih Općih pravila.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	71/105

5.7 Oporavak od kompromitiranja ili nepogode

5.7.1 Postupci u slučaju incidenta ili kompromitiranja

Planom kontinuiteta poslovanja za Fina PKI regulirani su postupci u slučaju izbijanja incidenta ili kompromitiranja sustava, a koji obuhvaćaju postupke za oporavak sustava i uspostavu sigurnosnih uvjeta za pružanje usluga izdavanja certifikata.

Plan kontinuiteta poslovanja revidira se jednom godišnje.

5.7.2 Postupci u slučaju oštećenja u računalnim resursima, programima i/ili podacima

Finin sustav certificiranja zasnovan je na pouzdanim hardverskim i softverskim komponentama, a kritične operacije sustava podržane su redundantnim komponentama.

Funkcionalnost, ispravnost rada i pravovremeno otklanjanje oštećenja komponenti sustava certificiranja osigurano je kroz ugovore o podršci i održavanju s dobavljačima opreme.

Plan kontinuiteta poslovanja za Fina PKI regulira postupke oporavka sustava certificiranja u slučaju kvarova ili oštećenja opreme i mrežnih resursa te povrat podataka.

5.7.3 Postupci u slučaju kompromitiranja privatnog ključa

U slučaju kompromitiranja privatnog ključa ili sumnje u kompromitiranost Fina CA će odmah prekinuti s uporabom tog kompromitiranog privatnog ključa.

Nakon potvrde kompromitiranosti privatnog ključa Fina donosi odluku o njegovu opozivu te će pripadajući CA certifikat biti opozvan od strane Fina Root CA.

O opozivu Fina CA certifikata Fina će obavijestiti sljedeće sudionike Fina PKI:

- Fina RA mrežu i vanjske ugovorene RA,
- Korisnike,
- Pouzdajuće strane.

Nakon ustanovljavanja i otklanjanja uzroka koji su prouzročili kompromitiranje CA ključa, Fina će, ako je primjenjivo, poduzeti mjere za sprječavanje ponavljanja takvog događaja. Fina CA čiji je certifikat opozvan generirati će novi par CA ključeva. Fina Root CA će za novi javni CA ključ izdati novi CA certifikat.

Novi CA će uporabom novog privatnog CA ključa izdati certifikate postojećim registriranim Subjektima te će sve naredne informacije o opozvanosti certifikata potpisivati uporabom novog ključa. Novi CA certifikat biti će dostupan sudionicima Fina PKI na način na koji je bio dostupan i prethodni CA certifikat, a sukladno opisu u točki 2.2. ovih Općih pravila.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	72/105

U slučaju da korišteni kriptografski algoritmi i parametri prestanu pružati zahtijevanu sigurnost i zaštitu Fina će, ukoliko je to moguće, pravodobno o tome obavijestiti:

- Fina RA mrežu i vanjske ugovorene RA,
- Korisnike,
- Pouzdajuće strane.

Fina će razmotriti mogućnost korištenja drugih odgovarajućih preporučenih sigurnijih kriptografskih algoritama te će, ukoliko to bude moguće, donijeti odluku o korištenju drugog algoritma. Fina će izraditi konkretne planove i postupke koji će obavezno uključivati i provedbu opoziva svih certifikata na koje utječu kriptografski algoritmi i parametri čija je sigurnost narušena. O planovima i rokovima provedbe Fina će obavijestiti Korisnike i Pouzdajuće strane.

5.7.4 Mogućnost nastavka poslovanja nakon nepogode

U Planu kontinuiteta poslovanja određeni su postupci za nastavak poslovanja nakon nepogode. Ovisno o vrsti nepogode Fina će pružanje usluge izdavanja nekvalificiranih certifikata nastaviti na svojem primarnom produkcijskom sustav certificiranja ili će pružanje usluge nastaviti na svojem sekundarni sustavu certificiranja iz točke 5.1.1. ovih Općih pravila do oporavka svojeg primarnog produkcijskog sustava.

5.8 Prestanak rada CA ili RA

U slučaju prestanka rada vanjskog ugovorenog RA raskida se ugovor između Fine i vanjskog RA te se ukidaju sva ovlaštenja dana vanjskom RA. Poslove vanjskog RA može preuzeti Fina RA mreža. Detaljnije odredbe vezane uz prekid rada vanjskog ugovorenog RA određuju se ugovorom.

O planiranom prestanku pružanja usluga izdavanja nekvalificiranih certifikata Fina će:

- obavijestiti sve Korisnike usluge, Pouzdajuće strane i središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva najmanje tri mjeseca prije planiranog prestanka pružanja usluga izdavanja nekvalificiranih certifikata,
- raskinuti ugovore s vanjskim RA-ovima te vanjskim RA-ovima ukinuti sva ovlaštenja,
- uložiti sav napor da kod drugog kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja osigura nastavak pružanja usluga izdavanja nekvalificiranih certifikata te će tom pružatelju usluga dostaviti svu dokumentaciju prikupljenu u postupku registracije Korisnika kao i svu dokumentaciju o izdanim certifikatima,
- opozvati sve izdane nekvalificirane certifikate i uništiti privatne ključeve Korisnika u slučajevima kad Fina čuva i upravlja Korisničkim ključevima,
- opozvati certifikate Fina CA-ova koji prestaju s radom te uništiti pripadajuće privatne ključeva tih CA-ova.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	73/105

U slučaju prestanka pružanja usluga izdavanja nekvalificiranih certifikata Fina će arhivirati, zaštititi i čuvati zapise prema odredbama iz točke 5.5. ovih Opći pravila kako bi ti zapisi bili raspoloživi za pružanje dokaza u sudskim, upravnim i drugim postupcima u skladu s važećim odredbama zakonske regulative, ili će Fina s drugim Poslovnim subjektom ugovoriti takvo arhiviranje, zaštitu i čuvanje zapisa.

6 TEHNIČKE MJERE ZAŠTITE

Ovo poglavlje opisuje mjere zaštite koje se poduzimaju u cilju postizanja zahtijevane razine sigurnosti kriptografskih ključeva, aktivacijskih podataka, kritičnih sigurnosnih parametara, upravljanja ključevima i drugih mjera tehničke sigurnosti za Fina CA-ove, za Fina OCSP servise i za izdavanje Korisničkih certifikata.

6.1 Generiranje i instalacija para ključeva

6.1.1 Generiranje para ključeva

Fina provodi generiranje para ključeva Fina CA-ova koristeći algoritme za generiranje ključeva koji su sukladni s normizacijskim dokumentom ETSI TS 119 312 [15].

6.1.1.1 Generiranje para Fina CA ključeva

Postupak generiranja para Fina CA ključeva provodi se formalnom ceremonijom generiranja para ključeva za subordinirane Fina CA-ove.

Ceremonija generiranja para ključeva za Fina CA provodi se prema protokolu za generiranje ključeva u kojem su dokumentirani koraci koji se izvode za vrijeme ceremonije. Protokol za generiranje ključeva sukladan je s mjerama tehničke sigurnosti prema normi ETSI EN 319 411-1 [10].

Par ključeva za FINA CA generira se, uz minimalno dualnu kontrolu ovlaštenih osoba s povjerljivim ulogama u Fina PKI, u HSM modulu koji zadovoljava zahtjeve iz točke 6.2.1. ovih Općih pravila.

FINA CA nalazi se tijekom i nakon ceremonije generiranja parova ključeva u Fina PKI štitičenom prostoru iz točke 5.1.1. ovih Općih pravila, a pristup Fina CA dopušten je ovlaštenim osobama Fina PKI s povjerljivim ulogama, uz minimalno dualnu kontrolu.

Provođenju postupka ceremonije generiranja para ključeva za Fina CA prisustvuje javni bilježnik. Postupak ceremonije može biti sniman video kamerom ili provođenju postupka može svjedočiti Kvalificirani ocjenitelj.

O provedenom generiranju CA ključeva vodi se zapisnik s priloženim revizijskim zapisima.

Fina posjeduje izvješće Kvalificiranog ocjenitelja koji svjedoči da je postupak generiranja parova ključeva za Fina CA proveden sukladno protokolu i zahtjevima za generiranje ključeva.

6.1.1.2 Generiranje para RA ključeva

Parovi ključeva za ovlaštene osobe Fina RA mreže generiraju se u sigurnim kriptografskim uređajima koji zadovoljavaju zahtjeve iz točke 6.2.1. ovih Općih pravila. Parove ključeva generiraju Službenici za registraciju u svojim LRA uredima, a mogu ih generirati i Službenici za registraciju u Središnjem RA Fine.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	75/105

6.1.1.3 Generiranje para Korisničkih ključeva NCP+ certifikata

a) Generiranje para Korisničkih ključeva na QSCD ili sigurnom kriptografskom uređaju

Na QSCD ili sigurnim kriptografskim uređajima generiraju se parovi ključeva za sljedeće tipove certifikata koje izdaje Fina RDC 2015 CA:

- *Osobni autentikacijski certifikat (NCP+),*
- *Poslovni autentikacijski certifikat (NCP+),*
- *Aplikacijski certifikat razine 2 (NCP+),*
- *Certifikat za e-pečat Trusted liste (NCP+),*
- *Administrativni certifikat (NCP+).*

Na QSCD ili sigurnim kriptografskim uređajima generiraju se parovi ključeva za *TDU autentikacijski certifikat (NCP+)* kojeg izdaje Fina RDC-TDU 2015 CA.

QSCD i sigurni kriptografski uređaj na kojem se generiraju ključevi zadovoljavaju zahtjeve iz točke 6.2.1. ovih Općih pravila.

Za provođenje generiranja Korisničkog para ključeva za ove certifikate ovlaštene su pripadajući Potpisnici, odnosno Skrbnici, Ovlaštene predstavnici te Službenici za registraciju u Fina LRA i Službenici za registraciju u Središnjem RA Fine. Ove ovlaštene osobe generiranje Korisničkog para ključeva provode na svojim lokacijama.

Generiranje Korisničkog para ključeva za *Certifikat za e-pečat Trusted liste (NCP+)* provode Službenici za registraciju u Fina LRA ili Službenici za registraciju u Središnjem RA Fine.

Postupkom generiranja para ključeva za ove certifikate upravlja Fina.

Postupkom generiranja para ključeva za *Poslovni autentikacijski certifikat (NCP+)* može upravljati i vanjski ugovoreni pružatelj usluga povjerenja koji ujedno obavlja usluge registracije za Finu.

Upravljanje postupkom generiranja ključeva uključuje i provjeru provodi li se generiranje para ključeva u QSCD ili sigurnom kriptografskom uređaju.

b) Generiranje para Korisničkih ključeva u HSM modulu

U HSM modulu generiraju se parovi ključeva za *Aplikacijski certifikat razine 3 (NCP+)* tip certifikata kojeg izdaje Fina RDC 2015 CA.

HSM modul u kojem se generiraju ključevi zadovoljavaj zahtjeve iz točke 6.2.1. ovih Općih pravila.

Za provođenje generiranja Korisničkog para ključeva za ove certifikate ovlaštene su pripadajući Skrbnici koji generiranje Korisničkog para ključeva provode na lokaciji poslovnog subjekta.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	76/105

6.1.1.4 Generiranje para Korisničkih ključeva za NCP i LCP certifikate

Parovi ključeva za sljedeće tipove certifikata koje sukladno točki 1.1.2. ovisno o tipu certifikata izdaju Fina RDC 2015 i Fina RDC 2020 CA-ovi generiraju se softverskim modulima:

- *Osobni soft certifikat (NCP),*
- *Poslovni soft certifikat (NCP),*
- *Poslovni soft certifikat (LCP),*
- *Aplikacijski certifikat razine 1 (NCP),*
- *Aplikacijski certifikat razine 2 (NCP).*

Generiranje para Korisničkih ključeva za ove certifikate provodi Fina u svojem PKI šticeenom prostoru iz točke 5.1.1. ovih Općih pravila. Za generiranje para Korisničkih ključeva tipova certifikata *Aplikacijski certifikat razine 1 (NCP)* i *Aplikacijski certifikat razine 2 (NCP)* ovlašten je i Skrbnik.

U slučaju da generiranje para ključeva provodi Skrbnik, generiranje se provodi na lokaciji poslovnog subjekta. Generiranje para ključeva za *Aplikacijski certifikat razine 2 (NCP)* provodi se u kontroliranoj okolini na lokaciji poslovnog subjekta. Privatni ključevi štite se u softverskom zaštićenom tokenu na način opisan u točki 6.2.1. ovih Općih pravila.

6.1.1.5 Generiranje para korisničkih ključeva za certifikate koji se koriste u servisu ePotpis u oblaku

U servisu ePotpis u oblaku koriste se sljedeći tipovi nekvalificiranih certifikata koje sukladno točki 1.1.2 ovisno o tipu certifikata izdaju Fina RDC 2015 i Fina RDC 2020 CA-ovi:

- *Osobni udaljeni certifikat (NCP+),*
- *Poslovni udaljeni certifikat (NCP+),*
- *Osobni udaljeni certifikat (LCP),*
- *Poslovni udaljeni certifikat (LCP).*

Generiranje para korisničkih ključeva za ove certifikate provodi Fina u svojem PKI šticeenom prostoru iz točke 5.1.1. na sigurnom HSM modulu koji zadovoljava zahtjeve iz točke 6.2.1. dokumenta.

6.1.2 Dostava privatnog ključa Korisniku

Ako Službenik za registraciju generira svoj par ključeva smatra se da već posjeduje privatni ključ.

Ako Potpisnik, Skrbnik ili Ovlašteni predstavnik na svojoj lokaciji generira privatni ključ na QSCD uređaju, sigurnom kriptografskom uređaju ili softverskom modulu, smatra se da Potpisnik, Skrbnik, odnosno Ovlašteni predstavnik već posjeduje privatni ključ.

Ako Službenik za registraciju u Fina LRA ili Službenik za registraciju Središnjeg RA Fine na svojoj lokaciji generira privatni ključ za Potpisnika, Skrbnika ili Ovlaštenog predstavnika na

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	77/105

QSCD ili sigurnom kriptografskom uređaju, tada Fina osigurava sigurnu dostavu privatnog ključa u QSCD ili sigurnom kriptografskom uređaju Potpisniku, Skrbniku, odnosno Ovlaštenom predstavniku.

Ako Fina generira privatni ključ u softverskom modulu, tada Fina osigurava sigurnu *online* dostavu privatnog ključa i pripadajućeg certifikata u softverskom zaštićenom tokenu Potpisniku, odnosno Skrbniku.

Korisničkim privatnim ključem, koji generira Fina, a koji se koristi u sklopu servisa ePotpis u oblaku, u ime Potpisnika upravlja Fina kao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja. Ovaj privatni ključ čuva se na siguran način, zaštićeno od otkrivanja, kopiranja, izmjene, oštećivanja i uporabe od neautoriziranih osoba te Fina ovaj privatni ključ nikad ne dostavlja Potpisniku. Fina u sklopu servisa ePotpis u oblaku osigurava da Potpisnik svoj pripadajući privatni ključ ima pod svojom isključivom kontrolom.

6.1.3 Dostava javnog ključa CA-u

Korisnički javni ključ dostavlja se na certificiranje u Fina CA na način koji osigurava provjeru cjelovitosti i izvornosti javnog ključa te na način koji sigurno povezuje potvrđeni identitet Subjekta i pripadajući javni ključ koji se dostavlja.

Dostava javnog ključa obavlja se sigurnim elektroničkim komunikacijskim kanalom nakon uspješno provedene autentikacije osobe ovlaštene za provedbu generiranja Korisničkog para ključeva. Osobe ovlaštene za generiranje Korisničkog para ključeva za pojedine tipove Korisničkih certifikata navedene su u točki 6.1.1. ovih Općih pravila.

Ako generiranje para korisničkih ključeva provodi Fina smatra se da Fina već posjeduje javni korisnički ključ.

Ako par Korisničkih ključeva ne generira Fina proces zahtijevanja certifikata obuhvaća provjeru posjeduje li ili kontrolira li Potpisnik, odnosno Skrbnik privatni ključ koji je povezan s javnim ključem koji se dostavlja za izradu certifikata.

Za certifikate navedene u točki 6.1.1.3.a) ovih Općih pravila za proces zahtijevanja certifikata osigurava se da je javni ključ koji se dostavlja na certificiranje iz para ključeva koji je generiran u QSCD ili sigurnom kriptografskom uređaju.

6.1.4 Dostava javnog ključa CA pouzdajućim stranama

Javni ključevi Fina CA-ova dostupni su Pouzdajućim stranama u Fina CA certifikatima koje je izdao Fina Root CA.

Internetske adrese za izravno preuzimanje Fina Root CA, Fina RDC 2015 CA i Fina RDC-TDU 2015 CA certifikata su:

- Fina Root CA: <https://rdc.fina.hr/Root/FinaRootCA.cer>
- Fina RDC 2015 CA: <https://rdc.fina.hr/RDC2015/FinaRDCCA2015.cer>
- Fina RDC 2020 CA: <https://rdc.fina.hr/RDC2020/FinaRDCCA2020.cer>

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	78/105

- Fina RDC-TDU 2015 CA: <https://rdc.fina.hr/RDC-TDU2015/FinaRDC-TDUCA2015.cer>

6.1.5 Duljine ključeva

Duljine ključeva u Fina PKI su sljedeće:

- Fina Root CA upotrebljava *sha256WithRSA* algoritam s ključem duljine 4096 bita,
- Subordinirani Fina CA-ovi (Fina RDC 2015, Fina RDC 2020 i Fina RDC-TDU 2015) upotrebljavaju *sha256WithRSA* algoritam s ključem duljine 4096 bita,
- Fina OCSP servis upotrebljava RSA ključeve duljine 2048 bita,
- RA mreža upotrebljava RSA ključeve duljine 2048 bita,
- Korisnici upotrebljavaju RSA par ključeva duljine 2048 bita.

6.1.6 Generiranje i provjera kvalitete parametara javnog ključa

Fina CA provodi generiranje para ključeva koristeći parametre za generiranje koji su sukladni s normizacijskim dokumentom ETSI TS 119 312 [15].

Zadovoljenje zahtjeva za generiranje i provjeru kvalitete parametara ključeva osigurava se korištenjem certificiranih HSM modula, softverskim modulima u Fini, sigurnih kriptografskih uređaja i QSCD uređaja prema odgovarajućim normama navedenim u točki 6.2.1. ovih Općih pravila te strogim pridržavanjem zahtjeva navedenih u certifikacijskoj dokumentaciji tih uređaja.

Ako Skrbnik generira par ključeva sukladno točki 6.1.1.4. ovih Općih pravila, generiranje ključeva se provodi korištenjem parametara za generiranje koji su sukladni s normizacijskim dokumentom ETSI TS 119 312 [15].

6.1.7 Namjene ključeva

Fina CA u ekstenziji *Key Usage* ima postavljene vrijednosti *keyCertSign* i *cRLSign*. Fina CA pripadajući privatni ključ koristi samo za:

- potpisivanje Korisničkih certifikata i certifikata za LRA,
- potpisivanje certifikata za potpis odgovora OCSP servisa,
- potpisivanje pripadajuće CRL.

Svi certifikati iz tablica 1.1. i 1.2. iz točke 1.1.2. ovih Općih pravila, osim *Certifikata za e-pečat Trusted liste (NCP+)* namijenjeni su za podršku elektroničkim potpisima, za jaku autentikaciju i enkripciju ključa te u ekstenziji *Key Usage* imaju postavljene vrijednosti *digitalSignature* i *keyEncipherment*.

Certifikata za e-pečat Trusted liste (NCP+) namijenjen je isključivo za podršku elektroničkom pečatu *Trusted liste*.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	79/105

6.2 Zaštita privatnog ključa i tehnike upravljanja kriptografskim modulom

6.2.1 Norme i tehničke mjere zaštite kriptografskog modula

Privatni ključevi za subordinirane Fina CA-ove generiraju se i štite HSM modulima koji zadovoljavaju zahtjeve norme FIPS 140-2 [20] razina 3.

Za tipove certifikata navedene u točkama 6.1.1.2 i 6.1.1.3.a) ovih Općih pravila zaštita privatnih ključeva provodi se QSCD uređajima koji zadovoljavaju zahtjeve norme HRN EN 419 211 [16] – [19] ili sigurnim kriptografskim uređajima koji zadovoljava zahtjeve norme FIPS 140-2 [20] razina 2 ili 3.

Fina prati status certificiranosti ovih QSCD uređaja.

Za *Aplikacijski certifikat razine 3 (NCP+)* zaštita privatnih ključeva provodi se HSM modulom koji zadovoljava zahtjeve norme FIPS 140-2 [20] razina 3.

Zaštita privatnog ključa certifikata iz točke 6.1.1.4. ovih Općih pravila provodi se u softverskom zaštićenom tokenu. Za tip certifikata *Aplikacijski certifikat razine 2 (NCP)* zaštita privatnog ključa dodatno se provodi kontroliranom okolinom na lokaciji poslovnog subjekta. Za način zaštite ovih privatnih ključeva na lokaciji Fizičke osobe - građanina ili poslovnog subjekta zadužen je Potpisnik, odnosno Poslovni subjekt.

Zaštita privatnih ključeva za certifikate navedene u točki 6.1.1.5. koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku provodi se HSM modulom koji zadovoljava zahtjeve norme FIPS 140-2 [20] razina 3.

6.2.2 Upravljanje privatnim ključem od strane više osoba (n od m)

Upravljanje privatnim ključem od strane više osoba je sigurnosna mjera koja za upravljanje privatnim ključem zahtijeva autorizaciju više osoba.

HSM moduli kojima se štite privatni ključevi Fina CA-ova i HSM moduli kojima se štite Korisnički privatni ključevi servisa ePotpis u oblaku smješteni su u prostoru najviše razine sigurnosti unutar Fina PKI šticećenog prostora. Fizički pristup ovim HSM modulima provodi se uz dualnu kontrolu ovlaštenih osoba s povjerljivim ulogama u Fina PKI.

Upravljanje privatnim ključevima Fina CA-ova i Korisničkim privatnim ključevima koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku provodi se fizičkim pristupom HSM modulu, uz autorizaciju dvije ovlaštene osobe s povjerljivim ulogama u Fina PKI.

6.2.3 Sigurno skladištenje privatnog ključa

Sigurno skladištenje privatnih ključeva Fina CA-ova se ne primjenjuje.

Nije dozvoljeno skladištenje privatnih korisničkih ključeva povezanih s nekvalificiranim certifikatima.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	80/105

Fina CA-ovi uništavaju sve kopije korisničkih privatnih ključeva nakon dostave privatnog ključa Korisniku.

6.2.4 Sigurnosno kopiranje privatnog ključa

Sigurnosno kopiranje privatnih ključeva Fina CA-ova provodi se u prostoru najviše razine sigurnosti unutar Fina PKI štice prostora uz dualnu kontrolu ovlaštenih osoba s povjerljivim ulogama u Fina PKI. Privatni Fina CA ključ dohvaća se iz HSM modula isključivo u enkriptiranom obliku te se u tom obliku kopira i čuva u sigurnom prostoru najviše razine sigurnosti unutar Fina PKI štice prostora na odvojenim lokacijama.

Fizički pristup sigurnosnim kopijama privatnih ključeva Fina CA-ova imaju isključivo ovlaštene osobe s povjerljivim ulogama u Fina PKI uz dualnu kontrolu.

Fina nikada ne provodi sigurnosno kopiranje Korisničkih privatnih ključeva koji su zaštićeni QSCD uređajima ili sigurnim kriptografskim uređajima koji se uručuju korisnicima, ili softverskim tokenima, a koji su povezani s nekvalificiranim certifikatima.

Potpisnik, odnosno Skrbnik odgovoran je za zaštitu kopija privatnih ključeva za tipove certifikata iz točke 6.1.1.4. ovih Općih pravila te je odgovoran u slučaju njihovog neovlaštenog korištenja na isti način kao i originala, a sukladno točki 9.6.3. ovih Općih pravila.

Privatni ključevi povezani s certifikatima koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku dohvaćaju se iz HSM modula isključivo u enkriptiranom obliku te se pohranjuju u bazu podataka. Sigurnosne kopije privatnih ključeva u enkriptiranom obliku čuvaju se u Fina PKI štice prostora na odvojenim lokacijama. Broj sigurnosnih kopija privatnih ključeva certifikata ne prelazi broj neophodan za osiguravanje kontinuiteta usluge.

6.2.5 Arhiviranje privatnog ključa

Fina ne arhivira privatne ključeve Fina PKI i ne arhivira privatna ključeve Korisnika.

6.2.6 Prijenos privatnog ključa

Za vrijeme dok je izvan HSM modula privatni ključ je zaštićen enkriptiranjem na način koji osigurava jednaku razinu sigurnosti kao i kad se ključ nalazi u HSM modulu. Prijenos privatnog ključa provode samo ovlaštene osobe s povjerljivim ulogama u Fina PKI, uz dualnu kontrolu unutar PKI štice prostora iz točke 5.1.1. ovih Općih pravila.

Kad se korisnički privatni ključ certifikata navedenih u točki 6.1.1.5. koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku prenosi iz ili u HSM modul, za vrijeme dok je izvan HSM modula privatni ključ je zaštićen enkriptiranjem na način koji osigurava jednaku razinu sigurnosti kao i kad se ključ nalazi u HSM modulu.

Kod prijenosa privatnih ključeva iz jednog HSM modula u drugi HSM privatni ključ se prenosi samo u HSM jednake ili više razine sigurnosti u odnosu na HSM iz kojega se privatni ključ prenosi.

Prijenos privatnih ključeva za tipove certifikata iz točke 6.1.1.4. ovih Općih pravila u drugi spremnik privatnog ključa provodi Potpisnik, odnosno Skrbnik na način da se privatni ključ prenosi samo u kriptografski modul jednake ili više razine sigurnosti u odnosu na kriptografski modul iz kojega se privatni ključ prenosi. Privatni ključ se prije prijenosa enkriptira kako bi tijekom prijenosa bio adekvatno zaštićen.

6.2.7 Spremanje privatnog ključa u kriptografskom modulu

Privatni ključevi Fina CA-ova zaštićeni su HSM modulima i mogu se koristiti jedino ako su propisno aktivirani.

Privatni ključevi *Aplikacijskog certifikata razine 3 (NCP+)* zaštićeni su HSM modulima i mogu se koristiti jedino ako su propisno aktivirani.

Privatni ključevi povezani s certifikatima navedenim u točki 6.1.1.5. koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku zaštićeni su HSM modulima i mogu se koristiti jedino ako su propisno aktivirani.

Nema ograničenja obzirom na format u kojem su privatni ključevi spremljeni u HSM modulima.

6.2.8 Metoda aktivacije privatnog ključa

Aktivacija privatnih ključeva Fina CA-ova provodi se prema postupcima i uz zadovoljenje zahtjeva određenih u certifikacijskom dokumentu upotrijebljenog HSM modula kojim je Fina CA ključ zaštićen, uz dualnu kontrolu ovlaštenih osoba s povjerljivim ulogama u Fina PKI.

Aktivaciju privatnih ključeva Korisničkih nekvalificiranih certifikata iz tablica 1.1 i 1.2. iz točke 1.1.2. ovih Općih pravila provodi pripadajući Potpisnik, Skrbnik, odnosno Autor pečata korištenjem odgovarajućih aktivacijskih podataka. Aktivacija privatnog ključa obavlja se na siguran način.

Aktivacija privatnog ključa u servisu ePotpis u oblaku obavlja se za izradu pojedinačnog elektroničkog potpisa te za izradu ograničenog broja više uzastopnih elektroničkih potpisa. Ovo ograničenje može biti temeljeno na ograničenom broju elektroničkih potpisa ili na ograničenom vremenskom okviru u kojem autenticirani i autorizirani Potpisnik može elektronički potpisivati.

6.2.9 Metoda deaktivacije privatnog ključa

Deaktivacija privatnog ključa Fina CA-ova provodi se prema postupcima i uz zadovoljenje zahtjeva određenih u certifikacijskom dokumentu upotrijebljenog HSM modula, uz dualnu kontrolu ovlaštenih osoba s povjerljivim ulogama u Fina PKI.

Aktivirani Korisnički sigurni kriptografski i QSCD uređaji te softverski moduli ne smiju biti ostavljeni bez nadzora.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	82/105

Privatni ključevi certifikata navedenih u točki 6.1.1.3. ovih Općih pravila deaktiviraju se prestankom napajanja uređaja, zaustavljanjem Korisničke aplikacije za potpisivanje ili pečatiranje te naredbom iz Korisničke aplikacije za deaktivaciju uređaja.

Privatni ključevi certifikata navedenih u točki 6.1.1.4. ovih Općih pravila zaštićeni softverskim tokenom deaktiviraju se zaustavljanjem Korisničke aplikacije za potpisivanje ili pečatiranje te naredbom iz Korisničke aplikacije za deaktivaciju softverskog tokena.

Privatni ključevi certifikata koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku deaktiviraju se automatizmom od strane servisa ePotpis u oblaku:

- završetkom postupka izrade pojedinačnog elektroničkog potpisa,
- završetkom postupka izrade zadnjeg elektroničkog potpisa iz slijeda ograničenog broja više uzastopnih elektroničkih potpisa autenticiranog i autoriziranog Potpisnika,
- završetkom ograničenog vremenskog okvira u kojem autenticirani i autorizirani Potpisnik može inicirati izradu više elektroničkih potpisa.

Privatni ključevi povezani s NCP+ i LCP certifikatima koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku deaktiviraju se i zaustavljanjem aplikacije za potpisivanje od strane Potpisnika.

Deaktivirani privatni ključevi mogu se ponovno koristiti tek nakon ponovne aktivacije pripadajućim aktivacijskim podacima.

6.2.10 Metoda uništavanja privatnog ključa

Postupak uništavanja privatnog Fina CA ključa provodi se nakon isteka perioda važenja privatnog ključa, zbog kompromitiranja ili sumnje u kompromitiranost privatnog ključa, ili zbog prestanka njegova korištenja, a izvodi se od strane ovlaštenih osoba s povjerljivim ulogama u Fina PKI uz minimalno dualnu kontrolu. Postupak uništavanja privatnog Fina CA ključa uključuje i uništavanje svih sigurnosnih kopija tog privatnog ključa.

Uništavanje privatnog Fina CA ključa provodi se na način određen internim Fininim dokumentima, a koji osigurava da se nakon uništenja privatni ključ ni na koji način ne može oporaviti ili ponovno koristiti.

O uništenju privatnog Fina CA ključa vodi se zapisnik.

Uništenje Korisničkih privatnih ključeva pohranjenih u HSM modulu provodi Skrbnik na način koji osigurava da se nakon uništenja privatni ključ ni na koji način ne može oporaviti ili ponovno koristiti.

Uništenje Korisničkih privatnih ključeva pohranjenih u QSCD ili sigurnim kriptografskim uređajima moguće je fizičkim uništenjem kriptografskih odnosno QSCD uređaja.

Uništenje privatnih ključeva Potpisnika pohranjenih u sklopu servisa ePotpis u oblaku provodi se sigurnom metodom uništenja ključeva kojom se osigurava da se nakon uništenja privatni ključ ni na koji način ne može oporaviti ili ponovno koristiti.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	83/105

Uništenje privatnih ključeva pohranjenih u softverskim zaštićenim tokenima moguće je prikladnim aplikacijama ili softverskim alatima za uništavanje podataka.

Uništenje privatnih ključeva odgovornost je Potpisnika, Skrbnika, odnosno Autora pečata.

6.2.11 Ocjena kriptografskog modula

Ocjena HSM modula, sigurnih kriptografskih i QSCD uređaja provodi se certificiranjem prema odgovarajućim normama za kriptografske module navedenim u točki 6.2.1. ovih Općih pravila.

6.3 Ostali vidovi upravljanja parom ključeva

6.3.1 Arhiviranje javnog ključa

Javni ključevi Fina CA-ova sastavni su dio pripadajućih CA certifikata koji se arhiviraju sukladno točkama 5.5.3. i 5.5.4. ovih Općih pravila, a u arhivi se čuvaju na rok iz točke 5.5.2. ovih Općih pravila.

Javni ključevi Potpisnika i poslovnog subjekta sastavni su dio pripadajućih Korisničkih certifikata te se arhiviraju sukladno točkama 5.5.3. i 5.5.4. ovih Općih pravila, a u arhivi se čuvaju na rok iz točke 5.5.2. ovih Općih pravila.

6.3.2 Vremenski period važenja certifikata i korištenja para ključeva

Rok važenja certifikata po vrstama je definiran u Tablici 6.1.

Certifikat	Rok
Fina CA certifikat	10 godina
Certifikati standardne razine sigurnosti	Ne dulje od 5 godina
Certifikati srednje razine sigurnosti	2 godine
Certifikati visoke razine sigurnosti	1 godina

Tablica 6.1. Periodi važenja certifikata

Period važenja Fina CA certifikata ne smije biti izvan perioda važenja Fina Root CA certifikata.

Vremenski period važenja privatnog ključa jednak je vremenskom periodu važenja pripadajućeg certifikata. Privatni ključevi ne smiju se upotrebljavati nakon isteka perioda važenja pripadajućih certifikata, nakon opoziva certifikata ili za vrijeme dok je certifikat suspendiran.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	84/105

6.4 Aktivacijski podaci

6.4.1 Generiranje i instalacija aktivacijskih podataka

Aktivacijski podaci povezani s privatnim ključevima za Fina CA-ove generiraju se i instaliraju prilikom provođenja formalne ceremonije generiranja para ključeva za subordinirane Fina CA-ove.

Aktivacijske podatke za Fina RA mrežu generiraju Službenici za registraciju uporabom prikladnog generatora slučajnih brojeva.

Inicijalne aktivacijske podatke za QSCD i sigurne kriptografske uređaje generira Središnji RA, odnosno vanjski ugovoreni RA te se aktivacijski podaci čuvaju na siguran način do njihove isporuke Potpisnicima, Skrbnicima, odnosno Ovlaštenim predstavnicima.

Za privatne ključeve povezane s certifikatima iz točke 6.1.1.4. ovih Općih pravila aktivacijske podatke generira Potpisnik, odnosno Skrbnik.

Aktivacijske podatke za *Aplikacijski certifikat razine 3 (NCP+)* certifikate generira Skrbnik.

Ako aktivacijske podatke generira Potpisnik isti je odgovoran za sigurnost i zadovoljenje propisane kvalitete aktivacijskih podataka.

Ako aktivacijske podatke generira Skrbnik ili Ovlašteni predstavnik, za sigurnost i zadovoljenje propisane kvalitete aktivacijskih podataka odgovoran je pripadajući Poslovni subjekt.

Aktivacijske podatke za privatne ključeve koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku generira Potpisnik. Sustav vanjskog ugovorenog RA može pružati podršku za autentikaciju Potpisnika koji su registrirani u vanjskom ugovorenom RA. Samo su Potpisniku poznati aktivacijski podaci kojima mogu aktivirati pripadajući privatni ključ u servisu ePotpis u oblaku.

6.4.2 Zaštita aktivacijskih podataka

Aktivacijski podaci povezani s privatnim ključem Fina CA-ova čuvaju se na siguran način.

Aktivacijski podaci QSCD ili sigurnih kriptografskih uređaja distribuiraju se Potpisnicima, Skrbnicima odnosno Ovlaštenim predstavnicima odvojenim kanalom u odnosu na uručivanje QSCD ili sigurnih kriptografskih uređaja.

Ako aktivacijske podatke za certifikate iz točke 6.1.1.4. ovih Općih pravila generira Fina tada ih Fina Ovlaštenom predstavniku dostavlja na siguran način.

Potpisnici, Skrbnici, odnosno Autor pečata zaduženi su i odgovorni za zaštitu i čuvanje aktivacijskih podataka pripadajućih privatnih ključeva.

Ako sustav vanjskog ugovorenog RA pruža podršku za autentikaciju Potpisnika na ePotpis u oblaku u cilju aktiviranja privatnih ključeva Potpisnika koji se koriste u sklopu servisa ePotpis

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	85/105

u oblaku tada se vanjski RA ugovorom obvezuje osiguravati zaštitu podataka koji sudjeluju u postupku aktivacije privatnih ključeva.

Aktivacijski podaci ne smiju se čuvati zajedno sa QSCD ili sigurnim kriptografskim uređajem na kojeg se odnose.

6.4.3 Ostale odredbe o aktivacijskim podacima

Aktivacijski podaci za privatne ključeve Korisničkih certifikata se mogu mijenjati periodički kako bi se smanjila mogućnost njihova otkrivanja.

Ova Opća pravila ne postavljaju dodatne zahtjeve na životni ciklus aktivacijskih podataka Korisničkih certifikata.

Dodatna pravila o uvjetima i životnom ciklusu aktivacijskih podataka subjekata mogu biti određena u ugovoru o obavljanju usluga certificiranja.

6.5 Upravljanje računalnom sigurnošću

6.5.1 Posebni tehnički zahtjevi na računalnu sigurnost

Pristup IT sustavu i aplikacijama u Fina PKI imaju isključivo ovlaštene osobe nakon autentikacije.

Za sve korisničke račune koji mogu izravno pokrenuti izdavanje certifikata nužna je dvofaktorska autentikacija.

Izmjena i objava statusa opozvanosti certifikata provodi se uz dvofaktorsku autentikaciju i obveznu kontrolu pristupa.

Fina PKI sustav provodi kontinuirano praćenje i posjeduje alarmni sustav u svrhu detektiranja, bilježenja i pravovremenog reagiranja na pokušaje nedozvoljenog pristupa resursima sustava.

6.5.2 Ocjena računalne sigurnosti

U cilju sigurnosti i kvalitete pružanja usluga povjerenja Fina ima uspostavljen sustav upravljanja informacijskom sigurnošću sukladan normi ISO/IEC 27001 [8].

6.6 Tehničke kontrole životnog ciklusa

6.6.1 Kontrole razvoja sustava

Pri nabavi razvoja softvera od vanjskog izvođača, Fina ugovorom s dobavljačem osigurava sigurnosne principe razvoja sustava.

Analiza sigurnosnih zahtjeva provodi se u fazi dizajna i specifikacije bilo kojeg projekta razvoja Fina PKI sustava kako bi se osiguralo da je sigurnost ugrađena u informacijske tehnologije u Fina PKI sustavima.

Softver koji se koristi za pružanje usluge izdavanja nekvalificiranih certifikata potječe iz pouzdanog izvora te ga odobrava osoba zadužena za sigurnost u Fina PKI. Nove verzije softvera testiraju se u testnom okruženju. Implementacija softvera u produkciju provodi se u skladu s dokumentiranim postupcima upravljanja promjenama.

6.6.2 Kontrole upravljanja sigurnošću

Fina provodi provjeru svih dijelova sustava certificiranja u Fina PKI produkcijskoj hijerarhiji zasnovanoj na Fina Root CA u odnosu na sigurnost, pouzdanost i kvalitetu djelovanja, a u skladu s važećim propisima iz točke 9.14. ovih Općih pravila.

U slučaju povrede sigurnosti sustava certificiranja ili gubitka njegovog integriteta koji može imati značajan utjecaj na pružanje usluge povjerenja ili na zaštitu osobnih podataka Fina će u roku od 24 sata o istome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva kao tijelo nadležno za nadzor pružatelja usluga povjerenja te prema potrebi, druga nadležna tijela. U slučaju da gubitak integriteta može imati negativni utjecaj na Korisnike Fininih usluga povjerenja Fina će o istome bez odgode obavijestiti sve Fizičke osobe i Poslovne subjekte na koje povreda sigurnosti može utjecati.

6.6.3 Sigurnosne kontrole životnog ciklusa

Fina provodi upravljanje promjenama u Fina PKI kako bi se promjene izvodile iz opravdanog razloga te na kontrolirani i formalizirani način.

Integritet sustava certificiranja i informacija štiti se antivirusnom zaštitom i uporabom autoriziranog softvera.

Provodi se praćenje raspoloživih kapaciteta sustava certificiranja te se procjenjuje zadovoljenje postojećih kapaciteta za buduće potrebe sustava kako bi se pravodobno planiralo njihovo proširenje.

6.7 Provjera mrežne sigurnosti

Sigurnost računalne mreže Fina PKI sustava zasnovana je na konceptu odjeljivanja mreže na mrežne zone različitih razina. Mrežne zone odjeljuju se vatrozidovima koji propuštaju samo nužan mrežni promet. Na sve sustave locirane unutar jedne mrežne zone primjenjuju se jednake sigurnosne mjere.

Pristup i komunikacija između zona je ograničen na autorizirano osoblje s povjerljivim ulogama nužno za pružanje usluge. Nepotrebne komunikacije, računari, portovi, protokoli i servisi su eksplicitno zabranjeni ili deaktivirani.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	87/105

Interna računalna mreža Fina PKI zaštićena je od neovlaštenog pristupa, uključujući pristup Korisnika i trećih strana.

Svi sustavi kritični za pružanje usluga povjerenja smješteni su u Fina PKI šticeinom prostoru.

CA sustavi posebno su sigurnosno podešeni i očvršćeni.

Mrežna komponente Fina PKI sustava čuvaju se u fizički i logički sigurnom okruženja i usklađenost njihove konfiguracije periodički se provjerava.

6.8 Uporaba vremenskog žiga

Vremenski žig se ne upotrebljava u opsegu usluga certificiranja iz ovih Općih pravila.

Vrijeme u sustavu certificiranja Fine usklađeno je s UTC točnim vremenom. Revizijski zapisi PKI sustava sadržavaju točan podatak o datumu i vremenu njihovog nastanka, uz odstupanje manje od +/- 1 s.

7 SADRŽAJ CERTIFIKATA, LISTA OPOZVANIH CERTIFIKATA I OCSP PROFILI

7.1 Profil certifikata

Profili certifikata iz opsega ovih Općih pravila koje izdaju subordinirani Fina CA-ovi usklađeni su s normama ETSI EN 319 411-1 [10] i ETSI EN 319 412 [11] – [13].

Subordinirani Fina CA-ovi izdaju certifikate prema profilima koji su određeni ovim Općim pravilima. Ovisno o namjeni certifikata, pravilima prema kojima je certifikat izdan, razini sigurnosti i načinu čuvanja pripadajućih privatnih ključeva, svaki tip certifikata ima definiran jedinstveni OID općih pravila certificiranja (CP OID).

U tablicama 1.1. i 1.2. točke 1.1.2. ovih Općih pravila naveden je popis tipova certifikata s pripadajućim CP OID-ovima koje izdaju subordinirani Fina CA-ovi.

7.1.1 Broj(evi) verzije

Certifikati su sukladni verziji 3 prema X.509 specifikaciji.

7.1.2 Ekstenzije certifikata

Dokument s opisom profila certifikata dostupan je na internetskim stranicama Fina repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila

7.1.3 Identifikator objekta (OID) algoritama

Algoritmi s pripadajućim OID identifikatorima za sve certifikate certifikata koje izdaju subordinirani Fina CA-ovi prikazani su u Tablici 7.1.

Algoritam	OID
sha256WithRSAEncryption	1.2.840.113549.1.1.11
rsaEncryption	1.2.840.113549.1.1.1

Tablica 7.1. Algoritmi s pripadajućim OID identifikatorima

7.1.4 Oblici naziva

Oblici naziva za Fina Root CA i njemu subordinirane Fina CA-ove opisani su u točki 1.3.1. ovih Općih pravila.

Oblici naziva za certifikate koje izdaju subordinirani Fina CA-ovi opisani su u točkama 3.1.1. i 3.1.4. ovih Općih pravila.

7.1.5 Ograničenja u nazivima

Ekstenzija *Name Constraints* se ne koristi.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	89/105

7.1.6 Identifikator objekta (OID) općih pravila certificiranja

Ekstenzija *Certificate Policies* certifikata sadrži odgovarajuće CP OID-ove općih pravila certificiranja naveden u tablicama 1.1. i 1.2 u točki 1.1.2. ovih Općih pravila.

7.1.7 Uporaba ekstenzije *Policy Constraints*

Ekstenzija *Policy Constraints* se ne koristi.

7.1.8 Sintaksa i semantika kvalifikatora općih pravila

Kvalifikator općih pravila u ekstenziji *Certificate Policies* sadrži dva pokazivača u URI formatu koji sadrže internetsku adresu Pravidnika o postupcima certificiranja za nekvalificirane certifikate [26] na hrvatskom i engleskom jeziku.

7.1.9 Procesne semantike za kritičnu ekstenziju *Certificate Policies*

Nema odredbi.

7.2 Profil CRL

Profil CRL koje izdaju subordinirani Fina CA-ovi sukladan je preporuci IETF RFC 5280 [22].

7.2.1 Broj(evi) verzije

CRL su sukladne verziji 2 prema X.509 specifikaciji.

7.2.2 CRL i ekstenzije unosa u CRL

Ekstenzije CRL koje se koriste u CRL listama i u elementima unosa CRL lista koje izdaju Fina CA-ovi definirane su u tablici 7.2.

Ekstenzije	Kritično	Vrijednost
crlExtensions		
cRLNumber	NE	Jednolično rastući serijski broj CRL duljine do 20 okteta.
AuthorityKeyIdentifier	NE	SHA-1 hash vrijednost duljine 160 bita
ExpiredCertsOnCRL	NE	Datum i vrijeme od kojeg se u CRL počinje čuvati informacije o statusu opoziva za istekle certifikate.
crlEntryExtensions		
reasonCode	NE	Kod razloga opoziva certifikata

Tablica 7.2. Ekstenzije CRL liste i elemenata unosa CRL listi koje izdaju Fina CA-ovi

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	90/105

7.3 OCSP profil

Profil odgovora Fina OCSP servisa usklađen je s dokumentom IETF RFC 6960 [23].

7.3.1 Broj(evi) verzije

Profil odgovora Fina OCSP servisa sukladan je verziji 1 prema dokumentu IETF RFC 6960 [23].

7.3.2 OCSP ekstenzije

U odgovor Fina OCSP servisa uključene su slijedeće ekstenzije:

1. *Nonce*
2. *Extended Revoked Definition*

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	91/105

8 PROVJERA SUKLADNOSTI

Nadzor nad radom Fine kao pružatelja usluga povjerenja reguliran je Uredbom (EU) br. 910/2014 [1] i Zakonom o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 [2], a provodi ga središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva.

Nadzor nad radom Fine kao pružatelja usluga povjerenja u području praćenja provedbe propisa o zaštiti osobnih podataka provodi Agencija za zaštitu osobnih podataka.

Provjera sukladnosti obavlja se u cilju potvrđivanja da Fina kao pružatelj usluga povjerenja i usluge izdavanja nekvalificiranih certifikata koje Fina pruža ispunjavaju zahtjeve utvrđene Uredbom (EU) br. 910/2014 [1], Zakonom o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 [2] te normom ETSI EN 319 411-1 [10].

8.1 Učestalost ili okolnosti ocjene sukladnosti

Provjere sukladnosti u radu Fina PKI su vanjske provjere sukladnosti i interne provjere sukladnosti.

Interne i vanjske provjere sukladnosti u radu Fina PKI provode se i kod vanjskih ugovorenih RA-ova.

8.1.1 Vanjska provjera sukladnosti

Potpuna vanjska provjera sukladnosti provodi se najmanje svakih 24 mjeseci, sukladno Uredbi (EU) br. 910/2014 [1] i zahtjevima norme ETSI EN 319 403 [14]. Vanjski nadzorni audit (vanjska nadzorna provjera sukladnosti) provodi se na godišnjoj razini između vanjskih provjera sukladnosti.

8.1.2 Interna provjera sukladnosti

Interna provjera sukladnosti provodi se prije početka pružanja nove usluge povjerenja, periodično najmanje svakih 12 mjeseci te nakon značajnijih promjena u radu Fina PKI.

8.2 Identitet/kvalifikacije ocjenitelja

Vanjsku provjeru sukladnosti provodi tijelo za ocjenjivanje sukladnosti. Osposobljenost tijela za ocjenjivanje sukladnosti i osposobljenost pripadajućih ocjenitelja dokazuje se akreditacijom tijela za ocjenjivanje sukladnosti prema normi ETSI EN 319 403 [14].

Internu provjeru sukladnosti provode interni ocjenitelji sukladnosti koji zajedno raspolažu znanjima i razumijevanjem:

- odredbi norme ETSI EN 319 411-1 [10],
- PKI područja te područja informacijske sigurnosti,
- zakonske regulative iz područja pružanja usluga povjerenja.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	92/105

8.3 Odnos ocjenitelja s predmetom ocjenjivanja sukladnosti

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti i pripadajući ocjenitelji neovisni su od Fine i Fininih sustava ocjenjivanja.

Interni ocjenitelji sukladnosti ne ocjenjuju sukladnost iz vlastitog djelokruga odgovornosti.

8.4 Predmeti ocjenjivanja sukladnosti

Predmeti ocjenjivanja sukladnosti obuhvaćaju slijedeća područja pružanja usluga povjerenja:

- cjelovitost i točnost dokumentacije,
- implementiranost zahtjeva za usluge povjerenja,
- organizacijski procesi i procedure,
- tehničke procese i procedure,
- implementirane mjere informacijske sigurnosti,
- vjerodostojne sustave,
- fizičku sigurnost predmetnih lokacija.

Opis predmetnog ocjenjivanja sukladnosti definiran je planom ocjenjivanja sukladnosti.

8.5 Mjere u slučaju nesukladnosti

Ako je u pružanju usluga povjerenja utvrđena nesukladnost Fina će poduzeti potrebne korake kako bi otklonila nesukladnost, i ako je primjenjivo u roku koji je odredilo nadzorno tijelo.

Za vrijeme prekida izdavanja nekvalificiranih certifikata određenog tipa zbog utvrđene značajne neusklađenosti, Fina će izdavati samo one certifikate tog tipa u kojima je naznačeno da služe za interne i testne svrhe te će osigurati da ti certifikati ne budu dostupni ni jednom drugom Korisniku.

8.6 Priopćavanje rezultata

Rezultati interne provjere sukladnosti povjerljive su prirode i Fina ih ne objavljuje javno.

Fina javno objavljuje sažetak izvješća ili potvrdu o provedenoj vanjskoj provjeri sukladnosti. Nesukladnosti utvrđene tijekom vanjske provjere sukladnosti se smatraju povjerljivim informacijama i one se ne objavljuju.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	93/105

9 OSTALE POSLOVNE I PRAVNE ODREDBE

9.1 Naknade za usluge

Fina i vanjski ugovoreni RA, sukladno uvjetima iz sklopljenog ugovora, obavještavaju Korisnike i Pouzdajuće strane o svim uslugama koje se naplaćuju. Ukoliko posebnim ugovorom nije drugačije određeno, usluge se naplaćuju sukladno cjeniku Fine. Cjenik svih usluga koje se naplaćuju objavljen je na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

Fina zadržava pravo izmjene cjenika. Izmjene cjenika objavljuju se na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

9.1.1 Naknade za izdavanje ili obnovu certifikata

Fina sukladno objavljenom cjeniku naplaćuje naknadu za usluge izdavanja i obnove certifikata koje Korisnicima izdaju Fina CA-ovi.

9.1.2 Naknade za pristup certifikatu

Fina ne naplaćuje naknadu za pristup certifikatima.

9.1.3 Naknade za opoziv i pristup informacijama o statusu certifikata

Fina sukladno objavljenom cjeniku naplaćuje naknadu za uslugu opoziva certifikata te može odrediti i naplaćivati primjerenu naknadu za suspenziju i reaktivaciju certifikata.

Fina uvijek po svakom zaprimljenom zahtjevu u rok ovima navedenim u točki 4.9.1. provodi opoziv i suspenziju certifikata, neovisno o statusu plaćanja pojedinog zahtjeva.

Fina ne naplaćuje uslugu davanja informacija o statusu opozvanosti ili suspendiranosti certifikata koju pruža u vidu OCSP servisa ili objave CRL.

9.1.4 Naknade za ostale usluge

Fina ili vanjski ugovoreni RA, sukladno uvjetima iz sklopljenog ugovora, mogu odrediti i naplaćivati primjerene naknade i za ostale usluge kao što su registracija poslovnog subjekta ili Korisnika, promjena podataka u certifikatu, isporuka certifikata i opreme na lokaciju Korisnika i sl.

Za pristup ovim Općim pravilima i CPS_{NQC-eIDAS} dokumentu [26] ne naplaćuju se naknade.

9.1.5 Povrat naknada

Povrat naknade Fina Korisnicima isplaćuje u slučaju pogrešne uplate ili preplate.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	94/105

9.2 Financijska odgovornost

Fina kao pružatelj usluga povjerenja posjeduje financijsku stabilnost te raspolaže dostatnim financijskim sredstvima koja osiguravaju nesmetano pružanje usluga certificiranja u skladu s ovim Općim pravilima.

9.2.1 Pokrivenost osiguranjem

Fina kao pružatelj usluga povjerenja ima osiguran rizik od odgovornosti za štete koje nastanu obavljanjem usluga certificiranja.

Fina dodatno osigurava imovinu policom osiguranja koja pokriva osiguranje od rizika požara, vremenskih nepogoda, poplava, eksplozija, udar vozila, pad ili udar letjelice, demonstracija, osiguranje opreme, strojne opreme, elektroničkih i komunikacijskih uređaja, instalacija i sl.

Fina može od vanjskog ugovorenog RA-a zahtijevati da se osigura od šteta koje mogu nastati obavljanjem usluga ugovorenih s vanjskim RA.

9.2.2 Druga sredstva

Nema odredbi.

9.2.3 Osiguranje ili garancije krajnjim Korisnicima

Vidi točku 9.2.1.

9.3 Povjerljivost poslovnih podataka

9.3.1 Opseg povjerljivih poslovnih podataka

Povjerljivi poslovni podaci su svi podaci, u bilo kojem obliku, koje na bilo koji način između sebe razmjene sudionici u svezi s uspostavom i pružanjem usluga certificiranja, a koje sudionici označe povjerljivim, ili određenom vrstom ili stupnjem tajnosti, ili koji su po prirodi povjerljivi jer bi njihovo neovlašteno otkrivanje moglo prouzročiti štetu sudioniku.

9.3.2 Podaci koji se ne smatraju povjerljivim poslovnim podacima

Podaci koji se ugrađuju u sadržaj certifikata, podaci o statusu certifikata te podaci i dokumenti javno objavljeni u Fina PKI repozitoriju ne smatraju se povjerljivim poslovnim podacima.

9.3.3 Odgovornost za zaštitu povjerljivih poslovnih podataka

Svaki sudionik obvezan je štiti povjerljive poslovne podatke iz točke 9.3.1. ovih Općih pravila, koje je saznao na bilo koji način, sukladno propisima koji uređuju zaštitu podataka prema vrsti podatka, odnosno vrsti i stupnju tajnosti podataka. U protivnom odgovara za nastalu štetu.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	95/105

9.4 Zaštita osobnih podataka

Fina posvećuje pažnju zaštiti osobnih podataka koje prikuplja, pohranjuje i upotrebljava u svrhu pružanja usluge certificiranja iz opsega ovih Općih pravila te s osobnim podacima postupa sukladno Uredbi (EU) 2016/679 [6] i Zakonu o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka [7]

Podnošenjem zahtjeva za izdavanje certifikata i sklapanjem ugovora o pružanju usluga certificiranja fizičke osobe daju Fini suglasnost za korištenje i obradu njihovih osobnih podataka prikupljenih u postupku registracije sukladno važećoj zakonskoj regulativi te suglasnost za čuvanje tih podataka u trajanju od najmanje 10 godina od prestanka valjanosti certifikata na kojeg se podaci odnose.

9.4.1 Plan zaštite osobnih podataka

Fina ima i provodi Politiku zaštite osobnih podataka kojom se utvrđuju načela obrade osobnih podataka fizičkih osoba te kojom se izražava svijest, znanje i predanost za poštivanje prava i sloboda pojedinaca pri obradi osobnih podataka, a kojih se Fina mora pridržavati u svojem poslovanju. Osobne podatke prikupljene za potrebe pružanja usluga certificiranja Fina obrađuje u opsegu koji je primjeren, relevantan i ograničen samo za pružanje te usluge.

Fina stručnim znanjem, pouzdanošću, resursima, poštivanjem propisanih tehničkih, organizacijskih i sigurnosnih mjera jamči obradu osobnih podataka sukladno Uredbi (EU) 2016/679 [6] i Zakonu o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka [7].

Mjere zaštite povjerljivosti i cjelovitosti osobnih podataka primjenjuju se prilikom razmjene osobnih podataka Korisnika između RA mreže i sustava certificiranja te prilikom čuvanja i arhiviranja osobnih podataka Korisnika do njihovog izlučivanja iz arhive i uništavanja.

Potrebne mjere zaštite osobnih podataka provode i ugovoreni RA-ovi.

9.4.2 Povjerljivi osobni podaci

U postupku registracije Korisnika i nakon toga, Fina ili vanjski ugovoreni RA ovlašteni su prikupljati osobne podatke koji su potrebni za valjano utvrđivanje identiteta Korisnika te druge podatke potrebne za valjano pružanje usluga certificiranja. Osobni podaci koje prikupi Fina ili vanjski ugovoreni RA i koji nisu sadržaj certifikata su povjerljivi osobni podaci koje Fina propisno štiti.

9.4.3 Osobni podaci koji nisu povjerljivi

Osobni podaci koje u postupku registracije Korisnika i nakon toga prikupi Fina ili vanjski ugovoreni RA i koji su sadržaj certifikata su osobni podaci koji zbog dostupnosti svima zainteresiranima nisu povjerljivi.

Sklapanjem ugovora o pružanju usluga certificiranja Potpisnici daju suglasnost za objavu certifikata u javnom imeniku,

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	96/105

9.4.4 Odgovornost za zaštitu osobnih podataka

Fina je odgovorna za zaštitu osobnih podataka prikupljenih u svrhu pružanja usluga certificiranja.

Ugovorima s vanjskim ugovorenim RA Fina regulira odgovornost za zaštitu osobnih podataka u ugovorenim RA.

9.4.5 Ovlaštenje za korištenje osobnih podataka

Fina je ovlaštena, osim za potrebe ispunjenja zakonskih obveza, odnosno ugovornih obveza po ugovoru o certificiranju, koristiti ili objavljivati osobne podatke samo temeljem pisane suglasnosti fizičkih osoba na koje se ti podaci odnose.

9.4.6 Dostupnost podataka mjerodavnim tijelima

Fina neće činiti dostupnima podatke iz točaka 9.3.1. i 9.4.2. ovih Općih pravila osim u slučajevima propisanim zakonom ili kada to pisano zahtjeva mjerodavni sud, upravno ili neko drugo mjerodavno državno tijelo.

9.4.7 Ostale okolnosti objave podataka

Nema odredbi.

9.5 Prava intelektualnog vlasništva

Ovaj dokument Općih pravila kao i druga Finina dokumentacija objavljena na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. je intelektualno vlasništvo Fine.

Fina ne polaže pravo intelektualnog vlasništva na softver koji se koriste u Fina PKI, a koji je u vlasništvu trećih osoba

Vlasnik privatnog i javnog ključa je Korisnik, a za uporabu privatnog ključa ovlašten je isključivo Potpisnik, odnosno Skrbnik ili Autor pečata, bez obzira generira li par ključeva Potpisnik, odnosno Skrbnik ili Autor pečata, ili ga generira Fina kao pružatelj usluga povjerenja te bez obzira na način na koji je privatni ključ zaštićen.

9.6 Obveze i odgovornosti

9.6.1 Obveze i odgovornosti CA

Fina je odgovorna za usklađenost ovih Općih pravila sa zakonskom regulativom te za provođenje odredbi propisanih ovim Općim pravilima, CPS_{NQC-eIDAS} dokumentom [26], Uvjetima pružanja usluga certificiranja i sukladno obvezama u ugovoru o obavljanju usluga certificiranja sklopljenim s Korisnikom.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	97/105

Fina na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila objavljuje uvjete pružanja usluga certificiranja, ova Opća pravila, CPS_{NQC-eIDAS} dokument [26] te sve obavijesti i informacije o promjenama u radu koje na bilo koji način mogu utjecati na sudionike Fina PKI.

Fina je kao pružatelj usluga povjerenja odgovorna za štetu nastalu tijekom pružanja usluge prouzročene od strane poslovnog subjekta s kojim je Fina podugovorila dio usluge certificiranja. Ova odgovornost između Fine i poslovnog subjekta uređuje se posebnim ugovorom.

Fina je kao pružatelj usluga povjerenja odgovorna za:

- za usklađenost pružanja usluga certificiranja s odredbama svoje politike informacijske sigurnosti, odredbama Pravilnika o postupcima certificiranja za nekvalificirane certifikate za elektroničke potpise i pečate [25] i odredbama ovog dokumenta, uključivši i kada je dio svoje usluge certificiranja ugovorom povjerila drugom poslovnom subjektu,
- ispravnu provjeru identiteta i podataka Fizičke osobe i/ili poslovnog subjekta u cilju izdavanja certifikata,
- izdavanje certifikata na siguran način radi očuvanja njegove autentičnosti i točnosti,
- usklađenost sa svojim obvezama.

Sukladno obvezama i odgovornostima Fina:

- pri pružanju usluge certificiranja primjenjuje odredbe važećih propisa iz točke 9.14. ovih Općih pravila,
- izdaje certifikat na siguran način radi očuvanja njegove autentičnosti i točnosti, temeljeći ga na pouzdano utvrđenom identitetu Fizičke osobe i/ili poslovnog subjekta,
- izdaje certifikat s profilom sukladnim poglavlju 7.1. ovih Općih pravila, a prema tipu certifikata navedenom u zahtjevu za izdavanje certifikata,
- parovi Korisničkih ključeva koje generira Fina generiraju se na siguran način i uz osiguranje tajnosti privatnog ključa, sukladno ovim Općim pravilima,
- za parove Korisničkih ključeva koje na sigurnom kriptografskom uređaju, odnosno QSCD uređaju generira Potpisnik, odnosno Skrbnik ili Ovlašteni predstavnik, osigurava da se par ključeva generira na certificiranom sigurnom kriptografskom uređaju, odnosno QSCD uređaju i da je tajnost privatnog ključa osigurana na način opisan u ovim Općim pravilima,
- osigurava provjeru da Potpisnik, odnosno Poslovni subjekt posjeduje privatni ključ čiji se pripadajući javni ključ dostavlja na certificiranje,
- za certifikate koji se izdaju na sigurne kriptografske uređaje, odnosno QSCD uređaje te za certifikate koji se izdaju u softverskom zaštićenom tokenu osigurava siguran način generiranja i dostave privatnog ključa i pripadajućih aktivacijskih podataka Potpisniku, Skrbniku, odnosno Ovlaštenom predstavniku u slučajevima kada se par ključeva generira na lokaciji Fine,

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	98/105

- privatnim korisničkim ključevima koji se koriste u sklopu servisa ePotpis u oblaku, upravlja u ime Potpisnika na način da Potpisnik svoj pripadajući privatni ključ ima pod svojom isključivom kontrolom,
- osigurava odgovarajući sigurni kriptografski uređaj, odnosno QSCD uređaj i njegovu zaštićenu dostavu Potpisniku, odnosno Skrbniku ili Ovlaštenom predstavniku,
- izdani certifikat čini dostupnim sukladno točki 4.4.2. ovih Općih pravila,
- temeljem autenticiranog i autoriziranog zahtjeva, po provedenom propisanom postupku, opoziva, suspendira ili reaktivira certifikat te ga objavljuje u listi opozvanih certifikata,
- pruža informaciju o statusu opozvanosti, odnosno suspendiranosti certifikata,
- provodi zahtijevane sigurnosne mjere za zaštitu prostora i opreme sustava certificiranja,
- primjenjuje organizacijske i tehničke mjere zaštite ključeva i certifikata sukladno ovim Općim pravilima,
- sukladno Planu kontinuiteta poslovanja osigurava nesmetan rad i maksimalnu raspoloživost usluga certificiranja,
- prati raspoloživost kapaciteta, planira održavanje i daljnji razvoj sustava certificiranja sukladno budućim potrebama, zahtjevima normi i razvoju tehnologije,
- podatke koji se sukladno točkama 9.3. i 9.4. ovih Općih pravila smatraju povjerljivima štiti i te podatke koristiti isključivo za potrebe usluga certificiranja iz opsega ovih Općih pravila,
- osigurava da se interne i vanjske provjere sukladnosti Fine kao pružatelja usluga povjerenja provode sukladno točki 8.1. ovih Općih pravila.

Obveze Fine u slučajevima kada Korisničkim parom ključeva u ime Potpisnika, odnosno Autora pečata upravlja Fina, opisane su u točki 4.5.1. ovih Općih pravila.

U slučaju prestanka pružanja usluga Fina će postupiti sukladno točki 5.8. ovih Općih pravila.

9.6.2 Obveze i odgovornosti RA

Obveze i odgovornosti Fina RA mreže i vanjskih ugovorenih RA su:

- provođenje postupka registracije i identifikacije Fizičkih osoba i Poslovnih subjekata te provjeru podataka na način propisan ovim Općim pravilima,
- prosljeđivanje cjelovitih, točnih i provjerenih podataka o Subjektima na daljnju obradu u Fina CA,
- čuvanje, arhiviranje i zaštita podataka, zapisa i dokumentacije na period od najmanje 10 godina od prestanka valjanosti certifikata na kojeg se odnose,
- osiguravanje od gubitka ili povrede povjerljivosti, cjelovitosti i dostupnosti arhiviranih podataka, zapisa i dokumentacije Korisnika, na način propisan ovim Općim pravilima,
- obavještanje podnositelja zahtjeva za izdavanje certifikata o javno objavljenim i dostupnim uvjetima pružanja usluga certificiranja i ovim Općim pravilima.

Vanjski ugovoreni RA uz ove obveze moraju poštovati i obveze proizašle iz ugovora o obavljanju RA usluga sklopljenog s Finom.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	99/105

9.6.3 Obveze i odgovornosti korisnika

Korisnik je dužan:

- u procesu registracije predstaviti se na način propisan u poglavlju 3. i u točki 4.1.2.2. ovih Općih pravila,
- pažljivo koristiti i čuvati sredstvo za izradu elektroničkog potpisa odnosno elektroničkog pečata, privatne ključeve i aktivacijske podatke sukladno ovim Općim pravilima,
- poduzeti odgovarajuće mjere zaštite sredstva za izradu elektroničkog potpisa, odnosno elektroničkog pečata, privatnog ključa i aktivacijskih podataka od neovlaštenog pristupa i uporabe u skladu s poglavljem 6. ovih Općih pravila,
- pregledati i provjeriti točnost sadržaja certifikata te prihvatiti taj certifikat prije njegova izdavanja,
- u najkraćem mogućem roku zatražiti opoziv, odnosno suspenziju certifikata u slučaju kompromitiranja privatnog ključa, gubitka ili oštećenja sredstva za izradu elektroničkog potpisa, odnosno elektroničkog pečata, privatnog ključa i aktivacijskih podataka, sukladno točki 4.9. ovih Općih pravila,
- dostaviti u registracijski ured RA mreže sve potrebne podatke i informacije o promjenama koje utječu ili mogu utjecati na točnost elektroničkog potpisa, odnosno elektroničkog pečata u roku iz točke 4.8. ovih Općih pravila,
- koristiti certifikat i pripadajući privatni ključ u skladu sa zakonima i drugim propisima Republike Hrvatske te sukladno odredbama iz točke 1.4.1. i 1.4.2. ovih Općih pravila,
- u slučajevima kad je Korisnik u posjedu para ključeva i njima upravlja, koristiti certifikat i pripadajući privatni ključ u skladu s odredbama iz točke 4.5.1. ovih Općih pravila,
- djelovati u skladu sa svim ostalim odredbama iz ovih Općih pravila koje se odnose na obveze Korisnika.

Obveze i odgovornosti Korisnika vezane uz korištenje privatnog ključa i certifikata opisane su u točki 4.5.1. ovih Općih pravila.

Potpisnik, odnosno Poslovni subjekt odgovorni su za točnost i ispravnost podataka dostavljenih u postupku registracije.

U slučaju promjene kontakt podataka nastale promjene Korisnik je dužan dostaviti Fini na kontakt podatke navedene u točki 9.11. ovih Općih pravila.

Poslovni subjekt, odnosno osoba ovlaštena za zastupanje poslovnog subjekta, dužna je u najkraćem mogućem roku zatražiti opoziv poslovnog certifikata izdanog Pripadajućoj osobi koja više nije zaposlena u Poslovnom subjektu ili više nije na drugi način povezana s Poslovnim subjektom.

Autor pečata dužan je u najkraćem mogućem roku dostaviti Fini eventualnu promjenu Ovlaštenog predstavnika povezanog sa certifikatom za elektronički pečat.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	100/105

Korisnik odgovara za nepravilnosti koje su nastale zbog neispunjavanja obveza utvrđenih gore navedenim odredbama iz ove točke.

Korisniku koji ne postupa u skladu s preuzetim obvezama može biti opozvan certifikat te će izgubiti sva prava proizašla iz ugovora o obavljanju usluga certificiranja.

9.6.4 Obveze i odgovornosti pouzdajuće strane

Pouzdanja strana dužna je samostalno i svjesno donijeti odluku o razumnom pouzdanju u certifikat.

Razumnim pouzdanjem smatra se odluka Pouzdajuće strane da se pouzda u certifikat ako je u vrijeme ostvarenja pouzdanja:

- poduzela potrebne mjere opreza i koristiti certifikat u svrhe propisane ovim Općim pravilima, odnosno uvjetima pružanja usluge, pod okolnostima u kojima je pouzdanje razumno i u dobroj namjeri te pod okolnostima koje su poznate ili bi trebale biti poznate Pouzdajućoj strani prije ostvarenja pouzdanja,
- koristila aplikacijsko rješenje i IT okolinu u koju se može pouzdati,
- provjerila period važenja certifikata,
- provjerila status opozvanosti ili suspendiranosti certifikata, a što Pouzdajuća strana utvrđuje provodeći provjeru statusa certifikata putem OCSP servisa ili temeljem zadnje izdane CRL, kako je propisano ovim Općim pravilima,
- provjerila da je elektronički potpis, odnosno elektronički pečat izrađen privatnim ključem koji odgovara javnom ključu u certifikatu za vrijeme perioda važenja certifikata,
- provjerila da privatni ključ koji se koristi za autentikaciju odgovara javnom ključu u certifikatu za vrijeme perioda važenja certifikata.

Korištenje javnog ključa i certifikata od strane Pouzdajuće strane opisano je u točki 4.5.2., a zahtjevi za provjeru opoziva certifikata navedeni su u točki 4.9.6. ovih Općih pravila.

Pouzdanja strana koja nije poštovala propise i ova Opća pravila te nije postupala sukladno obvezama i odgovornostima iz ove točke sama snosi sve rizike pouzdanja u takav certifikat.

Pouzdanja strana snosi sve rizike pouzdanja u certifikat ako zna ili ima razloga smatrati da postoje činjenice koje mogu uzrokovati osobnu ili poslovnu štetu prouzročenu korištenjem certifikata.

9.6.5 Obveze i odgovornosti ostalih sudionika

Nema odredbi.

9.7 Odricanje od odgovornosti

Fina nije odgovorna za štete, uključujući i indirektne štete, kao i za bilo koji gubitak dobiti, gubitak podataka ili druge indirektne štete u sljedećim slučajevima:

- kad je šteta nastala zbog neautorizirane uporabe korisničkih ključeva i certifikata,
- kad je šteta nastala uporabom certifikata koja nije dopuštena ovim dokumentom,
- kad je šteta prouzročena prijevnom ili nemarnom uporabom certifikata, CRL ili OCSP servisa,
- kad je šteta nastala kao rezultat neispravnosti i pogrešaka u softveru i hardveru Korisnika i Pouzdajuće strane,
- kad je šteta nastala kao rezultat prijevornog davanja podataka i prijevornog predstavljanja poslovnog subjekta ili fizičke osobe tijekom procesa identifikacije i potvrde identiteta, ako je identifikaciju i provjeru podataka RA mreža provodila u skladu sa zahtjevima iz ovog dokumenta i radnim uputama.

9.8 Ograničenja odgovornosti

Finina ukupna financijska odgovornost za certifikate izdane prema ovim Općim pravilima i za transakcije obavljene na temelju pouzdanja u tako izdane certifikate iznosi najviše 1.500.000 kuna.

Ako nije posebnim ugovorom ili na drugi način određeno, Finina maksimalna financijska odgovornost prema Korisniku i Pouzdajućoj strani koja se razumno pouzdaje u certifikat ograničava se sukladno preporučenim financijskim limitima određenim u Tablici 1.8. Finina maksimalna financijska odgovornost za nekvalificirane certifikate prikazana je Tablici 9.1.

Kategorija certifikata	Maksimalna Finina financijska odgovornost		
	Po kategoriji	Po transakciji	Ukupno
Nekvalificirani certifikati standardne razine sigurnosti	do 100.000 kn	do 8.000 kn	1.500.000 kn
Nekvalificirani certifikati srednje razine sigurnosti	do 600.000 kn	do 80.000 kn	
Nekvalificirani certifikati visoke razine sigurnosti	do 800.000 kn	do 400.000 kn	

Tablica 9.1. Maksimalna Finina financijska odgovornost

9.9 Naknada štete

Svaki sudionik odgovara oštećenom za štetu koju je počinio zbog nepoštivanja odredbi ovih Općih pravila i važećih relevantnih propisa.

Potpisnik, odnosno Poslovni subjekt ili Fizička osoba, u čije ime Potpisnik djeluje i koju predstavlja, te Autor pečata odgovara oštećenom, odnosno svakom drugom sudioniku ako ishodi i koristi certifikat izdan od Fine temeljem prijevorno danih podataka u zahtjevu za izdavanje certifikata.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	102/105

Pouzdanja strana odgovara oštećenom, odnosno svakom drugom sudioniku ako se pouzda u izdani certifikat bez provjere njegove valjanosti opisane u točki 9.6.4. Općih pravila ili ga koristi protivno svrhama određenim ovim Općim pravilima.

9.10 Trajanje i prestanak važenja

9.10.1 Trajanje

Ovaj dokument Općih pravila važi do stupanja na snagu novog dokumenta Općih pravila ili do objave prestanka njegovog važenja. Nova verzija dokumenta ili objava prestanka važenja biti će objavljena na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila s naznačenim danom stupanja na snagu. Novom dokumentu biti će dodijeljena nova verzija i novi OID te će u njemu biti naznačene obavljene izmjene.

9.10.2 Prestanak važenja

Stupanjem na snagu nove verzije dokumenta Općih pravila za sve certifikate izdane prema ovom dokumentu ostaju važiti one odredbe iz ovog dokumenta koje se ne mogu smisleno zamijeniti odredbama nove verzije dokumenta Općih pravila.

Prestanak važenja ovog dokumenta Općih pravila nije vezan i ne utječe na važenje certifikata izdanih primjenom ovog dokumenta.

Fina može za pojedine odredbe važećeg dokumenta Općih pravila izraditi izmjene i dopune kao što je to navedeno u točki 9.12. ovih Općih pravila.

9.10.3 Posljedice prestanka važenja i nastavak djelovanja

Stupanjem na snagu nove verzije dokumenta Općih pravila na sve se certifikate izdane od tog dana primjenjuju odredbe iz tog dokumenta.

Certifikati izdani primjenom prethodnih Općih pravila važe do njihova isteka pri čemu se mogu obnoviti primjenom Općih pravila iz novog dokumenta.

9.11 Individualne obavijesti i komunikacija sa sudionicima

Individualna komunikacija sa sudionicima primarno se provodi preko Finine službe za odnose s Korisnicima:

- besplatni telefon: 0800 0080

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	103/105

Individualne obavijesti i druga službena komunikacija u pisanom obliku provodi se korištenjem sljedećih kontaktnih podataka:

Kontaktни podaci za dostavu dopisa prema Fina	
Poštanska adresa:	Fina Centar elektroničkog poslovanja, Ulica grada Vukovara 70 10000 Zagreb Hrvatska
E-mail:	info.rdc@fina.hr
Telefaks:	+385-1-6304-081

9.12 Izmjene i dopune

9.12.1 Procedure izmjena i dopuna

Ova Opća pravila revidiraju se po potrebi.

Fina može bez obavijesti unositi tipografske ispravke, promjene kontakt podataka te druge manje ispravke koje bitno ne utječu na sudionike.

Svi sudionici mogu na kontakt adresu Fina PMA iz točke 1.5. ovih Općih pravila poslati dopis s prijedlogom za ispravke pogrešaka, prijedlog nadopuna ili izmjenu ovog dokumenta. U dopisu se navode kontakt podaci osobe koja je poslala prijedlog promjene. Fina PMA može prihvatiti, prilagoditi ili odbiti predložene promjene nakon razmatranja istih.

9.12.2 Mehanizmi obavješćavanja i vremenski periodi

Sve izmjene i dopune dokumenta Općih pravila objavljuju se u elektroničkom obliku na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

Nove verzije Općih pravila s izmijenjenim OID-om Općih pravila objavljuju se u elektroničkom obliku na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

Datum stupanja na snagu izmjena i dopuna ili novoobjavljenog dokumenta Općih pravila naznačeni su na njegovoj naslovnoj strani kao i na internetskim stranicama na kojima je objavljen.

9.12.3 Okolnosti pod kojima se mora mijenjati OID

Veće izmjene u dokumentu Općih pravila koje mogu utjecati na sudionike zahtijevaju i izmjenu OID-a dokumenta Općih pravila. Novi OID za novu verziju dokumenta određuje Fina PMA.

9.13 Postupak rješavanja sporova

U slučaju spora ili neslaganja između Fine i drugih sudionika povodom radnji i/ili postupaka glede pružanja usluge certificiranja uređene ovim Općim pravilima, isti će se nastojati razriješiti sporazumno. Ako sporazumno razrješenje spora nije moguće, isti će se razriješiti pred mjerodavnim sudom u Zagrebu uz primjenu hrvatskog prava.

Sudionici mogu Fini uputiti prigovor ako smatraju postoji odstupanje sadržaja usluge u odnosu na objavljene uvjete pružanja usluga. Fina će povodom prigovora odgovoriti podnositelju prigovora. Prigovori se upućuju pisano u papirnatom ili elektroničkom obliku na adrese navedene u točki 9.11. ovih Općih pravila.

9.14 Važeći propisi

Usluge povjerenja iz opsega ovih Općih pravila Fina pruža sukladno odredbama Uredbe (EU) br. 910/2014 [1], provedbenih akata donesenih temeljem Uredbe (EU) br. 910/2014 [3] i [4], Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 [2], Pravilnika o pružanju i korištenju usluga povjerenja [7] te normizacijskih dokumenata ETSI EN 319 401 [9] i ETSI EN 319 411-1 [10].

9.15 Usklađenost s primjenjivim propisima

Ova Opća pravila i pružanje usluga certificiranja koje su obuhvaćene ovim Općim pravilima usklađeni su s propisima iz točke 9.14. ovih Općih pravila.

Svi sudionici suglasni su s primjenom hrvatskog prava u tumačenju primijenjenih odredbi.

9.16 Razne odredbe

Nema odredbi.

9.17 Ostale odredbe

Gdje je to moguće, usluge certificiranja koje pruža Fina i proizvodi za krajnjeg korisnika koji se koriste pri pružanju tih usluga dostupni su osobama s invaliditetom.

Fina RDC 2015, Fina RDC 2020 i Fina RDC-TDU 2015 CA-ovi izdaju testne certifikate. Testni certifikati se prvenstveno izdaju Fini za potrebe testiranja Fina PKI sustava, a mogu se izdati i drugom poslovnom subjektu u svrhu testiranja sustava. Testni certifikati izdaju se isključivo u svrhu testiranja i nemaju nikakav pravni učinak. Fina ne preuzima nikakvu odgovornost za izdavanje i korištenje testnih certifikata.

Fina javno objavljuje ova Opća pravila, CPS_{NQC-eIDAS} dokument [26] i uvjete pružanja usluga certificiranja.

Uvjeti pružanja usluga certificiranja komuniciraju se dokumentom u papirnatom obliku ili dokumentom u elektroničkom obliku čija je izvornost zaštićena.

	Opća pravila pružanja usluga certificiranja za nekvalificirane certifikate	klasifikacija:	
		oznaka:	OPOL-21001-05
		revizija:	6-04/2022
		strana:	105/105

Prije sklapanja ugovora o obavljanju usluga certificiranja Korisnici se informiraju o uvjetima pružanja usluga certificiranja. Prihvaćanje uvjeta pružanja usluga certificiranja preduvjet je za izdavanje certifikata.

U postupcima obnove certifikata, ponovnog izdavanja certifikata nakon isteka, opoziva ili izmjene podataka u certifikatu Fina obavještava Potpisnika, Skrbnika, odnosno Ovlaštenog predstavnika te, ukoliko je primjereno, Poslovni subjekt o eventualnim izmjenama uvjeta o pružanju usluga certificiranja.